

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
„**ŠKOLA PRO VŠECHNY**“

Zpracovaný podle RVP ZV

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 6
2.1. Velikost, úplnost a historie školy 6
2.2. Vybavení školy 6
2.3. Charakteristika pedagogického sboru 6
2.4. Žákovský parlament 7
2.5. Spolupráce s rodiči a veřejností, Komunitní škola Kašava 7
2.6. Školská rada 7
2.7. Projekty a spolupráce s dalšími subjekty 8
2.8. Servisní služby 8
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP 9
3.1. Pojetí základního vzdělávání v naší škole 9
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence 9
3.2.1. Strategie směřující ke kompetenci k učení 9
3.2.2. Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů 10
3.2.3. Strategie směřující ke kompetenci komunikativní 10
3.2.4. Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální 10
3.2.5. Strategie směřující ke kompetenci občanské 11
3.2.6. Strategie směřující ke kompetenci pracovní 11
3.2.7. Strategie směřující ke kompetenci digitální 12
3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
3.3.1. Podpůrná opatření 12
3.3.2. Postup při poskytování podpůrných opatření prvního stupně 13
3.3.3. Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně 14
3.3.4. Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami 14
3.4. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných 14
3.4.1. Nadaný a mimořádně nadaný žák 14
3.4.2. Specifikace prováděných podpůrných opatření a úprav vzdělávání 14
3.5. Soulad RVP a ŠVP 15
3.6. Průřezová témata 15
3.6.1. Osobnostní a sociální výchova 16
3.6.2. Výchova demokratického občana 18
3.6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 19

3.6.4. Multikulturní výchova 20
3.6.5. Environmentální výchova 21
3.6.6. Mediální výchova 22
4. UČEBNÍ PLÁN 23
4.1. Učební plán I. stupeň 23
4.2. Učební plán II. stupeň 24
5. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI I. STUPEŇ 25
5.1. Jazyk a jazyková komunikace 25
5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 25
5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK 45
5.2. Matematika a její aplikace 62
5.2.1. MATEMATIKA 62
5.3. Informatika 78
5.3.1. INFORMATIKA 78
5.4. Člověk a jeho svět 87
5.4.1. PRVOUKA 87
5.4.2. VLASTIVĚDA 100
5.4.3. PŘÍRODOVĚDA 109
5.5. Umění a kultura 117
5.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA 120
5.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 130
5.6. Člověk a svět zdraví 141
5.6.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA 141
5.7. Člověk a svět práce 165
5.7.1. PRACOVNÍ VÝCHOVA 165
6. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI II. STUPEŇ 183
6.1. Jazyk a jazyková komunikace 183
6.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 183
6.1.2. ANGLICKÝ JAZYK 200
6.1.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK 208
6.2. Matematika a její aplikace 214
6.2.1. MATEMATIKA 214
6.3. Informatika 228
6.3.1. INFORMATIKA 228

6.4. Člověk a společnost 239
6.4.1. OBČANSKÁ VÝCHOVA 239
6.4.2. DĚJEPIS 254
6.5. Člověk a příroda 265
6.5.1. FYZIKA 265
6.5.2. CHEMIE 275
6.5.3. PŘÍRODOPIS 283
6.5.4. ZEMĚPIS 296
6.6. Umění a kultura 308
6.6.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA 308
6.6.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA 317
6.7. Člověk a zdraví 329
6.7.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 329
6.7.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA 342
6.8. Člověk a svět práce 360
6.8.1. PRACOVNÍ VÝCHOVA 360
7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ 373
7.1. Hodnocení žáků 373
7.2. Obecné zásady hodnocení 373
7.3. Kritéria pro hodnocení 373
7.4. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků 374

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ „ŠKOLA PRO VŠECHNY“

Motivační název programu:
„ŠKOLA PRO VŠECHNY“

Poskytovaný obor vzdělání:
79–01–C/01 Základní škola, délka studia 9 roků

Název školy:
Základní škola a Mateřská škola Kašava, okres Zlín, příspěvková organizace

Adresa školy a místo poskytovaného vzdělání:
Kašava 193, 763 19 Kašava

Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Vlk

Kontakty:
telefon: +420 731 440 493
web: www.zsamskasava.cz
e-mail: reditel@zsamskasava.cz

Identifikační údaje školy:
IČ: 71003746
IZO: 102319430
REDIZO: 600114287

Zřizovatel:
Obec Kašava
Kašava 217, 763 19 Kašava
IČ: 00284050
telefon: +420 577 467 205
e-mail: starosta@kasava.cz
web: www.kasava.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021
ŠVP byl projednán Školskou radou dne: 31. 8. 2021

Číslo jednací: ZSKAS-190/2021

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“ je zpracován podle revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který byl vydán v lednu 2021.

Podpis ředitele školy:

Zdeněk Vlk
2021.08.31
16:14:11
+02'00'

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost, úplnost a historie školy

Základní škola a Mateřská škola Kašava, okres Zlín, příspěvková organizace je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním i druhém stupni s jednou třídou v ročníku. Škola sdružuje následující zařízení: školu s kapacitou 178 žáků, mateřskou školu s kapacitou 60 dětí, školní družinu s kapacitou 90 žáků, školní klub s kapacitou 150 žáků a školní jídelnu.

Škola je situována v příjemném venkovském přírodním prostředí na prosluněném návrší uprostřed parkové zeleně. Jedná se o budovu, která byla stavěna těsně po válce, od roku 1946. Svému účelu začala škola sloužit již v roce 1947, když byla dále ještě postupně dokončována. Poslední přístavby ke škole umožnily v roce 2000 otevřít novou mateřskou školu, tělocvičnu, stravovací zařízení s kuchyní a jídelnou.

2.2. Vybavení školy

Dvoupodlažní budova školy má k dispozici devět standardních učeben. Dále jednu počítačovou učebnu, odbornou učebnu fyziky a chemie, kabinety a školní aulu pro pořádání kulturních akcí ve škole. Mateřská škola, která je součástí komplexu budovy školy má k dispozici venkovní dětské hřiště. V budově je také školní kuchyně a jídelna. Škola disponuje dále moderní tělocvičnou a využívá travnaté a víceúčelové hřiště.

Škola je vybavena moderní technikou: ke dni vydání tohoto ŠVP měla k dispozici počítačovou učebnu a všichni učitelé měli služební notebooky. Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi či dataprojektory. Všechny počítače a další zařízení jsou připojeny k internetu, kterým je celá škola propojena prostřednictvím Wi-Fi sítě.

Na příjemném prostředí ve škole se podílejí svou invencí také rodiče, kteří se podílejí na výbavě odpočinkových zón pro děti na chodbách. Žáci zde v době přestávek mohou trávit chvíle odpočinku, k dispozici mají také stolní tenis a fotbálek. V době polední přestávky je pro žáky otevřena ve školní knihovně čítárna.

Příjemné prostředí ve škole je vytvářeno dobrými mezilidskými vztahy v pracovním kolektivu pedagogů, v komunikaci mezi pedagogy a žáky a také vztahy mezi žáky samotnými.

Stravování žáků mateřské školy a základní školy probíhá ve stravovacím zařízení v budově školy. Provozujeme také školní družinu, která je zřizována pro žáky 1. až 5. ročníku a školní klub, který je určen žákům druhého stupně.

Ve spolupráci s Komunitní školou Kašava zajišťujeme v prostorách školy v odpoledních hodinách nabídku volnočasových aktivit pro žáky, které mají různá zaměření: od kulturních, až po sportovní kroužky.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

V době vydání ŠVP byl pedagogický sbor plně kvalifikovaný a věkově vyvážený: se zkušenými, ale i s mladými a začínajícími pedagogy. Pedagogové se v rámci dalšího vzdělávání a dalších seminářů pravidelně dále profesně a odborně vzdělávají a jsou zdravě motivováni k dobré pedagogické práci.

Všichni členové pedagogického sboru se podíleli na vypracování školního vzdělávacího plánu, jsou seznámeni s jeho cíli a pracují na jejich naplnění ve výchovně vzdělávacím procesu se žáky. Především se snaží naplňovat u žáků klíčové kompetence.

2.4. Žákovský parlament

Žáci se spolupodílejí na řízení školy, a to prostřednictvím žákovského parlamentu, kde se učí svobodně přednášet své návrhy, podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Ve spolupráci s koordinátorem také organizují kulturní a sportovní akce, které jsou určeny především pro žáky školy.

2.5. Spolupráce s rodiči a veřejností, Komunitní škola Kašava

Nedílnou součástí dobře fungující školy a naplňování ŠVP je otevřená a kreativní spolupráce s rodiči. Vedení školy a pedagogové vedou aktivní a stálý dialog se SRPŠ. Probíhá společná realizace školních akcí a projektů, které mají velký význam pro vzájemné přátelské vztahy.

Otevřená a vyvážená komunikace je vedena ze strany pedagogů také se zákonnými zástupci žáků. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání svých dětí informováni průběžně. Na začátku školního roku, nebo dle potřeby, probíhají společné třídní schůzky, dvakrát do roka jsou nabízeny tzv. konzultace ve třech (učitel – žák – rodič), a také neformální „Rodičovská kavárnička“, kde jsou rodiče aktuálně seznamováni se životem a aktivitami školy. Tato osobní setkání škola vnímá jako významnou a nezbytnou komunikaci. Ta z nás činí rovnocenné partnery, kteří společně spolupracují na výchovně-vzdělávacím procesu našich žáků.

Škole se však nejedná jen o jednostrannou komunikaci ve směru škola – zákonní zástupci. Vítáme také připomínky a kritickou zpětnou vazbu k naší práci. Vnímáme je jako cestu k odhalování nedostatků v naší práci a seriózně se jimi zabýváme.

Další významný komunikativní nástroj, který škola aktivně používá, jsou webové stránky školy. Na webu jsou k dispozici průběžně všechny informace ze života školy, příspěvky učitelů z výuky a stálé rubriky, které utváří ucelený virtuální obraz školy.

Dílčí aktuální informace ze školy je možné zachytit také v obecním kanálu kabelové televize pro obce Kašava, Vlčková a Držková a na nástěnkách ve spádových obcích.

Škola se snaží oslovovat také veřejnost v kontextu širší místní komunity. Na jaře 2013 iniciovalo vedení školy založení Komunitní školy Kašava, která postupně v místním prostředí naplňuje své hlavní vize: slouží všem lidem v obci bez ohledu na jejich věk a stává se základním článkem celoživotního vzdělávání, a to pořádáním vzdělávacích kurzů a dalších aktivit, o které mají lidé zájem. Jedná se pravidelné kurzy, ale také o jednorázové akce.

2.6. Školská rada

Ve škole pracuje školská rada v rovnoměrném zastoupení tří stran: jeden člen za zástupce zřizovatele, jeden zástupce z řad pedagogů a jeden člen za zákonné zástupce nezletilých žáků školy.

2.7. Projekty a spolupráce s dalšími subjekty

Škola se aktivně zapojuje do projektů s různým zacílením a zaměřením. Jde o projekty financované Evropskou unií v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, dotačních výzev Zlínského kraje a dalších subjektů.. Na řadě dalších projektů škola spolupracuje se subjekty a institucemi, které přinášejí do vzdělávacího procesu novou invenci žákům i pedagogům, jako např. Policie ČR, Mediální a probační služba ČR, Zdravotní ústav v Praze, Člověk v tísni, Česká televize, HZS ve Zlíně, Filharmonie B. Martinů Zlín, Městské divadlo Zlín.

V úzkém kontaktu je škola také s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem ve Zlíně, které nám svou odbornou erudicí napomáhají se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.8. Servisní služby

Při škole pracuje školní družina a školní klub. Do družiny dochází děti z prvního stupně základní školy, školní klub je určen žákům druhého stupně.. Mimo činností výchovně vzdělávacích a odpočinku, plní také funkci sociální, dohled nad žáky po určitou dobu po skončení vyučování nebo mezi dopolední a odpolední výukou.

Školní družina i klub spolupracují s Komunitní školou Kašava (zájmové kroužky) a se Základní uměleckou školou Morava.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Pojetí základního vzdělávání v naší škole

Vyvážené používání klasických a tradičních forem pedagogické práce s moderními metodami skupinového a projektového vyučování.

Na I. stupni důraz na činnostní vzdělávání s praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod práce.

Na II. stupni motivace a vedení žáků k získání vědomostí, dovedností a návyků k samostatnému učení, rozšířená práce s informačními zdroji: vyhledávání, ověřování a porovnávání. Přirozené nalézání mezipředmětových vztahů napříč vzdělávacími oblastmi, prolínání průřezových témat, uvádění znalostí ze školy do reality života: učivo je nejen nástrojem vzdělávání, ale i cestou k orientaci žáků v životě a ve společnosti.

Systematické plánování pracovních časových období ve škole: roční plán, týdenní plán, tematické plány a jejich naplňování.

Dobré vztahy v pracovním kolektivu pedagogů. Úcta k sobě navzájem.

Vyvážené, korektní a přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem, s trvalou výhodou příznivé atmosféry malé školy.

Stálé směřování k tvůrčímu školnímu prostředí s důrazem na rovné vzdělání pro všechny žáky školy, vč. žáků nadaných, žáků se specifickými poruchami učení a jiným druhem postižení a následnou integrací těchto dětí v běžných třídách s případnou asistencí pedagoga.

Výhoda přírodního prostředí, do něhož je naše škola vsazena. Aktivní využívání všech možností venkovské školy: výuka v přírodě, tematické vycházky, sport.

Podpora sportovních aktivit žáků a návyků vedoucích ke zdravému způsobu života.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie a klíčové kompetence

Strategie jsou členěny podle priorit klíčových kompetencí. Jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie mohou směřovat současně i k více klíčovým kompetencím.

Přehled klíčových kompetencí:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence personální a sociální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní
- Kompetence digitální

3.2.1. Strategie směřující ke kompetenci k učení

Cíl: umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Používáme často metody aktivního učení, kterými motivujeme žáka ke snaze být nakloněn dalším příležitostem získávat nové zkušenosti, být nakloněn celoživotnímu učení.

Vedeme žáky k jejich seberealizaci nabídkou školních akcí.

Využíváním poznatků z praktického života, mezipředmětových vztahů vedeme žáky k pochopení, proč a k čemu se dané věci učí.

Čtením s porozuměním, prací s textem umožňujeme žákovi pracovat s obecnými termíny a znaky a uvádět věci do souvislostí.

Věnujeme dostatek času nácviku čtení, vyhledávání klíčových slov v textu, formulování hlavních myšlenek textu, vytváření otázek, poznámek a výpisků.

Povzbuzujeme žáky, aby se sami hodně ptali, oceňujeme otázky stejně jako jejich odpovědi, umožňujeme zabývat se diskuzemi a aktivními metodami učení důležitými a aktuálními problémy podle potřeb a zájmů žáků.

Při procesu učení tvoříme a se žáky formulujeme jasná a srozumitelná kritéria hodnocení, v procesu sebehodnocení žáka diskuzemi vedeme žáka ke spoluúčasti na vytváření kritérií a jejich vyhodnocování za účelem žákova pokroku a zdokonalení.

3.2.2. Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Cíl: podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Ve vhodných oblastech pro vnímání nejrůznějších situací používáme netradiční úlohy.

Motivujeme žáka volbou metod a forem práce k hledání řešení problémů.

Vedeme žáky podle jejich možností a při vhodných příležitostech k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

3.2.3. Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Cíl: vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Zařazujeme aktivity, které učí žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných.

Při výuce volíme vhodný výběr textů, pracujeme s obrazovým materiálem a využíváme informačních technologií, včetně přístupu k internetu, do knihovny.

Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků žáků, umožňujeme žákům možnost samostatné ústní i písemné prezentace.

3.2.4. Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Cíl: rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých, vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Pravidelným a dostatečným výběrem kooperativních metod vedeme žáky k postupnému získávání zkušeností v oblasti spolupráce a důsledně vyžadujeme respektování společně dohodnutých pravidel chování.

Vytvářením kritérií hodnocení k dané činnosti vedeme žáky k uspokojení ze svých úspěchů i k ocenění práce druhých a hodnotíme individuální pokrok u jednotlivých žáků.

Podporujeme vytváření vztahů mezi žákem a učitelem a žáky vzájemně.

U žáků posilujeme sociální chování a sebeovládání a úctu ke starým a ohroženým jedincům ve společnosti

Nabízíme žákům projekty v oblasti prevence návykových látek, projekty zaměřené na vztahy ve třídě a projekty z oblasti environmentální výchovy.

3.2.5. Strategie směřující ke kompetenci občanské

Cíl: vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi, připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti, učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Vytváříme ve třídě zdravé mezilidské vztahy, respektování druhých i s dostatkem prostoru pro vyjádření vlastních názorů.

Pomocí vzdělávacích témat a aktuálních situací vedeme žáky k poznávání kultury vlastní i jiných národů k hledání odlišností i spojujících prvků.

Využíváme metody a formy, které podporují u žáků vnitřní motivaci k zodpovědnému jednání, ve třídních kolektivech se žáci podílejí na stanovení pravidel chování.

Příkladem pedagoga vedeme žáka k prezentaci názorů a k zapojení se do dění ve škole.

Učíme žáky stupňováním náročnosti požadavků poznávat jejich fyzické a duševní možnosti, vytváříme psychohygienické podmínky pro zdravý vývoj žáků podle právních norem a specifik života školy.

Diskuzí se žáky podporujeme rozvoj jejich estetického cítění.

V rámci osobního přístupu pedagoga hledáme cesty k odpovědnému přístupu žáka k sobě i ke kolektivu.

3.2.6. Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Cíl: pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Výběrem aktivit podporujících rozvíjení zájmů žáka jej vedeme k poznávání svých reálných možností a k sebehodnocení (exkurze, besedy).

Nabízíme rozsáhlý výběr volitelných předmětů a zájmových útvarů, kterými pomáháme žákům při jejich profesní orientaci a seznamujeme žáky s možnostmi uplatnění, zařazováním témat k volbě povolání.

Spolupracujeme s Probační a mediační službou, s policií, učíme žáky pravidlům bezpečnosti silničního provozu a zásadám osobní bezpečnosti a bezpečnosti práce.

Učíme žáky pracovat podle předem stanovených kritérií a dodržovat zadání a termíny.

Důsledně vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel, která jsou jasně stanovena Školním řádem.

3.2.7. Strategie směřující ke kompetenci digitální

Cíl: pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.

Na konci základního vzdělání žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Žáci získávají povědomí o tom, že digitální technologie mohou usnadňovat práci, zautomatizovat rutinní činnosti, zefektivnit či zjednodušit pracovní postupy a zkvalitnit výsledky práce.

Chápeme význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a vnímat rizika jejich využívání.

Učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Dbáme na etické jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

3.3.1. Podpůrná opatření

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez

doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu.

3.3.2. Postup při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně může škola zpracovat plán pedagogické podpory, který zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plán sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce.

Plán pedagogické podpory má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy plánu

a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S plánem seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně může mít také podobu pedagogické intervence. Pedagogická intervence slouží zejména k podpoře žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku, k rozvoji učebního stylu žáka a k eliminaci negativních dopadů distančního vzdělávání. Je zpravidla poskytována jedenkrát týdně třídním učitelem či vyučujícím konkrétního předmětu, ve kterém je potřeba žáka posílit. O poskytování pedagogické intervence je informován zákonný zástupce. Pokud to je možné a vhodné, využívá pedagogickou intervenci souběžně více žáků.

Plán pedagogické podpory nebo pedagogickou intervenci škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.

Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

3.3.3. Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností

a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s lehkým mentálním postižením od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

3.3.4. Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Plán škola zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

3.4. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

3.4.1. Nadaný a mimořádně nadaný žák

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.4.2. Specifikace prováděných podpůrných opatření a úprav vzdělávání

- plán pedagogické podpory
- individuální vzdělávací plán

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciace žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky

3.5. Soulad RVP a ŠVP

Naplňování Školního vzdělávacího programu podle Rámcového vzdělávacího programu probíhá na těchto úrovních:

- koordinátor sleduje realizaci ŠVP ve výuce a postupné zařazování do ročníků dle daného období,
- metodická sdružení napomáhají k naplňování cílů ŠVP v souladu s RVP,
- vzájemné hospitace přispívají k předávání zkušeností pedagogů,
- pedagogové se pravidelně vzdělávají v rámci DVPP a navštěvují aktuální semináře.

3.6. Průřezová témata

Tematické okruhy průřezových témat procházejí jednotlivými vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Jsou realizována především formou integrace do běžné výuky. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné předměty

Přehled průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- Multikulturní výchova (MKV)
- Environmentální výchova (EV)
- Mediální výchova (MV)

3.6.1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	TV		ČJ M AJ	VV PŘ	VV PŘ	M HV PŘ VV ČSP OV VZ F TV	M HV PŘ VV PŘ NJ ČSP VZ F TV	M HV PŘ VV NJ ČSP CH VZ TV	M HV PŘ VV NJ CH ČSP VZ TV
Sebepoznání a sebepojetí				VV PŘ	VV PŘ	VV F ČSP VZ TV	VV VZ OV F ČSP TV	VZ ČJ VV ČSP TV	VZ VV ČSP TV
Seberegulace a sebeorganizace						VZ TV	OV VZ TV	VZ CH F TV	VZ CH F TV
Psychohygiena						VZ TV	VZ TV	VZ HV OV F TV	VZ F TV
Kreativita				VV M	ICT VV	ČJ D VV HV ICT VZ F TV	M VV ICT OV VZ TV	VZ CH HV ICT TV	M VZ ICT TV

SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí			AJ	AJ PŘ	AJ PŘ	ČJ VZ TV	ČJ NJ VV OV VZ TV	ČJ VZ NJ TV	VZ HV NJ TV
Mezilidské vztahy				PŘ	PŘ	HV D AJ OV VZ TV	HV ČJ AJ OV VZ TV	Z VZ CH HV TV	Z VZ D TV
Komunikace			ČJ AJ	AJ	ICT AJ ČJ	Z ČJ VV HV OV VZ TV	Z ČJ ICT OV VZ TV	ČJ VZ PŘ CH VV HV ICT TV	ČJ VZ HV CH VV ICT TV
Kooperace a kompetice						D OV VZ TV	OV VZ TV	VZ CH VV TV	VZ CH TV
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					ICT	ICT TV	OV TV	CH VV ICT OV TV	CH ICT TV
Hodnoty, postoje, praktická etika						TV	TV	CH TV	D CH VV ICT OV TV

3.6.2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ČJ M PRV VV TV PČ	PRV TV PČ VV M	PRV VV PČ	VL PČ	ČJ PČ AJ ICT	ČSP HV OV F TV	ČSP TV	Z NJ CH ČSP JČ F TV	Z ČSP NJ HV F TV
Občan, občanská společnost a stát	M	PRV M	PRV TV	VL	PŘ ICT	D OV TV	D TV	Z D TV	Z ČJ OV D TV
Formy participace občanů v politickém životě				VL				D OV	OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	PŘ	D VV		D CH OV Z	Z CH

3.6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ HV PRV VV PČ	ČJ PRV PČ VV	AJ HV PRV PČ VV	PČ	VL HV PČ	HV ČJ AJ NJ NJ Z HV F ČSP TV	Z M HV ČJ AJ NJ VV ČSP TV	HV VZ CH VV Z NJ AJ ČSP F TV	HV CH Z ČJ AJ OV ČSP F TV
Objevujeme Evropu a svět			M		VL ICT	Z HV ICT OV F TV	Z HV ICT ČJ TV	ICT HV F ČSP TV	Z M HV NJ CH ČSP OV F TV
Jsme Evropané					VL	D VV F TV	Z D VV F TV	Z D CH AJ F TV	Z D AJ CH VV OV F TV

3.6.4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	HV PRV	PRV	ČJ PRV	HV ČJ VV	VL ČJ VV	Z ČJ AJ ICT TV	Z D TV	Z D NJ TV	Z NJ TV
Lidské vztahy	TV HV	PRV HV ČJ	TV ČJ AJ	AJ HV ČJ PČ VV PČ	AJ VL PŘ PČ HV VV ICT TV PČ ČJ	NJ ICT VZ ČSP ČJ TV	Z HV ČJ VZ NJ ČSP TV	Z VZ HV VV ČSP NJ OV TV	Z VZ HV ČSP TV
Etnický původ				ČJ VV	VL PŘ HV VV	Z	OV	Z ČJ D PŘ	Z D NJ
Multikulturalita			AJ		TV ICT ČJ	Z D ČSP ICT OV	Z HV VV ČSP OV	Z HV AJ NJ ČSP ČJ	Z HV NJ ČSP AJ
Princip sociálního smíru a solidarity		PRV	PRV	ČJ	VL PŘ	Z	Z OV	Z D AJ OV	Z AJ OV

3.6.5. Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	VV	PRV VV	PRV VV	AJ PŘ VV	VV	Z PŘ VV F	Z PŘ	Z CH ICT	PŘ VV Z CH
Základní podmínky života	PČ HV	PRV PČ	PRV PČ	PŘ PČ	VV PČ	Z PŘ ČSP F TV	PŘ Z ČSP F TV	PŘ CH ČSP F TV	PŘ CH ČSP F TV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ PRV	PRV	PRV PČ	PŘ	PŘ	Z ČJ VV ČSP F	Z VV ČSP OV F	Z ČJ CH AJ VV ČSP ICT F	Z CH ČSP NJ AJ PŘ F
Vztah člověka k prostředí	PRV TV M	TV M	PRV TV	PŘ VV PČ	PŘ VV TV PČ	Z HV D ČSP ČJ OV F TV	Z HV ČJ D VV ČSP AJ F TV	Z HV D PŘ VV CH ČSP ČJ AJ F TV	HV ČJ D PŘ VV CH AJ NJ ČSP M F TV

3.6.6. Mediální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VV	VV ČJ	ČJ VV	ČJ	HV ICT ČJ	Z ICT ČJ TV	Z ICT OV TV	Z PŘ CH ČSP ČJ ICT OV TV	Z PŘ CH ICT ČSP TV
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality							ICT	Z VZ CH ICT	Z D CH ICT
stavba mediálních sdělení				VV	VV	ČJ			ICT
vnímání autora mediálních sdělení	HV VV	HV ČJ			HV			OV	
fungování a vliv médií ve společnosti				TV	ČJ TV	VV OV F TV	ČJ TV	ČJ D CH VV ČSP OV Z TV	D CH ČSP OV Z TV
tvorba mediálního sdělení					AJ ČJ	ČJ AJ VV	AJ NJ VV	NJ	ČJ NJ ICT
práce v realizačním týmu					ČJ	AJ VV	AJ VV ICT	AJ VV ICT	AJ VV ICT

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. Učební plán I. stupeň

Oblasti	Předměty	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	7+2	8+1	6+3	6	6+1	**33**	**7**	**40**
	Anglický jazyk	AJ	1	1	3	3	3	**9**	**2**	**11**
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4+1	4+1	4+1	4+1	**20**	**4**	**24**
Informatika	Informatika	IN	-	-	-	1	1	**2**	**-**	**2**
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV	2	2	1+1	-	-	**11**	**3**	**6**
	Vlastivěda	VL	-	-	-	1+1	2			**4**
	Přírodověda	PŘ	-	-	-	2	1+1			**4**
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	**12**	**-**	**5**
	Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2		**-**	**7**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	**10**	**-**	**10**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	1	1	1	**5**	**-**	**5**
Minimální časová dotace			**18**	**19**	**19**	**21**	**23**	**102**	**-**	**-**
Disponibilní hodiny			**3**	**3**	**5**	**2**	**3**	**-**	**16**	**-**
Celkem			**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**-**	**-**	**118**

Pozn.: Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Na základě rozhodnutí ředitele školy je plavání realizování v 1. a 2. ročníku.

4.2. Učební plán II. stupeň

Oblasti	Předměty	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Min.čas. dotace	Disponhodiny	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	3+2	4+1	4+1	4+2	**15**	**6**	**21**
	Anglický jazyk	AJ	3	3	3	3	**12**	-	**12**
	Německý jazyk	NJ	-	2	2	2	**6**	-	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	M	3+2	4+1	4+1	4+2	**15**	**6**	**21**
Informatika	Informatika	IN	1	1	1	1	**4**	-	**4**
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	1+1	2	2	**10**	**1**	**8**
	Občanská výchova	OV	1	-	1	1			**3**
Člověk a příroda	Fyzika	F	1+1	2	1	2	**20**	**5**	**7**
	Chemie	CH	-	-	1+1	2			**4**
	Přírodopis	PŘ	2	1+1	2	1			**7**
	Zeměpis	Z	1+1	2	1+1	1			**7**
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	**9**	-	**4**
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	-			**5**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	**10**	-	**8**
	Výchova ke zdraví	VZ	1	1	-	-			**2**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	-	1	1	**3**	-	**3**
Minimální časová dotace			**24**	**26**	**27**	**27**	**104**	-	-
Disponibilní hodiny			**6**	**4**	**4**	**4**	-	**18**	-
Celkem			**30**	**30**	**31**	**31**	-	-	**122**

5. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI I. STUPEŇ

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Má stěžejní postavení mezi vyučovacími předměty z toho důvodu, že ovládnutí jazykových prostředků českého jazyka je základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Další formou k naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a soutěže. V hodinách jsou využívány mimo jiné metody didaktických her, dramatizace, i skupinové práce. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu. V 1., 2. a 3. ročníku je dále vyčleněno psaní, které je vyučováno jako povinný předmět. V hodinách českého jazyka nejsou ostré hranice mezi jazykovou výchovou, slohovou, komunikační a výchovou literární, navzájem se prolínají, což žákům umožňuje optimálně rozvíjet své jazykové schopnosti.

Výuka probíhá v rovině povinných předmětů s předem stanovenou dotací.

Časová dotace hodin českého jazyka v jednotlivých ročnících:

1. ročník	9 hodin/týden
2. ročník	9 hodin/týden
3. ročník	9 hodin/týden
4. ročník	6 hodin/týden
5. ročník	7 hodin/týden

Klíčové kompetence

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které směřují ve vyučovacím předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- u žáků jsou učitelem rozvíjeny dovednosti potřebné k osvojování učiva a ukládání informací
- žáci jsou vedeni učitelem k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učitel seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem a vede je ke stálému zdokonalování čtení a psaní

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni učitelem k samostatnému používání pravidel pravopisu při probíraných mluvnických jevech s následným odstraňováním chyb v textu s odůvodněním správného řešení

- učitel vede žáky, aby si vzájemně radili a pomáhali
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat jejich vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni učitelem ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraného učiva a ke kultivovanému a výstižnému projevu
- učitel pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli mezi sebou komunikovat a spolupracovat při řešení problémů
- učitel vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a respektovali pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- učitel podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- učitel seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jeho význam
- učitel vede žáky, aby zvládali komunikaci i ve vyhraněných situacích
- učitel využívá pro žáky s VPU doplňkové pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel sleduje, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- učitel vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- učitel vede žáky k dodržování čistoty a pořádku v jejich učebním prostoru

Průřezová témata

Do vzdělávacího obsahu český jazyk a literatura jsou začleněna tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznávání, které rozvíjí dovednosti pro učení a studium
- komunikace – rozvíjení komunikačních schopností a komunikace s okolním světem
- kooperace, rozvoj sociálních vazeb, kreativity a soutěživosti

Výchova demokratického občana (VDO)

- občanská společnost a škola

- demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět: rodinné příběhy (vede k porozumění kulturním kořenům), lidová slovesnost (buduje vztah k evropské kultuře), zvyky a tradice národů Evropy (ozřejmuje historický význam kulturního dědictví a regionálních kultur i kulturního dědictví)

Multikulturní výchova (MKV)

- multikulturalita: specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem

Mediální výchova (MV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení se schopností
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení

Environmentální výchova (EV)

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka a prostředí

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do jednotlivých vyučovacích hodin.

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Komunikační a slohová výchova	
● Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	● čtení, naslouchání, mluvený projev s komunikačními žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, žádost, vzkaz, zpráva ● dialog, mluvčí a posluchač	OSV - osobnostní rozvoj, schopnosti poznávání lidí VDO - principy demokracie Prv - přátelské vztahy ve škole
● V krátkých mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči a pečlivě vyslovuje s využitím vhodných verbálních prostředků řeči	● rozvíjení znělého hlasu ● nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	Hv - dechová a hlasová cvičení, artikulační cvičení
● Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	● dodržování hygienických návyků správného psaní	OSV - správné pracovní návyky - držení psacích potřeb, vytrvalost a pečlivost
	Jazyková výchova	
● Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ● Poznává a správně píše tvary malých i velkých písmen psací abecedy a jejich spoje při psaní slabik a slov	● hláskosloví, stavba slov, nauka o slově, rozlišení pojmu věta, slovo, hláska ● opisy písmen, slabik, slov a krátkých vět, diktát	Tv - správné držení těla OSV - rozvoj schopnosti poznávání, paměti a soustředění
	Literární výchova	
● Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	● reprodukce textu ● přednes básně nebo úryvku prózy	OSV - osobnostní rozvoj - kreativita
● Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	● volná reprodukce textu, vč. dramatizace pohádky, povídky nebo básně	MV - práce v týmu Vv, Pv, Hv - nácvik dramatizace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova Žák čte s porozuměním jednoduché texty Rozumí pokynům přiměřené složitosti Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním Spojuje písmena a slabiky **Jazyková výchova** Rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky Tvoří slabiky Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky **Literární výchova** Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	**Komunikační a slohová výchova** Technika čtení Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání Analyticko – syntetické činnosti Čtení obrázků Přízvuk, intonace Slovní zásoba Orientace na stránce Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) Komunikační pravidla Formy společenského styku - pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz Rozvoj psychomotorické schopnosti Zdokonalené jemné motoriky a pohybové koordinace Učí se správně zacházet s psacími potřebami Dodržuje hygienické, pracovní a estetické návyky Hůlkové písmo Příprava před psaním, správné sezení a držení psacích potřeb Některá písmena velké a malé abecedy Písmena a, i, m, e, u, o, l, v, t, y, s, j Čtení slabik složených z výše uvedených písmen Jednoduché věty s obrázky	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Komunikace** -nácvik dovedností pro verbální a neverbální sdělování - cvičení pozorování - cvičení naslouchání - řeč těla, zvuků a slov **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění -cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** -poznávání pohádek různých etnik

	Jazyková výchova Samohlásky a, e, i, o, u, y Souhlásky m, l, v ,t ,s, j Otevřené slabiky a z nich utvořená dvojslabičná slova Rozvíjení fonematického sluchu Sluchové rozlišení hlásek - hláska, slabika, slovo, věta **Literární výchova** Přednes, reprodukce Knihy s obrázky	

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ● Porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti ● V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ● Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ● Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ● Volí vhodné neverbální prostředky řeči	**Komunikační a slohová výchova** ● Čtení ● Technika čtení ● Čtení s porozuměním ● Naslouchání ● Aktivní naslouchání ● Mluvený projev ● Tvoření hlasu, dýchání, výslovnost ● Mimojazykové prostředky ● Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, poděkování, blahopřání ● Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznání MKV Princip soc. smíru a solidarity Vztahy mezi lidmi -sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy Hv – dechová a artikulační cvičení OSV Komunikace Sociální rozvoj Poznávání lidí Kooperace a kompetice Prv – sociální vztahy, komunikace
● Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním ● Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky,	● Písemný projev ● Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem	OSV Psychohygiena Tv – správné držení těla M – orientace na stránce, zápis úlohy, správné tvary číslic

kontroluje vlastní písemný projev ● Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	● Technika psaní, formální úprava textu ● Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání	
● Vyjmenuje písmena abecedy ● Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ● Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího ● Porovnává významy slov, slova významem souřadná, nadřazená, podřazená ● Spojuje věty do jednodušších souvětí ● Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ● Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě, ů/ú, ● velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen	**Jazyková výchova** ● Zvuková stránka jazyka ● Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči ● Slovní zásoba, tvoření slov ● Slova a pojmy, význam slov ● Tvarosloví ● Slovní druhy ● Pravopis lexikální	OSV Osobnostní rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopnosti poznávání
● Vyjadřuje své pocity z poslouchaného textu ● Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ● Pracuje s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností ● Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**Literární výchova** ● Poslech literárních textů ● Zážitkové čtení a naslouchání ● Tvořivé činnosti s literárním textem ● Volná reprodukce přečteného a slyšeného textu, přednes vhodných textů, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ● Základní literární pojmy ● Rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka ● Spisovatel, básník, kniha, čtenář	OSV Seberegulace a sebeorganizace MKV Kulturní diference Multikulturalita

	● Rým	

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova čte s porozuměním jednoduché texty, rozumí pokynům přiměřené složitosti, dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání, zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost, popisuje a přepisuje krátké věty, **Jazyková výchova** rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky, tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky, píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech, **Literární výchova** pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně, reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a	**Komunikační a slohová výchova** dokončuje nácvik zbývajících hlásek abecedy, čte všechna tiskací i psací písmena velké a malé abecedy, tvoří slabiky, rozlišuje samohlásky a souhlásky, rozlišuje při čtení délku samohlásek, čte jednoslabičná, dvojslabičná a víceslabičná slova, čte zavřené slabiky a dvojslabičná slova se zavřenými slabikami na konci slova, automatizuje čtení jednoslabičných slov typu les, dovede číst jednoduché věty, přečte text s obrázky, odpovídá na otázky k obsahu čteného textu, rozliší větu, slovo, slabiku, hlásku, snaží se o správnou rytmizaci a melodii věty, snaží se správně vyslovovat, dýchat, hovořit ve správném tempu, dodržovat správný přízvuk, rozvíjí formou her a průpravných diferenciačních cvičení sluchové vnímání a schopnost rozlišování hlásek, učí se pomocí navozující situace vhodnému oslovení, zdvořilému vystupování, - zvládá základní hygienické, pracovní a estetické návyky spojené se psaním, zvládá psaní psacími potřebami, snaží se o čitelnost psaného projevu, píše číslice 0-9, **Jazyková výchova**	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní rozdíly - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, - reprodukce textu, hlavní postava a její vlastnosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy - uplatňování principu slušného chování - základní komunikační pravidla, vhodné oslovení, vystupování, zahájení a ukončení dialogu

krátkých příběhů udržuje pozornost	píše písmena malé a velké abecedy, dodržuje poměr výšky, velikost, sklon a správný tvar písmen, dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov, zvládá opis, přepis a diktát písmen, slabik a jednoduchých slov a krátkých vět, - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech, **Literární výchova** soustředí se na poslech pohádek a krátkých příběhů, pamatuje si a reprodukuje krátkou básničku, říkanku, rozpočítadlo, hádanku, reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací,	

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ● Porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti ● V mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ● Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ● Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ● Volí vhodné neverbální prostředky řeči	**Komunikační a slohová výchova** ● Čtení ● Technika čtení ● Hlasité a tiché čtení s porozuměním ● Naslouchání ● Aktivní naslouchání ● Mluvený projev ● Tvoření hlasu, výslovnost ● Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, poděkování, blahopřání, vzkaz ● Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu	EV Základní podmínky života Prv – věcná literatura, encyklopedie Pč – návody k použití OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace HV – rytmická cvičení MV Stavba mediálního sdělení Vnímání autora mediálního sdělení Vv – dekorativní práce OSV Hodnoty, postoje, praktická etika

● Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním ● Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev ● Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	● Písemný projev ● Správné sezení, držení psacího náčiní, zacházení s grafickým materiálem ● Technika psaní, úprava textu ● Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, dopis, popis **Jazyková výchova** ● Zvuková stránka jazyka ● Sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči, slovní přízvuk ● Slovní zásoba, tvoření slov ● Slova a pojmy, význam slov	MKV Kulturní diference Multikulturalita Prv – poznávání obce, regionu Vv – slova protikladná (barvy) Prv – názvy obcí, měst, pohoří, řek, místní názvy, živá a neživá příroda (rod gramatický a skutečný) M – číslo jednotné, množné, číslovky Hv – texty písní, zhudebněné básně, příběhy, dramatizace, návštěva divadelních představení
● Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ● Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky ● Porovnává významy slov, slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, slova protikladná, souznačná, významové okruhy, vyhledává slova příbuzná		
● Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ● Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary sloves v přítomném čase	● Skladba ● Věta jednoduchá a souvětí ● Základní skladební dvojice ● Tvarosloví ● Slovní druhy ● Tvary slov	EGS Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá
● Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných	● Vyjmenovaná slova ● Pravopis lexikální	

slovech, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen ● Vyjadřuje své pocity z poslouchaného textu ● Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ● Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností, čte i přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu texty přiměřené věku ● Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	**Literární výchova** ● Poslech literárních textů ● Zážitkové čtení a naslouchání ● Tvořivé činnosti s literárním textem ● Volná reprodukce přečteného a slyšeného textu, přednes vhodných textů, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ● Základní literární pojmy ● Rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka ● Spisovatel, ilustrátor, básník, kniha, čtenář ● Rým, verš ● Divadelní představení, herec	MV Fungování a vliv médií ve společnosti Návštěva knihovny

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova - čte s porozuměním jednoduché texty - rozumí pokynům přiměřené složitosti - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve	**Komunikační a slohová výchova** - čtení textů s porozuměním - předložkové vazby - tiché čtení - význam slov - čtení písmen ď, ť, ň - čtení slabik dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě, di-ti-ni-dy-ty-ny - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace)	

slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty **Jazyková výchova** -rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy -rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky -rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech **Literární výchova** -pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně -reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací -při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- rozvíjení fonematického sluchu – sluchové rozlišení hlásek - základní komunikační pravidla - psací potřeby - hygienické, pracovní a estetické návyky - úprava psaného projevu - psaní písmen a číslic - psaní slabik, slov a vět - začátek a konec věty - pravopis vlastních jmen - opis, přepis, diktát - úprava psaného projevu **Jazyková výchova** - abeceda - samohlásky a souhlásky - délka samohlásek - slabiky - hláska, slabika, slovo, věta **Literární výchova** - poslech - rozpočítadlo, hádanka, pohádka, říkanka, bajka - přednes, reprodukce, dramatizace - knihy	

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu ● Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. ● Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. ● Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ● Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. ● Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. Vede správně dialog telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku. ● Sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti, ● Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. ● Volí vhodné neverbální prostředky řeči ● Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev ● Píše správně po stránce obsahové i formální	**Komunikační a slohová výchova** Čtení ● Technika čtení ● Hlasité a tiché čtení ● s porozuměním ● Naslouchání ● Aktivní naslouchání ● Mluvený projev ● Základy techniky mluveného projevu ● Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, poděkování, blahopřání, vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu, ● telefonický hovor ● Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače ● Mimojazykové prostředky Písemný projev ● Technika psaní, formální úprava textu	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí MDV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti OSV Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV Práce v realizačním týmu OSV Komunikace Psychohygiena Kreativita EGS Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí VDO Občan, občanská společnost a stát

stránce jednoduché komunikační žánry ● Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký písemný projev s dodržením časové posloupnosti ● Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ● Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ● Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ● Odlišuje větu jednoduchou od souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. ● Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné větě označuje základ věty. ● Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a používá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. ● Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ● Základy morfologického pravopisu ● Základy syntaktického pravopisu ● shoda přísudku s podmětem ● Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ● Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. ● Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů. ● Při jednoduchém rozboru literárních textů používá	● Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, omluvenka, reklama, vzkaz, dopis, popis osob, věcí a činností, vypravování, e-mail, SMS, ICQ, pravidla sestavování osnovy, členění textu **Jazyková výchova** ● Slovní zásoba, tvoření slov ● Význam slov, slova spisovná a nespisovná ● Stavba slova – kořen, část předponová, příponová, koncovka. ● Skladba ● Věta jednoduchá a souvětí ● Základní skladební dvojice ● Tvarosloví ● Slovní druhy ● Vzory podstatných jmen ● Shoda přísudku s podmětem **Literární výchova** ● Zážitkové čtení a naslouchání	OSV Osobnostní rozvoj Kreativita Komunikace EGS Evropa a svět nás zajímá. MKV Etnický původ Multikulturalita

elementární literární pojmy	● Tvořivé činnosti s literárním textem ● Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod. ● Základní literární pojmy ● Rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, pověst, ● povídka, pranostika. ● Spisovatel, ilustrátor, básník, čtenář, kniha, rým, verš, ● divadelní představení, herec, ● režisér	

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova - vypráví vlastní zážitky - jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací - domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - formy společenského styku - pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení	**Komunikační a slohová výchova** -tvoří jednoduché smysluplné věty nebo jednoduchá sdělení - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně - rozšiřuje si slovní zásobu - vypráví vlastní zážitky - vypráví jednoduchý příběh podle předlohy nebo ilustrací - opakuje, doplňuje a dokončuje krátká sdělení - popisuje jednoduché předměty, činnosti a děje jednoduchými větami - seřadí obrázky ve správném pořadí, přiřadí k obrázkům text - seřadí body osnovy příběhu podle časové posloupnosti - vhodně používá formy společenského styku **Jazyková výchova** - pozná a určuje druhy vět	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** - verbální a neverbální sdělování - technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování - dialog, vedení a pravidla dialogu, střídání rolí - komunikace v různých situacích - informování, omluva, prosba - vyjadřovací schopnosti, vypravování **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** - různé typy sdělení a jejich funkce - diskuse k mediálním sdělením - vyjádření vlastního názoru na mediální sdělení

- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně **Jazyková výchova** - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - nauka o slově a o větě (význam slov, tvoření vět, druhy vět) **Literární výchova** - dramatizuje jednoduchý příběh -vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	- řadí věty v jednoduchém textu třídí slova do skupin - rozliší začátek a konec věty v řeči i písmu - dodržuje pořádek slov ve větě - vyjmenuje samohlásky a souhlásky - rozlišuje samohlásky od souhlásek v textu - určuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky - ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - rozlišuje tvrdou a měkkou výslovnost hlásek a slabik a odlišuje tak význam slov - procvičuje porozumění významu slov - pozná slova stejného a opačného významu **Literární výchova** - dramatizuje jednoduchý příběh či pohádku - vypráví zhlédnutou pohádku nebo jednoduchý příběh podle daných otázek - snaží se formulovat hlavní myšlenku textu -rozlišuje pojmy próza, poezie - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - určuje místo, čas a děj pohádky či příběhu - vyhledává hlavní postavy při četbě textu a určuje jejich vlastnosti pomocí návodných otázek - čte krátké texty s porozuměním, dbá na správnou výslovnost - čte správně předložku se slovem - orientuje se ve čteném textu a dokáže ho reprodukovat podle jednoduché osnovy - osvojuje si tiché čtení a orientuje se v textu	**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **-** Multikulturalita - poznávání pohádek různých etnik

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu ● Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. ● Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. ● Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ● Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. ● Sestaví osnovu vyprávění, na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti ● Vede správně dialog telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku. ● Volí vhodné neverbální prostředky řeči ● Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	**Komunikační a slohová výchova** Čtení ● Technika čtení ● Hlasité a tiché čtení s porozuměním ● Naslouchání ● Aktivní naslouchání ● Mluvený projev ● Základy techniky mluveného projevu ● Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, poděkování, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu. ● Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače ● Mimojazykové prostředky	OSV Osobnostní rozvoj Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Vl, Př – zápisy, výpisky, hledání informací (encyklopedie, internet) MV Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti OSV Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti dramatizace, řešení problémových situací MV Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu
● Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev ● Píše správně po stránce obsahové i formální	Písemný projev ● Technika psaní, formální úprava textu	Př, Vl, M – správnost zápisů, slovních úloh, desetinná čísla OSV

stránce jednoduché komunikační žánry. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký písemný projev s dodržením časové posloupnosti. ● Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ● Odlišuje větu jednoduchou od souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje ● Vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné větě základní dvojici označuje základ věty. ● Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a používá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. ● Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ● Základy morfologického pravopisu-koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých. ● Základy syntaktického pravopisu ● -shoda přísudku s podmětem ● Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ● Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. ● Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů.	● Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, zpráva, oznámení, omluvenka, inzerát, vzkaz, dopis, popis, vypravování **Jazyková výchova** ● Slovní zásoba, tvoření slov ● Slova a pojmy, význam slov- slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma a homonyma, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. Stavba slova – kořen, část předponová, příponová, koncovka. ● Skladba ● Věta jednoduchá a souvětí ● Základní skladební dvojice ● Tvarosloví ● Slovní druhy ● Tvary slov ● Pravopis lexikální ● Základy morfologického pravopisu ● Základy syntaktického pravopisu **Literární výchova** ● Zážitkové čtení a naslouchání ● Tvořivé činnosti s literárním textem ● Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod. ● Základní literární pojmy	Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita EGS Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Princip sociálního smíru a solidarity MV Tvorba mediálního sdělení EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Hv – zhudebněné texty, muzikály, divadelní představení Vl, Př – reprodukce textu Vv – komiks VDO Občan, občanská společnost a stát VDO Formy participace občanů v politickém životě OSV Osobnostní rozvoj Kreativita Komunikace EGS Evropa a svět nás zajímá

● Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	● Rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka pověst, ● povídka, pranostika, spisovatel, ilustrátor, básník, čtenář, kniha, přirovnání, rým, verš, divadelní představení, herec, režisér	MKV Etnický původ Multikulturalita

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova ● vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ● má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ● v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ● popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ● opisuje a přepisuje jednoduché texty ● píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ● píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ● ovládá hůlkové písmo ● tvoří otázky a odpovídá na ně **Jazyková výchova** ● pozná podstatná jména a slovesa ● dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	**Komunikační a slohová výchova** ● přízvuk, intonace ● orientace v textu, reprodukce ● slovní zásoba, vyjadřovací schopnosti ● vyjadřovací schopnosti, vypravování ● popis ● technika mluveného projevu ● předložkové vazby ● komunikační pravidla ● formy společenského styku - pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, dopis ● opis, přepis, diktát ● úprava psaného projevu (nadpis, okraj, vzdálenost mezer mezi slovy) ● hůlkové písmo ● jednoduchá sdělení **Jazyková výchova** ● podstatná jména, slovesa ● tvoření jednoduchých vět ● souhlásky měkké, tvrdé, obojetné - vyjmenovaná slova po B, L, M ● abeceda, řazení slov podle abecedy	

● rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik ● určuje samohlásky a souhlásky ● seřadí slova podle abecedy ● správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě ● správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky **Literární výchova** ● dramatizuje jednoduchý příběh ● vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ● čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ● určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ● rozlišuje prózu a verše ● rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ● ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	● slova se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě ● znělé a neznělé souhlásky **Literární výchova** ● dramatizace ● vypravování ● plynulé čtení textu, porozumění textu, orientace v textu ● próza, poezie ● literární pojmy: pohádka, bajka, povídka, pověst, báseň, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, divadelní představení, herec, divák ● čtení s porozuměním, tiché čtení	**Osobnostní a sociální výchova** ● verbální a neverbální sdělování - technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování ● dialog, vedení a pravidla dialogu, střídání rolí - komunikace v různých situacích ● informování, omluva, prosba ● vyjadřovací schopnosti, vypravování **Mediální výchova** ● různé typy sdělení a jejich funkce ● diskuse k mediálním sdělením - vyjádření vlastního názoru na mediální sdělení **Multikulturní výchova** ● poznávání pohádek různých etnik

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Časová dotace hodin anglického jazyka v jednotlivých ročnících:

1. ročník	1 hodina/týden
2. ročník	1 hodina/týden
3. ročník	3 hodiny/týden
4. ročník	3 hodiny/týden
5. ročník	3 hodiny/týden

Vzdělávání je zaměřeno na:

- seznámení s cizím jazykem, získání zájmu o výuku v cizím jazyce
- nácvik porozumění mluvenému slovu
- osvojení zvukové podoby angličtiny – formou poslechů, nacvičováním dialogů a konverzace
- nácvik základních gramatických struktur
- základní čtenářské dovednosti, porozumění přiměřeně obtížnému textu s následnou schopností písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení
- seznamování se zvyky a tradicemi v anglicky mluvících zemích a porovnávání s našimi tradicemi
- mluvený i psaný projev odpovídá osvojeným lexikálním i gramatickým znalostem
- součástí výuky je poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti. Vede žáky k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní a budoucí profesní život, k formování postojů vzájemného porozumění mezi národy, respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám
- výuka je těsně spjata s mateřským jazykem, vlastivědou, přírodovědou, hudební výchovou, výtvarnou výchovou a pracovními činnostmi

Formy

- slovní metoda (vyprávění, rozhovor, diskuse, dramatizace)
- názorně demonstrační metoda (práce s výukovými obrazy a vizuálními pomůckami)
- praktická metoda (grafické a výtvarné ztvárnění probíraných témat)
- didaktické hry
- skupinová práce
- problémová výuka (doplnění neúplného textu, seřazení slov ve větě nebo vět do celku…)

- krátkodobé projekty

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, třídit a používat informace o slovní zásobě, gramatice
- učíme žáky pracovat s dvojjazyčnými slovníky
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro použití anglického jazyka
- budovat si pozitivní vztah k učení se jazyku

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k ověřování správnosti cizojazyčného vyjádření, poznat vlastní chyby a pracovat s nimi, chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- seznamování se situacemi, k jejichž zvládnutí je znalost cizího jazyka velmi důležitá
- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí

Kompetence komunikativní

- nebát se používat i nedokonale zvládnutý jazyk
- porozumět jednoduchému sdělení a promluvě v anglickém jazyce
- umět formulovat jednoduché myšlenky v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k uplatňování individuálních schopností k získání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- k účinné spolupráci ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- upevňujeme u žáků dobré mezilidské vztahy – vyžádat a poskytnout radu, pomoc
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, pokud mají při učení potíže
- učíme žáky sebehodnocení a hodnocení práce druhých

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat národnostní, kulturní i jiné rozdíly

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování řádu učeben
- vedeme žáky k samostatné práci se studijními materiály a dvojjazyčným slovníkem
- formujeme u žáků pracovní návyky (vedení sešitů…)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj schopností poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, morální rozvoj

Multikulturní výchova (MKV)

- kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- rozvíjení základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, podpora mezinárodního porozumění, Evropa a svět nás zajímá

Mediální výchova (MV)

- čtení a vnímání mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do jednotlivých vyučovacích hodin.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, vykoná činnost). ● Žák se řídí krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů), které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. ● Žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). ● Žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo	**Zvuková podoba jazyka** ● přízvuk slov, intonace **Pravidla komunikace** ● pozdravy a rozloučení ● představování, poděkování ● reakce na pokyny **Tematické okruhy** ● číslovky 1 – 10, rodina, škola, volný čas, oblečení, barvy, denní režim, zvířata, svátky **Slovní zásoba** ● číslovky 1 – 10, členové rodiny, školní pomůcky, hračky, oblečení, základní barvy, hygiena, části těla, Vánoce, Velikonoce, narozeniny, zvířata **Gramatika** ● osobní, ukazovací a přivlastňovací (my, your) zájmena ● jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa to be ● množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky –s ● rozkazovací způsob ● užití často používaných sloves (např. like, can, to have got,…) ● abeceda – některé hlásky	OSV Komunikace (rozhovory, představování, zdvořilostní fráze)

obrázek znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost).		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	**Řečové dovednosti** - seznámí se s cizím jazykem ve zvukové podobě - základní jednoduché fráze, pozdravy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, vykoná činnost). ● Žák se řídí krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů), které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. ● Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné údaje) v pomalém a zřetelném	**Zvuková podoba jazyka** ● přízvuk slov, intonace **Pravidla komunikace** ● pozdravy a rozloučení ● představování, poděkování ● reakce na pokyny **Slovní zásoba** ● číslovky 1 – 10, zvířata v ZOO, školní pomůcky a činnosti, barvy, jídlo – potraviny, části obličeje, místnosti v domě, oblečení, sportovní činnosti, Vánoce, Velikonoce **Tematické okruhy** ● zvířata, škola, barvy, jídlo, lidské tělo, domov, oblečení, volný čas, svátky	OSV Rozvoj schopnosti poznávání (slovní zásoba)

projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). ● Žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost). ● Žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi	**Gramatika** ● užiti it a this při označování věcí ● jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves can, to be a pomocného slovesa do ● rozkazovací způsob v běžných pokynech ● běžné užití přítomného času průběhového při popisu činnosti ● předložky in a on při popisu umístění ● dotazy na množství počitatelných podstatných jmen ● abeceda – některé hlásky	

krátkých a pomalu vedených rozhovorech.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	**Řečové dovednosti** - seznámí se s cizím jazykem ve zvukové podobě - základní jednoduché fráze, pozdravy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými téma, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost). ● Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). ● Žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere,	**Zvuková podoba jazyka** ● přízvuk slov, intonace **Pravidla komunikace** ● pozdravy a rozloučení ● představování, poděkování ● reakce na pokyny **Tematické okruhy** ● etiketa, škola, barvy, volný čas, jídlo, sport, domov, lidé, vlastnosti, oblečení, lidské tělo **Slovní zásoba** ● číslovky 0 – 20, základní zdvořilostní fráze, školní pomůcky a činnosti, základní a vedlejší barvy, hračky, ovoce, sportovní potřeby, nábytek, lidé, přídavná jména (popisující velikost, rozměr a stáří), oblečení, základní části lidského těla **Gramatika** ● užiti it a this při označování věcí ● jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves can, to be a pomocného slovesa do ● vazba there is ● rozkazovací způsob v běžných pokynech ● jednoduché užití přítomného času průběhového (popis toho, co máme na sobě) ● předložky in a on	EGS Evropa a svět nás zajímá (svátky v anglicky mluvících zemích) MV Vnímání autora mediálního sdělení (poslech)

přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost). ● Žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu. ● Žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech. ● Žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad).		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Tematické okruhy pozdrav, ve škole, ve šťastném domě, v obchodě, v parku, v bytě, na ulici, na hřišti, ve sportovním centru flashcards - práce s obrázkovým slovníkem, internetem	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). ● Žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným	**Zvuková (a grafická) podoba jazyka** ● přízvuk slov, intonace ve větě, fonetická abeceda **Tematické okruhy** ● abeceda, rodina a přátelé, stravování, zvířata v ZOO, ve městě, volný čas, dny v týdnu, povolání, počasí, jak se žilo dříve **Slovní zásoba** ● anglická abeceda, číslovky 1 – 100, členové širší rodiny, běžné potraviny, ovoce a zelenina, zvířata v ZOO (běžné vlastnosti zvířat), důležité budovy a obchody ve městě, povolání a nástroje s nimi spojené, běžné typy počasí, příběh **Gramatika** ● sloveso to have got	OSV Mezilidské vztahy, Poznávání lidí EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí EGS Objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá

tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost). ● Žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu. ● Žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života. ● Žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět.	● přivlastňovací zájmena his/her ● stupňování přídavných jmen ● stažené tvary slovesa to be v kladném i záporném tvaru ● vazba there is/there are ● otázka a kladná nebo záporná odpověď k slovesu like ● předložka se dny v týdnu ● vyjádření času ● přítomný čas průběhový ● minulý čas – kladné oznamovací věty	

● Žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět. ● Žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad). ● Žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života. ● Žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obratů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).		

● Žák doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování **Mluvení** - pozdraví a poděkuje - vyjádří souhlas či nesouhlas - reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) **Čtení s porozuměním** - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **Psaní** - seznamuje se s grafickou podobou cizího jazyka	tematické okruhy: pozdrav, poděkování, čísla, barvy, hračky, školní potřeby, rodina, jídlo a pití pozdrav, poděkování, jednoduché odpovědi - ano/ne komiksy, časopisy, jednoduché dvojjazyčné knihy s obrázky, flashcards práce s obrázkovým slovníkem, internetem	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek. ● Žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět. ● Žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět. ● Žák popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět. ● Žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá,	**Zvuková (a grafická) podoba jazyka** ● souhlásky a samohlásky, přízvuk slov, intonace ve větě, fonetická abeceda **Tematické okruhy** ● rodina a přátelé, škola, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, denní program - každodenní činnosti, můj den, volný čas a zájmy, bydliště, město, dopravní prostředky, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, sporty, reálie Velké Británie, tradice a zvyky **Slovní zásoba** ● žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem: ● oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování ● já, moje rodina, moji kamarádi ● škola, předměty ve škole, vyučovací předměty, kalendářní rok a časové údaje, zvířata jako domácí mazlíčci, zájmové činnosti a sporty, režim dne, volný čas a zábava, město, budovy, obchody, popis člověka, oblečení, význam slov, synonyma ● ustálené fráze	VDO Občanská společnost a škola (školství – anglicky mluvící země x naše země) MV Vnímání autora mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení MKV Kulturní diference (rozdíly mezi kulturami - anglicky mluvící země x naše země)

vlastní a umí, má rád/nerad). ● Žák odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět. ● Žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět. ● Žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života. ● Žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova	● práce s dvojjazyčným slovníkem **Gramatika** ● množné číslo podstatných jmen ● člen neurčitý a/an ● přítomný čas prostý a průběhový - ● tvoření oznamovací věty, otázky a záporné věty ● rozkazovací způsob ● sloveso to be, to have got, can ● vazba there is / are ● předložky místa, času ● přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád ● tvoření otázek a krátkých odpovědí ● vyjádření časových údajů – hodiny, minuty ● užití přídavných jmen ● pořádek slov ve větě	

nebo slovního spojení, vykoná činnost). ● Žák porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní umí, má rád/nerad. ● Žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní umí, mají rádi/neradi. ● Žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obratů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování). ● Žák doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním ● rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ● rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ● rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování **Mluvení** ● pozdraví a poděkuje ● sdělí své jméno a věk ● vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) **Čtení s porozuměním** ● rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **Psaní** ● je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	● pozdrav, poděkování, jednoduché odpovědi na otázky, čísla, abeceda, rodina, dny v týdnu, čas, nábytek, oblečení ● komixy, časopisy, jednoduché dvojjazyčné knihy s obrázky, flashcards - práce s obrázkovým slovníkem, internetem	

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné k orientaci v praktickém životě a rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku.

Časová dotace hodin matematiky v jednotlivých ročnících:

1. ročník	4 hodiny/týden
2. ročník	5 hodin/týden
3. ročník	5 hodin/týden
4. ročník	5 hodin/týden
5. ročník	5 hodin/týden

Vzdělávacím obsahem oboru Matematika na 1. stupni jsou čtyři okruhy:

- Čísla a početní operace,
- Závislosti, vztahy a práce s daty,
- Geometrie v rovině a prostoru,
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Matematika je povinný předmět. Výuka na 1. stupni je organizována v běžné vyučovací hodině, převážně formou výuky frontální a skupinové. Matematické poznatky a dovednosti jsou upevňovány odhady, měřením, vážením, porovnáváním velikostí a vzdáleností a orientací v praktických činnostech.

Individuální péči věnujeme žákům talentovaným a nadaným. Volíme učební strategie umožňující individuální rozvoj žáka – diferencované zadávání úkolů, individuální zadávaní složitějších úkolů, učení navzájem, vhodně zvolené role ve skupinové práci.

Věnujeme péči žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Uplatňujeme časté změny činností, neustálé opakování a třídění učiva, spolupracujeme s Krajskou pedagogicko psychologickou poradnou.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- podporovat rozvoj abstraktního a logického myšlení zařazováním problémových úkolů, logických úloh, hádanek, kvízů apod.
- vytvářet zásoby mat. nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vést žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu mat. jazyka, včetně mat. symboliky

Kompetence k řešení problému

- nabízet úlohy a příklady, vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učit nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh, vést k provádění rozboru úkolů, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti
- vytvářet dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu

Kompetence komunikativní

- vést k vyjadřování myšlenkových postupů a názorů v logickém sledu
- nabízet příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci s ostatními
- vést k přesnému a stručnému vyjadřování mat. jazykem a symbolikou, orientovat se v grafech, tabulkách a diagramech

Kompetence pracovní

- nabízet činnosti (modelování a výroba těles), ve kterých se učí zvládat pracovní činnosti s různými materiály (papír, textil, dřevo, kov)

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. ● Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. ● Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. ● Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. ● Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. ● Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. ● Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	**Číslo a početní operace** Přirozená čísla ● číselná řada 0-20 ● posloupnost 0-20 ● porovnávání čísel ● čtení a psaní číslic ● znaménka: <, >, =, +, - ● součet a rozdíl čísel bez přechodu I s přechodem desítky 0 až 20 ● číselná osa **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● řešení a vytváření slovních úloh ● den - 24 hodin **Geometrie v rovině a prostoru** ● geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za ● rovinné obrazce: kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník	OSV: 1. ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj - čtení a psaní čísel, čtení s porozuměním Pč - užití skládanek a vystřihovánek Vv - řazení geometrických tvarů

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 Zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 **Závislosti, vztahy a práce s daty** Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu **Geometrie v rovině a v prostoru** Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	**Číslo a početní operace** Utváření souborů o daném počtu prvků Porovnává čísla do 5 Doplňování číselných údajů do jednoduchých tabulek Spojování počtu (obrázky) s číslicemi Obor přirozených čísel do 10 Práce s obrázky a s číslicemi v oboru do 10 Práce s obrázky Psaní číslic 0 – 5 Manipulační činnost s konkrétními předměty Jednoduché slovní úlohy – názornost **Závislosti, vztahy a práce s daty** Manipulační činnost s konkrétními předměty Posloupnost čísel v oboru do 10 Orientace v učebnici Práce s obrázky a názorností **Geometrie v rovině a v prostoru** Geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Rozvoj schopností poznávání** - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Spolupráce a soutěživost** -rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** **Vztah člověka k prostředí** -rozvíjení vztahu k životnímu prostředí na tematických souborech názorných pomůcek

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do sta, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. ● Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. ● Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. ● Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. ● Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. ● Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. ● Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě, jejich reprezentace. ● Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. ● Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	**Číslo a početní operace** Přirozená čísla ● součet a rozdíl čísel ● zaokrouhlování čísel ● používání závorek ● součet a rozdíl čísel s přechodem desítky ● číselná řada 0 až 100 ● číselná osa ● čtení a psaní čísel ● porovnávání čísel ● řešení a vytváření slovních úloh ● násobení a dělení čísel ● záměna činitelů ● tabulky násobků **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● řešení slovních úloh ● posloupnosti řady násobků ● čas: hodina, minuta, sekunda **Geometrie v rovině a prostoru** ● čára přímá, křivá, lomená ● jednotky délky: mm, cm, m ● geometrická **t**ělesa: krychle, kvádr, válec, koule	OSV: 2. ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj - čtení a psaní čísel

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10, čte, píše a používá číslice v oboru do 10, numerace do 10 zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10 řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 umí rozklad čísel v oboru do 10 **Závislosti, vztahy a práce s daty** modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek, doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi **Geometrie v rovině a v prostoru** pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit používá pravítko rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	**Číslo a početní operace** - vytváří si konkrétní představu čísla 0-10 - počítá s pomocí konkrétních předmětů - počítá předměty v daném souboru - přiřazuje správný počet prvků k číslu - píše a čte číslice v oboru 0-10 - číselná řada 0-10 - orientuje se v číselné řadě 0-10 - doplňuje, řadí čísla podle velikosti - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 - doplňuje správně jednoduché tabulky a schémata - řeší slovní úlohy s použitím platidel - utváří soubory prvků daných kritérií v oboru do 10 - umí porovnávat množství prvků - čte a píše matematické pojmy<, >, = - správně používá matematické pojmy<, >, = - porovnává čísla 0-10 - rozkládá čísla 0-10 pomocí názoru - zapisuje rozklad **Závislosti, vztahy a práce s daty** chápe matematické symboly +, -, = - čte a zapisuje příklady sčítání a odčítání čísel v oboru 0-10 - řeší příklady sčítání a odčítání v oboru 0-10 s použitím názoru (prsty, stavebnice, počítadlo) i bez názoru - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 - doplňuje správně jednoduché tabulky a schémata - řeší	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** - Sebepoznání a sebepojetí - cvičení pozornosti a soustředění - sebepoznávací schopnosti - vztahy ke spolužákům

	slovní úlohy s použitím platidel rozvíjí prostorovou fantazii - osvojuje si pojmy vpravo, vlevo pomocí názoru vyjadřuje požadovaný matematický úkon, znázorní daný příklad doplňuje jednoduché tabulky na sčítání a odčítání doplňuje číselné řady v oboru do 10 **Geometrie v rovině a v prostoru** pozná, graficky ztvární a pojmenuje geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník kreslí přímé a křivé čáry rýsuje přímou čáru pomocí pravítka	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. ● Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. ● Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. ● Písemně sčítá a odčítá v oboru do 1000. ● Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. ● Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.	**Číslo a početní operace** Přirozená čísla ● násobení a dělení čísel ● řady násobků ● záměna činitelů ● používání závorek ● přednost násobení před sčítáním, odčítáním ● součet a rozdíl čísel ● zaokrouhlování čísel ● číselná řada ● čtení a psaní čísel ● součet a rozdíl čísel ● dělení se zbytkem ● dělenec, dělitel, neúplný podíl, zbytek, zkouška ● čas: hodina, minuta, sekunda **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● řady násobků	OSV: 3. ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznávání a sebepojetí ● kreativita ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace ● kooperace a kompetice ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti ● hodnoty, postoje, praktická etika Tv - provádění odhadů a měření Pč - modelování, práce se stavebnicí

● Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. ● Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. ● Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentace. ● Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. ● Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	● řešení a vytváření slovních úloh ● posloupnost řady čísel, desítek **Geometrie v rovině a prostoru** ● přímka, polopřímka ● vzájemná poloha dvou přímek v rovině ● rovnoběžky, různoběžky ● průsečík dvou různoběžek ● úsečka ● jednotky délky: mm, cm, dm, m ● rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník ● vrchol, strana ● obvod obrazce ● geometrická tělesa: krychle, kvádr, válec, koule, jehlan, kužel	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace -porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 -čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 -zná matematické operátory + , – , = , < , > a umí je zapsat -sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 -řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 **Závislosti, vztahy a práce s daty** -modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek -doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 -zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi **Geometrie v rovině a v prostoru** -pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit -rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují -používá pravítko	**Číslo a početní operace** - obor přirozených čísel 0-20 - čtení a psaní číslic - číselná řada 0-20 - číselná řada 0-100 - porovnávání čísel v oboru do 20 - matematické symboly, = - porovnávání desítek - matematické symboly +, -, = - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu i s přechodem přes základ 10, s názorem (prsty, stavebnice, počítadlo) i bez názoru - rozklad čísel v oboru do 20 - řešení slovních úloh - násobení a dělení číslem 2 **Závislosti, vztahy a práce s daty** - orientace v prostoru - manipulační činnosti s konkrétními předměty - doplňování číselných údajů do jednoduchých tabulek - doplňování posloupnosti čísel v oboru do 20 - orientace v prostoru - manipulace s drobnými mincemi **Geometrie v rovině a v prostoru** - základní geometrické tvary - přímka, úsečka, jejich označení - používání pravítka	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** - spolupráce a soutěživost - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Žák využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení. ● Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. ● Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. ● Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel. ● Vyhledává, sbírá a třídí data. ● Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. ● Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. ● Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ● Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce. ● Sčítá a odčítá graficky úsečky. ● Sestrojí rovnoběžky a kolmice. ● Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti.	**Číslo a početní operace** Přirozená čísla, celá čísla, zlomky ● principy asociativity a komutativity ● vlastnosti početních operací s čísly ● zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) ● sčítání a odčítání čísel do 100 000 ● velká násobilka do 100 ● písemné násobení jednociferným i dvojciferným číslem ● dělení jednociferným číslem ● dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel ● zaokrouhlování na 10, 100, 1000 ● kontroly výpočtů ● slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi Zlomky ● celek, část, zlomek ● čitatel, jmenovatel, zlomková čára **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● práce s daty ● diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády **Geometrie v rovině a prostoru** ● práce s geometrickými útvary ● délka úsečky ● jednotky délky a jejich převody	Sociální rozvoj ● kooperace a kompetice Osobnostní rozvoj ● kreativita-skup. práce Morální rozvoj ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti ● hodnoty, postoje, praktická etika Čj – správný zápis čísel podle normy psaní Vl – správný zápis dat, významných událostí. Orientace v letopočtech a jejich zápis a znázornění na číselné ose Čj – správný zápis slovních úloh Př – grafy (např. růst teploty, teploměr, model) Pč – práce s papírem – osově souměrné útvary (překládání, střihání,..) Multikulturní výchova - multikulturalita PČ – práce s hlínou a modelovací hmotou (prostorové útvary)

● Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	● obvod mnohoúhelníku ● rovnoběžky, různoběžky, kolmice ● osová souměrnost (překládání papíru) ● slovní úlohy a úlohy s netradičními postupy	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose - sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor **Závislosti, vztahy a práce s daty** vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na půlhodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi **Geometrie v rovině a prostoru**	**Číslo a početní operace** - umí zapsat a přečíst čísla od 0 -100 - orientuje se na číselné ose do 100 - doplňuje chybějící čísla v číselné řadě - umí zakreslit čísla do 100 na číselné ose - porovnává čísla do 100 pomocí číselné osy - umí čísla seřadit vzestupně a sestupně - rozkládá čísla v desítkové soustavě - rozeznává číselné řády jednotek, desítek, stovek - sčítá a odčítá násobky 10 - procvičuje pamětné sčítání a odčítání bez přechodu - procvičuje sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu i s přechodem desítek v oboru do 100 - zapíše a řeší slovní úlohy zaměřené k jednomu početnímu výkonu - řeší úlohy s použitím platidel seznamuje se s principem násobilky v oboru do 100 - vyvozuje znázornění násobků na čtvercové síti a na konkrétních předmětech - učí se pamětně zvládat násobky čísel 2 - 10	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci - rozvoj sociálních dovedností pro zvládání soutěže

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - měří a porovnává délku úsečky - pozná základní tělesa **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	- seznamuje se s tabulkou násobků a učí se ji používat - zapisuje a řeší příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - chápe význam záměny činitelů - učí se používat kalkulátor **Závislosti, vztahy a práce s daty** - dokáže se orientovat a číst v jednoduché tabulce, v tabulce sčítání a odčítání, na čtvercové síti a v tabulce násobků - určuje čas na celé hodiny a půlhodiny - přiřazuje čas ke slovům poledne, dopoledne, odpoledne, večer, ráno, podvečer, noc, půlnoc - vyjmenuje základní jednotky délky, hmotnosti, objemu - zná značky pro metr, centimetr, kilogram, litr - pomocí názorů provádí jednoduché převody jednotek délky - zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami - rozpozná mince a bankovky v hodnotě do 100 - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do 100 **Geometrie v rovině a prostoru** - narýsuje bod, správně ho popíše - umí označit bod na přímce i mimo ni - zná rozdíl mezi přímou a křivou čarou a umí je narýsovat - rýsuje přímku, označí ji - odliší přímku a úsečku - rýsuje a rozliší přímky různoběžné a rovnoběžné - porovnává úsečky podle velikosti, odhaduje jejich délku	

	- rýsuje a rozliší přímky různoběžné a rovnoběžné - poznává a popisuje rovinné útvary - rozlišuje a poznává základní tělesa **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** - kvízy, doplňovačky	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Provádí početní operace v oboru přirozených čísel pamětně i písemně. ● Využívá při pamětném i písemném počítání, komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. ● Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. ● Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací přirozených čísel. ● Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. ● Orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž využívá nejjednodušších případů kvantitativního vyjádření části celku zlomkem, desetinným číslem, procenty. ● Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. ● Při sčítání desetinných čísel využívá komutativnost a asociativnost. ● Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru desetinných čísel. ● Vyhledává, sbírá a třídí data. ● Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	**Číslo a početní operace** ● přirozená čísla 0 až 1000000 a větší než 1000000 ● zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa ● znázornění čísel na číselné ose, teploměru, modelu ● početní výkony s přirozenými čísly, slovní úlohy ● číselné a obrázkové řady ● zlomky, desetinná čísla ● zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem ● desetinná čárka ● desetina, setina ● slovní úlohy s desetinnými čísly a zlomky **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● tabulky, grafy, diagramy ● proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná ● grafy ● soustava souřadnic ● nestandardní aplikační úlohy a problémy **Geometrie v rovině a prostoru** ● vzájemná poloha dvou přímek ● základní útvary v rovině ● magické čtverce ● prostorová představivost ● obvod a obsah obrazců ● vyznačí záporné číslo na číselné ose	Čj – gramaticky správné použití číslovek v mluveném a písemném projevu Př – sluneční soustava, vzdálenost planet, rozměry Vl – letopočty, data významných událostí – časová přímka. Práce s mapou – měřítko mapy, rozloha území Osobnostní rozvoj ● kreativita – týmová práce Sociální rozvoj ● kooperace a kompetice Morální rozvoj ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti ● hodnoty, postoje, praktická etika Čj – správná grafická úprava zápisu slovních úloh Čj – čtení desetinných čísel – odborné texty Vl – rozloha států Evropy, třídění dat Př – změny teplot během dne Tv – odhad a měření vzdáleností (skok do dálky, hod do dálky)

● Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. ● Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary a užívá jednoduché konstrukce. ● Sestrojí rovnoběžky a kolmice. ● Určí obsah obrazce a užívá základní jednotky obsahu. ● Porozumí významu znaku „–„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.		

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace ● čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 ● sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla ● zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 ● zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách ● tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 ● zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy ● rozeznává sudá a lichá čísla	**Číslo a početní operace** ● psaní a čtení přirozených čísel 0-1000, číselná osa ● porovnávání, rozklad ● jednotky, desítky, stovky, tisíce ● pamětné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem v oboru do 1000 ● písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem v oboru do 1000 ● sčítání a odčítání dvojciferných čísel ● řady násobků 2 - 10 v oboru do 100 ● zaokrouhlování čísel na desítky a stovky ● násobení a dělení v oboru do 100	**Osobnostní a sociální výchova** ● rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci ● rozvoj sociálních dovedností pro zvládání soutěže

● používá kalkulátor **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu ● orientuje se a čte v jednoduché tabulce ● určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích ● provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času ● uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi **Geometrie v rovině a v prostoru** ● měří a porovnává délku úsečky ● znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary ● vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ● sestrojí rovnoběžky a kolmice ● určí osu souměrnosti překládáním papíru ● pozná základní tělesa **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** ● řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	● sčítání a odčítání násobků 100 do 1000 ● slovní úlohy ● sudá a lichá čísla ● práce s kalkulátorem **Závislosti, vztahy a práce s daty** ● třídění dat ● tabulky ● hodiny, jednotky času ● jednotky délky, jednoduché převody jednotek ● jednotky hmotnosti, jednoduché převody jednotek ● jednotky objemu, jednoduché převody jednotek ● peníze, mince, bankovky ● slovní úlohy s využitím platidel **Geometrie v rovině a v prostoru** ● úsečky ● čtverec, obdélník ● vlastnosti stran čtverce, obdélníku ● trojúhelník ● rýsovací potřeby ● rýsování kružnice, kruhu ● obvod mnohoúhelníku ● vzájemná poloha dvou přímek, kolmice ● pravý úhel ● vzájemná poloha dvou přímek - rovnoběžky ● osová souměrnost ● krychle, kvádr, koule, válec, jehlan **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** ● číselné a obrázkové řady, doplňovačky, kvízy	

5.3. Informatika

5.3.1. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Časová dotace hodin informatiky v jednotlivých ročnících:

4. ročník	1 hodina/týden
5. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problému

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo,...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít Informatiku pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- žáci se učí orientovat v digitálním prostředí a jsou vedeni k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Průřezová témata

- Mediální výchova

- Výchova demokratického občana
- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

Přechodné období výuky informatiky od 1. 9. 2021

ročník	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29
1								
2								
3								
4	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6	návaznost na 5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6
8	zahájení bez návaznosti	návaznost na 7	návaznost na 6,7	návaznost na 5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7
9	zahájení bez návaznosti	návaznost na 8	návaznost na 7,8	návaznost na 6,7,8	návaznost na 5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8

Škola začne vyučovat podle nového ŠVP s Informatikou a digitální kompetencí od 1. 9. 2021, a to ve všech ročnících. V roce 2021/2022 je pro 4. ročník barva světle zelená, tedy řádné zahájení, a pro ostatní ročníky je barva modrá, tedy částečný obsah, protože tito žáci neabsolvují předtím nic z 1. stupně.

Ve školním roce 2025/2026 bude nový obsah vyučován ve všech ročnících prakticky v plném rozsahu.

5. až 9. ročník od školního roku 2021/2022 projde postupně upraveným obsahem (modrá barva). Pro tyto ročníky platí přechodné období.

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
• **Ovládání digitálního zařízení** • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků	OSV: 1. • seberegulace a sebeorganizace • psychohygiena • sebepoznání a sebepojetí • poznávání lidí • mezilidské vztahy • komunikace • řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• řeší úkol použitím schránky • seznamuje se s programem MS PowerPoint • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Základní funkce textového editoru - program MS Word Základní funkce Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Microsoft Power Point - prostředí, funkce	Čj - čtení, porozumění, psaní textu Čj - čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb Čj – psaní textu OSV: 1. ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace Pč – zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením Čj – čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb, knihtisk, časopisy Čj – psaní textu, psaná korespondence, rozhovory Vv – práce s obrázky, tvorba slideshow, fotogalerie Pč – technické písmo
Práce ve sdíleném prostředí ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého ● seznamuje se s faktem, že informace mohou obsahovat nesprávné i eticky závadné informace	**Učivo** Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení Informační zdroje informační instituce	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Učivo** Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Ovládání digitálního zařízení • ovládá jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje • najde a spustí známou aplikaci • přehraje zvuky či video **Práce ve sdíleném prostředí** ● uvede příklad využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitální technologií **Úvod do kódování a šifrování dat a informací** • sdělí informaci obrázkem	Digitální zařízení Zapnutí/ vypnutí zařízení/ aplikace Ovládání myši Psaní slov na klávesnici Seznámení s jednoduchou editací textu Otevírání souboru Přehrávání zvuku Využití digitálních technologií v různých oborech Ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Piktogramy, emodži	**Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** • využití digitálních technologií k získávání informací o Evropě **Mediální výchova** • tvorba mediálního sdělení pro školní webové stránky

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Úvod do práce s daty ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Program MS Excel	OSV: 1. ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj – čtení, porozumění, psaní textu Čj – čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb Čj – psaní textu OSV: 1. ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace Pč – zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením Čj – čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb, knihtisk, časopisy Čj – psaní textu, psaná korespondence, rozhovory Vv – práce s obrázky, tvorba slideshow, fotogalerie Pč – technické písmo
Základy programování - příkazy, opakující se vzory ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	
Úvod do informačních systémů ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	
Algoritmizace a programování ● v blokově orientovaném programovacím jazyce	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření	

sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, ● používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě ● vstupních hodnot příkazů	Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	
Základy programování - postavy a události ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	

● k formátování textu využívá formátování písma, odstavců, odrážek a číslování, řádkování, mezer v odstavci, tabulátorů	program MS Word	
● uvědomuje si nebezpečí při využívání internetu	Bezpečnost na internetu - kyberšikana, kyberstalking, sexting, kybergrooming	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Úvod do práce s daty ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● u známého problému zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná nebo nečíselná data	Data, druhy dat Doplňování existující tabulky	
Základy programování • ovládá základní kroky v jednoduchém blokovém programu • rozpozná a popíše jednoduchý blok • rozpozná opakující se vzory	Základní příkazy v jednoduchém blokovém programu	
Úvod do informačních systémů • nalezne ve svém okolí systém a popíše jeho prvky	Systémy kolem nás	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	Schémata, obrázkové modely	

• pomocí obrázku znázorní jev **Základy programování - postavy a události** • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro jednoduchý pohyb postav	Ovládání pohybu postav	

5.4. Člověk a jeho svět

5.4.1. PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je určen pro žáky 1. – 3. ročníku a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávání v oblasti Prvouka rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. V rámci tohoto předmětu se také realizuje prevence sociálně patologických jevů.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, mají větší časový prostor k práci. Nadaní žáci realizují větší rozsah zadané práce v dílčích úkolech, lze připravit složitější materiály, v učení zacházet do hlubších podrobností daných témat a umožnit více prostoru pro samostatnou činnost.

Časová dotace hodin matematiky v jednotlivých ročnících:

1. ročník	2 hodiny/týden
2. ročník	2 hodiny/týden
3. ročník	2 hodiny/týden

Formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy

Metody práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinkách, didaktické hry, dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním vlastních poznatků. Práce s učebnicí, pracovními listy a demonstračními pomůckami a využití audiovizuální techniky.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci.
- Vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.
- Umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok.
- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.
- Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.
- Vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.
- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti.
- Vést žáky k využívání různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody).
- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události.
- Podporovat u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vést žáky ke vzájemné pomoci a spolupráci.

Kompetence sociální a personální

- Předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování.
- Vést žáky k respektování názoru druhých.
- Individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací

Kompetence občanské

- Vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů.
- Ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.
- Učit žáky zodpovědně se chovat v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Seznamovat žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím.
- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.
- Seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů.
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci.
- Učit žáky chránit životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty.

Průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova** je naplňována prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví - psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.
- **Výchova demokratického občana je** uplatňována v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** je realizována využíváním zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.
- **Multikulturní výchova** je využívána při objasňování mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou.
- **Environmentální výchova** poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.
- **Mediální výchova** interpretuje mediální sdělení v rámci referátů, prezentací a sledováním aktuálních informací. Naučit se využít potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník:1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy • orientuje se v místě bydliště • dopraví se bezpečnou cestou do školy a zpět • orientuje se v budově školy • rozlišuje význam přestávky a vyučovací hodiny • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** **Domov** prostředí domova, orientace v místě bydliště **Škola** prostředí školy, okolí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta **LIDÉ KOLEM NÁS** **Rodina** příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce **Soužití lidí** mezilidské vztahy	VV – vybarvování (škola, domov) HV – písně se školní tématikou ČJ – básničky, říkadla TV – pohybové hry **OSV** **Rozvoj schopnosti poznávání** VV – kresba rodiny HV – písně o řemeslech M – numerace členů rodiny VV – barvy jednotlivých období roku

● pokouší se oddělovat role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ● orientuje se rámcově v profesi svých rodičů, poznává jednotlivá povolání při vycházkách v obci ● rozpoznává rozdíl mezi slušným a nevhodným chováním ● respektuje pravidla soužití mezi žáky a učiteli ● chápe rozdělení roku na čtyři roční období, chápe význam vánoc, velikonoc ● řadí své jednotlivé činnosti do režimu dne ● -seznamuje se s tříděním odpadů ● seznamuje se a snaží se dodržovat zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ● poznává pojem osobní bezpečí ● Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ● Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a o činnostech člověka ● Pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ● Uplatňuje základní hygienické návyky ● Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ● Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	**Chování lidí** pravidla slušného chování **LIDÉ A ČAS** **Orientace v čase a časový řád** režim dne, roční období, státní svátky a významné dny **ROZMANITOST PŘÍRODY** **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** likvidace odpadů **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **Péče o zdraví** denní režim, pitný režim, Zdravá výživa **Osobní bezpečí** silniční provoz-chodec, chování v krizových situacích	PČ – výrobky k významným dnům **EV** **Lidské aktivity a problémy životního prostředí**

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Popíše a zvládne cestu do školy Uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy **Lidé kolem nás** Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Dodržuje základní pravidla společenského chování Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně **Lidé a čas** Zná rozvržení svých denních činností Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **Rozmanitost přírody** Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami **Člověk a jeho zdraví** Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování;	**Místo, kde žijeme** Bydliště, škola a její okolí Náš byt, dům Budova školy a její části Školní potřeby Naše třída Cesta do školy Jednoduché dopravní značky Významná místa, historické zajímavosti **Lidé kolem nás** Rodina a její členové Mezilidské vztahy v rodině Mezilidské vztahy ve třídě Tolerance odlišnosti žáků Třídní kolektiv Pozdravy Základy společenského chování Chování u lékaře, v dopravním prostředku Nakupování Diferencované chování ke známým a neznámým lidem **Lidé a čas** Části dne (ráno, poledne, večer) Dny v týdnu Roční období Denní režim Minulost, přítomnost, budoucnost – konkrétní situace **Rozmanitost přírody** Roční obdoby Změny v přírodě Názorné obrázky Vhodné oblékání v jednotlivých ročních obdobích Zvířata – obrázky a práce s nimi	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Sebepoznání a sebepojetí** - péče o tělo, zdravotní obtíže -vztahy mezi pohlavími **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Mezilidské vztahy** -vztahy v rodině, příbuzenské vztahy -kamarádství -pravidla slušného chování **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** **Ekosystémy** -les, význam lesa -vytváření kladného vztahu k životnímu prostředí

neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Pojmenuje hlavní části lidského těla Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	Mláďata Způsob života volně žijících a domácích zvířat Péče o zvěř v zimě Ovoce a zelenina Stromy, keře Květiny **Člověk a jeho zdraví** Osobní hygiena Mytí rukou před jídlem Hygienické potřeby Zdraví, nemoc, chovávání v době nemoci Bezpečné chování Prvky sexuální výchovy Lidské tělo Pravidla pro chodce	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vyznačí v jednoduchém plánu cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ● orientuje se v místě bydliště a školy ● pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí ● odlišuje budovy veřejné od budov určených k bydlení ● vyjmenovává členy své nejbližší rodiny, pojmenovává a snaží se rozlišovat jejich funkce ● odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ● rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ● buduje si vlastní postoj v rodině a ve škole	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** **Domov** orientace v místě bydliště a školy **Obec** významné budovy **Škola** činnosti ve škole, okolí školy **LIDÉ KOLEM NÁS** **Rodina** postavení jedince v rodině, role členů rodiny **Soužití lidí** mezilidské vztahy, komunikace **Chování lidí** pravidla slušného chování, vlastnosti lidí **LIDÉ A ČAS** **Orientace v čase a časový řád** kalendáře, roční období, generace **Současnost a minulost v našem životě**	VV-náčrt cesty do školy a jednoduchý plánek okolí PČ-modeluje budovy TV-orientace v terénu a pohybové hry v přírodě **OSV** **Sociální rozvoj** **Poznávání lidí** ČJ-názvy jednotlivých druhů zboží, komunikace v obchodě M- ceny zboží, porovnávání, třídění **OSV** **Sebepoznání a sebepojetí** **Psychohygiena** VV-vytváří kalendář přírody PČ-výroba vánočních přání a velikonočních dekorací **MV** **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** zdroj informací o původu křesťanských svátků

● chápe význam peněz jako platidla, poděkuje a požádá spolužáka, učitele, rodiče ● rozumí významu slušné chování ● chápe základní vlastnosti lidí ● chápe princip kalendáře ● vyjmenuje roční období a řadí jednotlivé měsíce ● porovnává dvě generace ● zařazuje se do etapy lidského života ● spojuje význam svátků Vánoce a Velikonoce a řadí je do ročních období ● uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, soužití a zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává současnost a minulost ● pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ● změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ● uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ● chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **ROZMANITOST PŘÍRODY** **Voda a vzduch** výskyt **Rovnováha v přírodě** význam **Životní podmínky** význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočichů na Zemi **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí **Látka a její vlastnosti** voda **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **Lidské tělo** základní stavba a funkce těla **Péče o zdraví** pohybový režim, nemoc, drobné úrazy a poranění **Osobní bezpečí** bezpečné chování v silničním provozu v roli- chodci	**EV** **vztah člověka k prostředí** HV-trampské písně VV-společenstvo les VV-voda a její skupenství HV-Hlava, ramena, kolena VV-postava PČ-modelování ČJ-popis

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ● orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ● popíše a zvládne cestu do školy -uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy **Lidé kolem nás** ● rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, ● rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ● dodržuje základní pravidla společenského chování ● při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ● projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ● pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti **Lidé a čas** ● pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ● zná rozvržení svých denních činností ● rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **Rozmanitost přírody** ● pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**Místo, kde žijeme** ● dokáže se orientovat v okolí svého bydliště a v okolí školy - umí se orientovat v budově školy ● popíše svoji cestu do školy ● zná významná místa v našem městě, ve svém bydlišti ● rozlišuje postavení a funkce rodičů v rodině, vyjmenuje členy rodiny, rozlišuje vzdálené příbuzné ● má osvojeny základy společenského chování, umí poprosit a poděkovat ● chápe mezilidské vztahy mezi spolužáky, sourozenci, rodiči, příbuznými a známými ● učí se tolerovat odlišnosti některých spolužáků ● začleňuje se do kolektivu žáků ve třídě a vytváří kamarádské vztahy ● pojmenuje běžná známá povolání a pracovní činnosti **Lidé a čas** ● dokáže rozdělit den na jednotlivé části (ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer) ● chápe režim dne, zná rozvržení denních činností ● správně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **Rozmanitost přírody**	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● Psychohygiena ● zdraví, péče o zdraví - pozitivní naladění, organizace času, relaxace **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** ● Lidské aktivity a problémy životního prostředí ● aktuální problémy životního prostředí - možnosti aktivního zapojení k řešení problémů

● pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ● pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami **Člověk a jeho zdraví** ● uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; ● popíše své zdravotní potíže a pocity; ● pojmenuje hlavní části lidského těla ● rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ● uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	● pojmenuje roční období, vyjmenuje měsíce v roce, sleduje změny v průběhu ročních období, - rozlišuje podzimní, zimní, jarní a letní měsíce ● rozezná domácí a volně žijící zvířata, ví, jak pečovat o zvířata v zimě ● rozlišuje ovoce a zeleninu, pojmenovává některé druhy ● rozlišuje stromy, které rostou v lese, v sadě, - rozliší strom a keř **Člověk a jeho zdraví** ● seznamuje se s otužováním - chápe význam pobytu na zdravém vzduchu ● učí se jednoduše popsat své zdravotní potíže, pozná rozdíl mezi zdravím a nemocí ● ukáže a pojmenuje hlavní části lidského těla,- orientačně zná lidské smysly ● dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ● dodržuje základní pravidla silničního provozu pro chodce	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ● vymezuje rozdíl mezi prací fyzickou a duševní	**LIDÉ KOLEM NÁS** **Soužití lidí** **Rodina** práce fyzická a duševní **Chování lidí** vlastnosti lidí **Právo a spravedlnost** základní lidská práva a práva dítěte	ČJ – návštěva divadelního představení **MV** **Etnický původ** **VDO** **Občanská společnost a škola**

● projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků ● vysvětluje rozdíl mezi dobrou a špatnou vlastností ● seznamuje se s místními tradicemi ● začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě ● orientuje se v obci, popisuje její významná místa, poznává regiony ● seznamuje se s hlavním městem ČR ● poznává státní symboly ● rozlišuje světové strany pomocí přírodních jevů a buzoly ● rozlišuje typy krajiny ● rozpoznává z obecně zeměpisné mapy typy krajiny a vodní plochy ● orientuje se a zapisuje smluvené symboly do kalendáře přírody ● ví, co je generace předchozí a budoucí ● orientuje se na časové přímce ● popisuje dnešní způsob života a hledá rozdíly s minulostí ● chápe význam státních svátků a významných dnů ● vyhledává v literatuře pověsti z minulosti kraje, orientuje se ve školní knihovně ● chápe podstatu vlastenectví ● chová se obezřetně k památkám obce, vlasti ● využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti,	**Vlastnictví** osobní, soukromé, veřejné **Kulturní dědictví** **MÍSTO, KDE ŽIJEME** **Obec** její části**,** poloha v krajině, minulost a současnost, dopravní síť **Naše vlast** domov, krajina, národ, státní symboly **Okolní krajina** zemský povrch a jeho tvary, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany, vodní plochy **LIDÉ A ČAS** **Orientace v čase a časový řád** určování času, kalendáře, generace, čas jako fyzikální veličina **Současnost a minulost v našem životě** proměny způsobu života bydlení, státní svátky a významné dny **Báje, mýty, pověsti** minulost kraje a předků, vlast, rodný kraj **Regionální památky** péče o památky **ROZMANITOST PŘÍRODY** **Vesmír a Země** den a noc, roční období, Sluneční soustava **Voda a vzduch** **Látky a jejich vlastnosti** Změna skupenství látek, vlastnosti, porovnávání látek, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek **Nerosty a horniny, půda** vznik půdy a její význam, některé hospodářsky významné horniny a nerosty **Životní podmínky** význam půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi	**Občan, občanská společnost a stát** M – sestavení časové osy ČJ – Staré pověsti české (doplňková četba) Místní pověsti ČJ – návštěva knihovny **EV** **Základní podmínky života** (pochopení souvislostí) M - jednotky VV – kresba rostlin, živočichů ČJ – popis stavby těla **EGS** **Evropa a svět nás zajímá** TV – praktické činnosti v TV

přítomnosti a budoucnosti ● pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, ve kterém žijeme ● pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ● rozliší přírodní a umělé prvky okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti ● provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti ● roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ● vysvětluje význam Slunce pro život na Zemi ● provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek ● seznamuje se s modely neživé přírody, třídí je a porovnává ● popisuje a porovnává známá zvířata podle typických znaků ● vysvětluje rozdíl mezi dřevinami, ● uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu ● reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Rostliny, houby, živočichové** znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla u některých druhů, význam v přírodě i pro člověka **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** ochrana rostlin a živočichů, tvorba životního prostředí, živelné pohromy a ekologické katastrofy **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **Osobní bezpečí** bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, brutalita a jiné formy násilí v médiích, krizové situace **Situace hromadného ohrožení** **Lidské tělo** vývoj jedince **Péče o zdraví, zdravá výživa** první pomoc, intimní a duševní hygiena **Návykové látky a zdraví** odmítání návykových látek	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme -orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy -popíše a zvládne cestu do školy -uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy **Lidé kolem nás** -rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy -dodržuje základní pravidla společenského chování -při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně -projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům -pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti **Lidé a čas** -pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase -zná rozvržení svých denních činností -rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti -poznává různé lidské činnosti **Rozmanitost přírody** -pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích -pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat -pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	**Místo, kde žijeme** - bydliště, škola a okolí - cesta do školy - významná místa, historické zajímavosti **Lidé kolem nás** - život a funkce rodiny - základy společenského chování - třídní kolektiv - mezilidské vztahy - tolerance odlišnosti žáků - autorita učitelů a všech dospělých - diferencované chování ke známým a neznámým lidem - význam práce pro člověka, povolání a jejich názvy **Lidé a čas** - orientace v čase - časové jednotky - kalendář - určování hodin, čtvrthodiny, půlhodiny - režim dne - minulost, přítomnost, budoucnost - lidské činnosti **Rozmanitost přírody** -změny v přírodě, kalendář přírody - zvířata domácí a volně žijící - domácí zvířata a jejich mláďata - volně žijící zvířata v zimě - ovoce a zelenina - byliny a dřeviny - stromy a keře - vitamíny - význam pro člověka - sezonní práce na poli a na zahradě	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** - řešení problémů a rozhodovací dovednosti -zdravotní potíže, ošetření drobných poranění **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** - občanská společnost a škola - škola, orientace ve škole - vztahy, atmosféra **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** - kulturní rozdíly -jedinečnost člověka, přednosti, nedostatky - tolerance odlišnosti žáků **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** - Základní podmínky života - voda, význam vody - změna skupenství, jednoduchý pokus **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** - vztah člověka k prostředí - okolní příroda - vytváření kladného vztahu k životnímu prostředí – chování v přírodě při vycházkách

-provede jednoduchý pokus podle návodu **Člověk a jeho zdraví** -uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění -pojmenuje hlavní části lidského těla -rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných -uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek -reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- jarní květiny - rostliny kolem nás - význam včel a čmeláků - hmyz - chování v přírodě - třídění odpadů a jejich likvidace - látky, změny skupenství **Člověk a jeho zdraví** - hygienické návyky a sebeobsluha - bezpečné chování - části lidského těla, lidské smysly - zdraví, nemoc, chování v době nemoci - zdravý životní styl, životospráva - pravidla silničního provozu, dopravní výchova -ošetření poranění, záchranná služba	

5.4.2. VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu vlastivěda

Vyučovací předmět Vlastivěda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a její součástí jsou tři tematické okruhy týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat doprovázejících naše lidské bytí. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Vzdělávání v oblasti Vlastivěda rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v prvouce. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jev a jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, prakticky poznávají místní i regionální skutečnosti a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, uvědomovat si význam i podstatu tolerance, pomoci a solidarity.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podporovat individuální přístup. Je důležité omezit hlasité čtení před třídou, osvojovat si učivo názorem a preferovat ústní zkoušení. V sešitech hodnotit obsahovou stránku, nikoli úpravu a písmo.

Pro žáky nadané vytvářet složitější materiály a pracovní listy, v učení zacházet do hlubších podrobností daných témat a umožnit více prostoru pro samostatnou činnost.

Časová dotace hodin vlastivědy v jednotlivých ročnících:

4. ročník	2 hodiny/týden
5. ročník	2 hodiny/týden

V rámci tohoto předmětu se také realizuje prevence sociálně patologických jevů.

Vzdělávacím cílům odpovídají i formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejefektivnějším patří metody práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinkách a řešení přiměřených úkolů s využíváním vlastních poznatků. Dále také práce s učebnicí, mapami, pracovními listy a demonstračními pomůckami s využitím audiovizuální techniky a interaktivních tabulí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Učit žáky vyznačit v jednoduchém plánku obce místo bydliště, školy, cesty na určené místo.
- Učit žáky začlenit obec do příslušného kraje.
- Vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci.
- Vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.
- Vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky.
- Umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok.
- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.

- Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.
- Vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.
- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti.
- Vést žáky k práci s encyklopediemi a odbornou literaturou.

Kompetence komunikativní

- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice).
- Rozvíjet u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události.
- Vést žáky k využívání časových údajů při řešení různých situací.
- Vést žáky k ověřování výsledků.
- Podněcovat žáky k argumentaci.

Kompetence sociální a personální

- Předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování.
- Individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracovávání výstupů v oblasti výstupů vlastivědného charakteru.
- Předkládat žákům příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů či jiných forem záznamů.
- Naučit žáky rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy.

Kompetence občanské

- Ukázat a seznámit žáky s významnými občany, rodáky, historickými památkami i významnými událostmi v ČR.
- Učit žáky projevům tolerance.
- Vést žáky k hodnocení vlastních výsledků
- Na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí.
- Umožňovat žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.

- Naučit žáky uplatňovat elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí.
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci.
- Vést žáky k plánování úkolů a postupů.

Průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova** je naplňována prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví - psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.
- **Výchova demokratického občana** je uplatňována v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti. Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** je realizována využíváním zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.
- **Multikulturní výchova** Je využívána při objasňování mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou.
- **Environmentální výchova** poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.
- **Mediální výchova** interpretuje mediální sdělení v rámci referátů, prezentací a sledováním aktuálních informací. **Cílem je** naučit se využít potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody ● zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné, vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ● objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ● zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ● využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ● ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ● uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ● uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	**ROZMANITOST PŘÍRODY** **Rovnováha v přírodě** vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva v přírodě **Životní podmínky** rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí **Voda a vzduch** oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu **Rostliny, houby, živočichové** význam v přírodě a význam pro člověka **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **Lidské tělo** **Péče o zdraví a zdravá výživa** první pomoc, stres a jeho rizika **Osobní bezpečí** krizové situace, brutalita a jiné formy násilí v médiích **Situace hromadného ohrožení** **Finanční gramotnost**	EV- ekosystémy les, pole, vodní zdroje EV- základní podmínky života Žáci připravují o právech a povinnostech žáků školy ČJ - sloh AJ- politický systém v anglicky mluvících zemích M – měření času, časová osa VV – malba portrét historicky významné osobnosti ČJ – slohová práce o významném rodákovi **MV** ČJ – popis AJ – popis M – měření fyzikálních veličin, základní matematické výpočty VV – kresba postavy AJ – názvy částí těla

● rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi a odůvodní své názory. ● orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.		

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo kde žijeme - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - má základní znalosti o České republice - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky **Lidé kolem nás** - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl	**Místo kde žijeme** - světové strany - mapové značky, barvy na mapě - regiony, kraje - náš region - přírodní podmínky ČR - obyvatelstvo - města - hlavní město Praha - hranice státu, naši sousedé - státní symboly - státní svátky a významné dny - významná místa našeho regionu - bydliště, domov - volný čas **Lidé kolem nás** - dodržuje pravidla pro soužití ve škole - chápe svá práva i povinnosti plynoucí ze školního řádu - ví, jakým vhodným způsobem lze trávit volný čas - rozlišuje vhodné a nevhodné chování při různých	

a dohodne se na společném postupu řešení - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce **Lidé a čas** - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	činnostech v zájmových organizacích - ví, jak můžeme ovlivňovat životní prostředí okolo nás **Lidé a čas** - orientuje se v termínech: rok, měsíc, den, hodina, minuta, vteřina - správně rozumí pojmům minulost, současnost, budoucnost - seznámil se, jakými způsoby se můžeme seznamovat s životem v dávných dobách - seznamuje se a vyhledává významné regionální pověsti -získá představu o způsobu života našich předků ve vybraných historických obdobích	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** **Mapy obecně zeměpisné a tematické** obsah, grafika, vysvětlivky **Evropa a svět** kontinenty, státy EU, cestování **LIDÉ KOLEM NÁS**	VV – Země ČJ – sloh VV – krajina M – převody jednotek, měřítko na mapě TV – orientace v terénu **EGS** **Evropa a svět nás zajímá**

● zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích ● vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, ● vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ● rozpozná ve svém okolí chování a jednání, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ● využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, ● zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ● vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ● orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**Soužití lidí** – mezilidské vztahy Pravidla slušného chování Pravidla dialogu, komunikace **Právo a spravedlnost** protiprávní jednání, právní ochrana duševních hodnot **Chování lidí** princip demokracie **Kultura** kulturní instituce **Základní globální problémy** nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí **LIDÉ A ČAS** **Současnost a minulost v našem životě** proměny způsobu života bydlení **Orientace v čase a časový řád -** letopočet Milníky naší novodobé historie **Regionální památky** lidé a obory zkoumající minulost Soužití lidí- mezilidské vztahy Pravidla dialogu a komunikace Společná práce ve skupinách Lidská práva a práva dítěte Finanční gramotnost	**Objevujeme Evropu** **Jsme Evropané** **OSV** **Osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí** Sociální rozvoj-poznávání lidí Morální rozvoj-hodnoty, postoje, praktická etika M – práce s letopočty

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme ● popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ● orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ● řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ● má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ● uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ● sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ● pozná státní symboly České republiky **Lidé kolem nás** ● dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ● rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ● uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ● používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ● porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ● sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet,	**Místo, kde žijeme** ● světové strany ● mapové značky, barvy na mapě ● regiony, kraje ● náš region ● přírodní podmínky ČR ● obyvatelstvo ● města ● hlavní město Praha ● hranice státu, naši sousedé ● státní symboly ● státní svátky a významné dny ● významná místa našeho regionu **Lidé kolem nás** ● bydliště, domov ● volný čas ● práva a povinnosti dítěte ● pomoc při ohrožení, telefonní čísla ● mimořádné události ● praktický nácvik řešení situací ● chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích ● mimořádné události ● obchodování a peníze **Lidé a čas** ● život ve středověku ● proměny způsobu života - potrava, oblékání, bydlení, ● minulost našeho kraje, naší obce	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** ● pojem stát ● Česká republika ● státní symboly ● zákon, řád ● práva a povinnosti dítěte ● postavení dítěte ve společnosti ● volební systémy a demokratické volby **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTEC**H ● poloha ČR, sousední státy, státní hranice **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● mapa, orientace na mapě ● určení své polohy na mapě **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** ● volební systémy a demokratické volby **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH** ● cestování, naše zážitky

uvede příklady základních příjmů a výdajů **Lidé a čas** ● rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ● uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ● vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		

5.4.3. PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodověda

Vyučovací předmět **Přírodověda** je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Předmět je určen pro žáky 4. a 5. ročníku a vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, která vymezuje obsah týkající se člověka, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat týkajících se našeho lidského bytí.

Vzdělávání v přírodovědě rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v prvouce a v rodině. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje a jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Pozorují rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, sledují rovnováhu v přírodě a vliv lidské činnosti na přírodu, ochranu přírody a životního prostředí. Seznamují se s likvidací odpadů, živelnými pohromami i ekologickými katastrofami. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. V rámci tohoto předmětu se také realizuje prevence sociálně patologických jevů.

Pro žáky nadané lze vytvořit složitější materiály, v učení zacházet do hlubších podrobností daných témat a umožnit více prostoru pro samostatnou činnost

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je možnost vytvořit pracovní listy ve zjednodušené formě. Důraz klademe na pochopení zadaného úkolu, a proto je spíše preferováno u těchto žáků ústní zkoušení.

Vzdělávacím cílům odpovídají i formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejefektivnějším patří metody práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinkách a řešení přiměřených úkolů s využíváním vlastních poznatků. Dále také práce s učebnicí, pracovními listy a demonstračními pomůckami s využitím audiovizuální techniky a interaktivních tabulí.

Časová dotace hodin přírodovědy v jednotlivých ročnících:

4. ročník	2 hodiny/týden
5. ročník	2 hodiny/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci.
- Vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků.
- Umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok.
- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.

- Na základě prožitku úspěchu vést žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.
- Umožňovat žákům využívat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.

Kompetence k řešení problémů

- Ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.
- Vést žáky k ověřování správnosti řešení problému.
- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti.

Kompetence komunikativní

- Seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice).
- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a přírodní jevy.

Kompetence sociální a personální

- Předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování.
- Individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací.
- Vést žáky k práci ve skupině, učit je spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat názor a zkušenost druhých.

Kompetence občanské

- Vést žáky k dodržování pravidel slušného chování.
- Vést žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a souvisejících environmentálních problémů.
- Ukázat žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup.
- Poukázat na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci.

Průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova** Je naplňována prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví - psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.

- **Výchova demokratického občana** – průřezové téma má vazbu na vzdělávací oblasti, ve kterých se odráží vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** je uplatňována využíváním zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.
- **Multikulturní výchova** Je využívána při objasňování mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou.
- **Environmentální výchova** poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.
- **Mediální výchova** interpretuje mediální sdělení v rámci referátů, prezentací a sledováním aktuálních informací. Naučit se využít potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času.

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ● zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ● zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné, vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	**ROZMANITOST PŘÍRODY** **Houby, rostliny, živočichové** význam v přírodě a význam pro člověka **Životní podmínky** rozmanitost podmínek života na Zemi **Voda a vzduch** oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu **Rovnováha v přírodě** vzájemné vztahy mezi organismy, ekosystém, druhy společenstev a jejich život v jednotlivých ročních obdobích **POKUSY A MĚŘENÍ** Délka, hmotnost, objem, čas - měření veličin s praktickým užíváním jednotek	EV - základní podmínky života EV - ekosystémy les, pole, lidská sídla, město, tekoucí a stojaté vody, vodní zdroje ČJ - sloh M – používání fyzikálních veličin M – měření času, časová osa TV – orientace v terénu

● založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu		

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody - na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody - popíše střídání ročních období - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech - provádí jednoduché pokusy se známými látkami - zvířata domácí a volně žijící, životní podmínky zvířat, popis těla zvířat **Člověk a jeho zdraví** - Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	**Rozmanitost přírody** - vysvětlí rozdíl mezi živou a neživou přírodou - rozliší a pojmenuje měsíce jednotlivých ročních období - dokáže stručně charakterizovat změny živé a neživé přírody v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích a pozorované jevy popíše, porovná, ztvární - popíše způsoby ochrany zvířat v zimě - charakterizuje sezonní práce na poli a na zahradě - rozlišuje strom, keř, bylinu - rozliší a popíše jednotlivé části rostliny - rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí těla - vypěstuje nenáročnou rostlinu ze semínka nebo sazenice - na základě pokusu si ujasní základní podmínky života rostlin - ukáže na obrázku nejznámější druhy pokojových rostlin - osvojí si základní dovednosti péče o pokojové rostliny - na základě pozorování a zkušeností popíše hlavní	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** Ekosystémy - listnaté a jehličnaté stromy, les **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** - sebeovládání a sebekontrola - návykové látky, nácvik odmítání

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti - odmítá návykové látky - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	znaky skupin jehličnatých a listnatých stromů - uvede příklady nesprávného chování v lese - popíše příklady ochrany lesa - uvědomí si důležitost třídění odpadů - pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata - popíše rozdíly ve způsobu života volně žijících a domácích zvířat - popíše hlavní části těla zvířat **Člověk a jeho zdraví** - pojmenuje části lidského těla včetně důležitých vnitřních ústrojí - vyjmenuje a rozliší etapy lidského života - dokáže si naplánovat svůj vhodný denní režim - dokáže si naplánovat svůj vhodný denní režim - zná základní zásady zdravé výživy a životního stylu - ví, jak se chovat při nemoci - umí ošetřit drobná poranění, zvládne přivolat lékařskou pomoc - ujasní si a uplatňuje zásady bezpečnosti silničního provozu - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog, alkoholu, gamblerství	

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět Přírodověda

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**ČLOVĚK A PŘÍRODA** **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů **Neživá příroda**	VV – Země, Sluneční soustava EV - Ekosystémy Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí VV – malba portrét historicky významné osobnosti

● vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ● porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy ● využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ● rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ● rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ● uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ● uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku ● uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní	Minerály, horniny, energetické suroviny, půda **Vesmír a Země** Sluneční soustava, den a noc, roční období, počasí a podnebí **Rozmanitost přírody** Podnebné pásy **Rostliny, houby, živočichové** Pozorování rostlin a živočichů, třídění živých organismů **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** **Lidské tělo** Stavba lidského těla, péče o zdraví a zdravá výživa, první pomoc, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince **Osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení, rizika v přírodě** Bezpečný pohyb v dopravním provozu, mimořádné přírodní události **Peníze a my** Výdaje, příjmy, rozpočet, spoření, půjčky, reklamace zboží	ČJ – slohová práce o významném rodákovi OSV- osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí. Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena OSV sociální rozvoj poznávání lidí, mezilidské vztahy M – početní operace

situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ● stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ● sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů ● porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz		

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody ● na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ● popíše střídání ročních období ● zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ● zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata ● chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí	**Rozmanitost přírody** ● obratlovci, bezobratlí ● savci ● domácí zvířata, ptáci ● domácí zvířata, ptáci, domácí ptáci ● hmyz užitkový, užitečný a škodlivý ● chov včel ● plazi, obojživelníci, ryby ● stavba těla rostlin ● bylina, keř, strom ● rozmnožování rostlin ● kulturní plodiny ● listnaté a jehličnaté stromy ● nejznámější jedlé a jedovaté houby ● otrava houbami, první pomoc	**ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA** **Ekosystémy -** listnaté a jehličnaté stromy, les **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● sebeovládání a sebekontrola ● návykové látky, nácvik odmítání

● reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech ● popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ● provádí jednoduché pokusy se známými látkami **Člověk a jeho zdraví** ● uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ● rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ● uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ● uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ● odmítá návykové látky ● ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc ● uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	● zdravé životní prostředí ● péče o životní prostředí ● živelní pohromy a ekologické katastrofy ● látky pevné, kapalné a plynné ● zjišťování hmotnosti a objemu látek ● půda, význam půdy ● půda písčitá, hlinitá, jílovitá ● péče o půdu ● nerosty, horniny ● voda, význam a ochrana vodních zdrojů ● koloběh vody v přírodě ● skupenství vody ● měření teploty vody ● význam vzduchu, vlastnosti a složení vzduchu ● proudění vzduchu ● ochrana ovzduší ● Země ve Sluneční soustavě ● den a noc, roční období **Člověk a jeho zdraví** ● kostra ● svalstvo ● vnitřní orgány a orgánové soustavy ● rozdíly mezi mužem a ženou ● etapy lidského života ● návykové látky, nácvik odmítání ● chování při mimořádných událostech ● bezpečné chování ● první pomoc, čísla tísňového volání	

5.5. Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Oblast zahrnuje vyučovací předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. Oblast směřuje žáky k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Žáci se učí pochopit význam tvůrčí činnosti a podstatu tvorby: umění vyjádřit pocity, skutečnosti. Důraz je kladen na vhodnou volbu prostředků k vyjádření.

Časová dotace hodin hudební výchovy v jednotlivých ročnících:

1. ročník	1 hodina/týden
2. ročník	1 hodina/týden
3. ročník	1 hodina/týden
4. ročník	1 hodina/týden
5. ročník	1 hodina/týden

Časová dotace hodin výtvarné výchovy v jednotlivých ročnících:

1. ročník	1 hodina/týden
2. ročník	1 hodina/týden
3. ročník	5 hodiny/týden
4. ročník	2 hodiny/týden
5. ročník	2 hodiny/týden

Výuka předmětů probíhá v kmenových třídách anebo v učebně s interaktivní tabulí. Součástí hudební výchovy jsou mimo klasickou vyučovací hodinu návštěvy koncertů, aktivní účast v pěveckých soutěžích nebo veřejných vstoupeních, exkurze, sledování produkcí v médiích a projektové vyučování. V rámci výtvarné výchovy žáci navštěvují výstavy a sympózia, které mají vliv na jejich vnímání umění, estetiky a krásy.

Vyučovací metody a formy práce

Hudební výchova

Specifickým rysem v přístupu dětí k hudbě je její aktivní a stále nové objevování. Děje se tak především prostřednictvím hudebních činností (pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových) v podobě reprodukčního, experimentálního, aktivně vnímaného i tvořivého projevu. Velký význam mají tvořivé hudební činnosti ve spojení se slovem či v souvislosti s výtvarným projevem.

Metody práce v hudební výchově jsou založeny na hudební přirozenosti, jsou pro děti přitažlivé, lehce použitelné v praxi; mají respektovat dětskou psychiku a optimálně rozvíjet hudební schopnosti, dovednosti a návyky žáků.

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výuka probíhá v učebně kmenové třídy, odborné učebně, popřípadě dle možností i mimo školu. Předmět je realizován formou vyučovací hodiny, dále formou projektu, prací v terénu, návštěvou galerie či muzea nebo besedou. V rámci tohoto předmětu se u dětí rozvíjí smyslová citlivost a uplatňuje se subjektivita jedince.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vede žáka k porozumění, užívání a orientaci v hudební terminologii
- učí žáka porozumět zákonitostem hudby pomocí propojení a systematizace získaných poznatků
- orientuje žáka k celoživotnímu vzdělávání v oblasti hudební teorie a praxe

Kompetence komunikativní

- předkládáním hudebních prožitků vést k uvědomení různosti vnímání lidmi
- formulování a vyjadřování vlastních názorů na hudbu
- učení k produktivní diskusi a vhodné argumentaci při vyjadřování vlastních hudebních preferencí
- směrovat k aktivnímu vnímání hudby jako k prostředku neverbální komunikace s okolním světem
- vedení k porozumění hudebního záznamu (notové písmo, zvukový záznam)jeho pravidelným předkládáním
- poskytováním dostatečného prostoru umožňuje žákům jejich vlastní hudební projev

Kompetence občanské

- vede žáka k aktivnímu zapojení se do kulturního dění ve škole, popř. ve městě, k účasti na soutěžích, přehlídkách a koncertech (k reprezentaci školy)
- zamýšlením se nad obsahem písní a skladeb učí žáky respektovat, chránit a cenit si našich tradic, kulturního a historického dědictví, kreativními činnostmi buduje pozitivní postoj k umělecké tvořivosti a k pokračování kulturních tradic

Kompetence k řešení problémů

- vede k využívání získaných hudebních dovedností při řešení zadaného problému buď individuálně, nebo při skupinové práci
- učí kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a také tyto dokázat obhájit
- na základě respektování odlišných názorů buduje žákovu sebedůvěru

Kompetence sociální a personální

- společným muzicírováním posiluje týmového ducha a vede tak žáka ke skupinové práci
- respektováním názoru druhého učí žáky ke spoluvytvoření příjemné pracovní atmosféry
- učí žáka, jak pozitivně ohodnotit své i cizí hudební dovednosti
- konkrétními prožitky buduje zásady chování při kulturních akcích

Kompetence pracovní

- žák se učí ohleduplnosti a bezpečnosti při zacházení s hudebními nástroji a zvukovou technikou
- podporuje získané žákovy dovednosti s ohledem na přípravu k budoucímu povolání a profesnímu zaměření

Průřezová témata

- **Osobnostní a sociální rozvoj** – rozvoj schopnosti vnímání, kreativita, mezilidské vztahy, komplexní hudební činnosti napomáhají k chápání umění jako prostředku komunikace, empatického naslouchání.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – jsme Evropané – během poslechových činností v běžné výuce, na divadelních představeních a při koncertech buduje vztah k evropské kultuře a hudbě.
- **Multikulturní výchova** – sledováním koncertů, divadelních a jiných veřejných vystoupení a produkcí v médiích ukazuje jedinečnost a rovnocennost všech kultur, jejich vzájemné obohacování.
- **Environmentální výchova** – na lidových písních a na dílech hudebních skladatelů ukazuje sociální a přírodní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot.
- **Mediální výchova** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení.

5.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase ● rytmizuje jednoduché texty ● zvládá na základě svých dispozic zpívat rytmicky přesně v jednohlase ● nacvičuje užívání hlasové hygieny ● učí se správnému dýchání a výslovnosti ● zpívá tón dlouhý a krátký ● zvládá na základě svých dispozic zpívat rytmicky v jednohlase ● poznává, jak hrát hru na melodickou ozvěnu ● zazpívá umělé písně s doprovodem i bez ● doprovází hudební projev jednoduchými hudebními nástroji ● učí se rytmizovat jednoduché texty ● udržuje rytmus v jednoduchých lidových písních ● používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ● reaguje pohybem na znějící hudbu pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ● rozlišuje jednotlivé kvality tónů a zvuků ● rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ● rozezná výrazné hudební žánry	**Vokální činnosti** Pěvecký a mluvní projev Hlasová hygiena Dýchání a výslovnost Nasazení a tvorba tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Dynamicky odlišený zpěv Vokální improvizace Intonace Hudební hry (na melodickou ozvěnu, otázka a odpověď) Hudební rytmus: Hra na rytmickou ozvěnu Rytmizace textů Písně ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu **Instrumentální činnosti:** Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace **Hudebně pohybové činnosti**: Pohybový doprovod znějící hudby Pochodový krok Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Orientace v prostoru **Poslechové činnosti**: Kvalita tónů-délka, síla, barvy, výška Hudební výrazové prostředky	TV: Správné držení těla, dýchání OSV: Hudba jako prostředek komunikace OSV: Kreativita TV: pohybová průprava-člověk a zdraví **Člověk a zdraví** TV: tělesný pohyb ve spojení s hudbou TV: orientace v prostoru OSV: Rozvoj smyslového vnímání VV: výtvarné vyjádření kontrastu v hudbě MKV: Seznámení s hudbou různých národů

● rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ● odlišuje hudbu vokální a instrumentální, poznává vokálně instrumentální hudbu	Hudební styly a žánry-hudba pochodová a ukolébavka Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty ● Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu ● Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny ● Rozliší sílu zvuku ● Pozorně vnímá jednoduché skladby	● zpěv jednohlasu ● intonační cvičení ● dětská říkadla ● rytmická cvičení ● nástroje Orffova instrumentáře ● hra na tělo ● hudebně pohybové hry ● hlasová hygiena, pěvecký a mluvní projev ● hudební nástroje ● vánoční hudba, koledy ● dětské písně a říkadla	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Kreativita** ● hudebně pohybová činnost, hry **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **Kulturní přesahy** ● hudební nástroje

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase ● upevňuje si správné pěvecké návyky, dodržuje hlasovou hygienu ● snaží se správně tvořit tón a přirozeně rozšiřovat hlasový rozsah c1 – h1 ● melodizuje jednoduché texty ● reprodukuje melodii stoupavou a klesavou ● rytmizuje jednoduché texty ● zvládá na základě svých dispozic zpívat rytmicky přesně v jednohlase ● improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ● používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ● reaguje pohybem na znějící hudbu ● pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ● rozlišuje jednotlivé kvality tónů a zvuků ● rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ● rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ● pokouší se rozlišit charakteristickou barvu zvuku různých hudebních nástrojů: velký a malý buben, trubka a kontrabas,	**Vokální činnosti**: Pěvecký a mluvní projev Hlasová hygiena Dýchání a výslovnost Nasazení a tvorba tónu Dynamicky odlišený zpěv Vokální improvizace: Intonace Hudební hry (na ozvěnu, otázka a odpověď) Hudební rytmus: Hra na rytmickou ozvěnu Rytmizace textů Písně ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu **Instrumentální činnosti**: Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace **Hudebně pohybové činnosti**: Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Orientace v prostoru Jednoduché lidové tance Taneční hry se zpěvem Pochodový krok **Poslechové činnosti:** Kvalita tónů-délka, síla, barvy, výška Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hudební styly a žánry-hudba pochodová a ukolébavka	OSV: Cvičení volních vlastností TV: Správné držení těla, dýchání OSV: Hudba jako prostředek komunikace EV: Povzbuzování zájmu o život v přírodě lidovými písněmi OSV: Kreativita TV: pohybová průprava-člověk a zdraví, orientace v prostoru, pochodová cvičení OSV: Rozvoj smyslového vnímání EV: Cesta ke krásnu přes krásno OSV: Hudba jako prostředek komunikace MKV: Seznámení s hudbou různých národů

● poslouchá skladby se zvuky klarinetu, pozounu, kytary a elektrické kytary… ● poslechově rozpoznává píseň lidovou a umělou ● odlišuje hudbu vokální a instrumentální ● rozezná výrazné hudební žánry		

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty ● správně a hospodárně dýchá ● zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu ● reaguje pohybem na tempové a rytmické změny ● rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	● naučí se zpívat vybrané písně, zkouší jednoduchá intonační cvičení, - nacvičuje jednoduché písně v rozsahu kvinty ● dbá na správné dýchání ● procvičuje zřetelnou výslovnost ● zkouší vytleskat rytmus podle vzoru ● provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) ● seznamuje se s hudebními styly, rozlišuje sílu zvuku	**MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** ● kulturní rozdíly ● hudební nástroje ● hudební styly ● kulturní rozdíly národnostních a etnických skupin

Vyučovací obor: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase ● správně dýchá (hluboký nádech-zadržení dechu-výdech) ● dbá na správnou výslovnost koncových souhlásek ● nacvičuje při pěvecké rozcvičce správný hlavový tón ● rozšiřuje svůj hlasový rozsah ● rytmizuje jednoduché texty ● zvládá na základě svých dispozic zpívat rytmicky přesně v jednohlase ● improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ● používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ● nacvičuje na nástrojích Orfeova instrumentáře rytmický kánon ● doprovází písně na rytmických hudebních nástrojích ● pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ● reaguje pohybem na znějící hudbu ● rozlišuje jednotlivé kvality tónů a zvuků ● rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ● rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ● odlišuje hudbu vokální a instrumentální, poznává	**Vokální činnosti:** Hlasová hygiena Dýchání a výslovnost Pěvecký a mluvní projev Nasazení a tvorba tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Vokální improvizace: Intonace Hudební hry (na ozvěnu, otázka a odpověď) **Hudební rytmus:** Hra na rytmickou ozvěnu Rytmizace textů Písně ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu **Instrumentální činnosti**: Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace Hudební improvizace **Hudebně pohybové činnosti:** Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách Orientace v prostoru Jednoduché lidové tance Pochodový krok Taneční hry se zpěvem **Poslechové činnosti**: Kvalita tónů-délka, síla, barvy, výška Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hudební styly a žánry	OSV: Cvičení volních vlastností TV: Správné držení těla, dýchání EV: Povzbuzování zájmu o život v přírodě lidovými písněmi TV-pohybové vyjádření dynamiky OSV: Cvičení kooperativních dovedností OSV: Kreativita EV: Kultivace citů k estetice a k etice života **Člověk a zdraví** TV: tělesný pohyb ve spojení s hudbou OSV: Hudba jako prostředek komunikace MKV: Seznámení s hudbou různých národů

vokálně instrumentální hudbu ● rozezná výrazné hudební žánry	Interpretace hudby	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty ● správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu ● reaguje pohybem na tempové a rytmické změny ● rozliší sílu zvuku ● pozorně vnímá jednoduché skladby	● zpěv jednohlasu ● intonační cvičení ● zvuky živé a neživé přírody ● lidové písně ● dětská říkadla, popěvky ● rytmická cvičení ● nástroje Orffova instrumentáře ● hra na tělo ● tempo písní, změny tempa, změny rytmu ● síla zvuku ● hlasová hygiena, pěvecký a mluvní projev ● hudební nástroje ● hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ..) ● vánoční hudba, koledy ● dětské písně a říkadla ● hudebně pohybové hry s říkadly a popěvky ● jednoduchý dětský taneček	**MEDIÁLNÍ VÝCHOVA** ● fungování a vliv médií ve společnosti ● vliv médií na kulturu, poslech skladeb, zpestření atmosféry ve třídě ● prohlubování znalostí o kultuře jiných etnických skupin

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase	**Vokální činnosti**: Hlasová hygiena Dýchání a výslovnost Pěvecký a mluvní projev Nasazení a tvorba tónu	OSV: Cvičení volních vlastnost TV: Správné držení těla, dýchání

● správně dýchá (hluboký nádech-zadržení dechu-výdech) ● dbá na správnou výslovnost koncových souhlásek ● nacvičuje při pěvecké rozcvičce správný hlavový tón ● rozšiřuje svůj hlasový rozsah ● improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ● rytmizuje jednoduché texty ● zvládá na základě svých dispozic zpívat rytmicky přesně v jednohlase ● improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ● upozorní při poslechu hudby na rozdílné kvality tónů (výška, délka, síla, barva) ● rozeznává změny v tempu -zrychlování – zpomalování ● všímá si ukončenosti melodie ● poslouchá a rozpoznává charakteristickou barvu zvuku různých hudebních nástrojů ● používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ● pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ● reaguje pohybem na znějící hudbu ● rozlišuje jednotlivé kvality tónů a zvuků ● rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ● odlišuje hudbu vokální a instrumentální, poznává vokálně instrumentální hudbu	Rozšiřování hlasového rozsahu Dynamicky odlišený zpěv Kánon Hudební hry (na ozvěnu, otázka a odpověď) Intonace Grafický záznam hudby Orientace v notovém záznamu jednoduché melodie Hudební rytmus Grafický záznam-rytmické schéma jednoduché skladby Hra na rytmickou ozvěnu Rytmizace textů Písně ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu **Instrumentální činnosti**: Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace Hudební improvizace **Hudebně pohybové činnosti**: Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru Pochodový krok Jednoduché lidové tance Taneční hry se zpěvem Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Poslechové činnosti**: Kvalita tónů-délka, síla, barvy, výška Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Interpretace hudby	OSV: Hudba jako cesta k sebepoznávání a sebepojetí OSV: Cvičení kooperativních dovedností EV: Povzbuzování zájmu o život v přírodě lidovými písněmi OSV: Kreativita OSV: Hudba jako prostředek komunikace

● rozezná výrazné hudební žánry		

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ● propojí vlastní pohyb s hudbou ● doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje ● odliší tóny podle výšky, síly a barvy ● pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb ● správně hospodaří s dechem při interpretaci písní ● frázování	● zpěv jednohlasu ● intonační cvičení ● lidové písně, písně umělé, koledy ● rytmická cvičení ● učí se správně hospodařit s dechem - provádí hlasová a dechová cvičení ● nástroje - pozná a pojmenuje klávesy, trubku, činely, housle instrumentáře ● hra na tělo ● učí se správně hospodařit s dechem - provádí hlasová a dechová cvičení ● snaží se propojit vlastní pohyb s hudbou ● procvičuje taneční kroky	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● rytmická cvičení ● doprovod spolužáků na hudební nástroje

Vyučovací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase ● dodržuje zásady hlasové hygieny, pěvecký postoj a dýchání ● procvičuje střídavý dech ● sjednocuje hlasový rozsah h – d2 ● zpívá dvojhlasý zpěv a kánon	**Vokální činnosti**: Hlasová hygiena Dýchání a výslovnost Nasazení a tvorba tónu Rozšiřování hlasového rozsahu Vokální improvizace Intonace-zpívá intonačně čistě v durových i mollových tóninách Dynamicky odlišený zpěv Hudební hry Kánon, lidový dvojhlas	OSV: Cvičení volních vlastnost TV: Správné držení těla, dýchání OSV: Hudba jako cesta k sebepoznávání a sebepojetí OSV: Zhodnocování dovedností

● zaznamenává jednoduché melodie a reprodukuje ● zkouší zazpívat podle not jednoduchou písničku ● zvládá na základě svých dispozic zpívat rytmicky přesně v jednohlase ● rytmizuje jednoduché texty ● improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ● používá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ● snaží se hrát jednoduché lidové písně na melodické Orffovské nástroje ● tvoří jednoduché předehry, mezihry a dohry na Orffovských nástrojích ● snaží se taktovat písničku ve čtyřdobém taktu ● doprovází rytmickou chůzí, pantomimickou hrou, paličkami… ● pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie ● reaguje pohybem na znějící hudbu ● rozlišuje jednotlivé kvality tónů a zvuků ● rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby ● poznává změny barvy melodie ● objevuje variaci-obměnu hlavní hudební myšlenky ● poznává v proudu hudby některé hudební nástroje ● odlišuje hudbu vokální a instrumentální, poznává vokálně instrumentální hudbu ● rozezná výrazné hudební žánry	Orientace v notovém záznamu jednoduché melodie Písně ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu Hudební rytmus Grafický záznam-rytmické schéma jednoduché skladby Hra na rytmickou ozvěnu Rytmizace textů **Instrumentální činnosti**: Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace Hudební improvizace **Hudebně pohybové činnosti**: Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru Jednoduché lidové tance Taneční hry se zpěvem Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Poslechové činnosti**: Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hudební styly a žánry Interpretace hudby Slovní vyjádření	EV: Povzbuzování zájmu o život v přírodě lidovými písněmi OSV: Cvičení kooperativních dovedností OSV: Kreativita Člověk a zdraví-TV: tělesný pohyb ve spojení s hudbou, pohybová průprava TV-člověk a zdrav: orientace v prostoru TV-pochodování TV-pohybové vyjádření dynamiky OSV: Hudba jako prostředek komunikace OSV: Cvičení kooperativních dovedností OSV: Rozvoj smyslového vnímání MKV: Seznámení s hudbou různých národů, s jejich tradicemi

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem ● propojí vlastní pohyb s hudbou ● doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje ● odliší tóny podle výšky, síly a barvy ● - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb ● správně hospodaří s dechem při interpretaci písní ● frázování	● zpěv jednohlasu ● intonační cvičení ● lidové písně, písně umělé, koledy ● rytmická cvičení ● nástroje Orffova instrumentáře ● hra na tělo ● hudební nástroje ● hudební skladby (Smetana, Dvořák, …) ● státní hymna ● chůze dvoudobá, třídobá ● relaxační techniky ● muzikoterapie ● výška, síla, barva a délka tónu ● hlasová hygiena, pěvecký a mluvní projev	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● rytmická cvičení ● doprovod spolužáků na hudební nástroje

5.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření ● Interpretuje podle svých schopností různá výtvarně obrazná vyjádření (VOV) ● Přiměřeně zvládá techniku kresby tužkou ● Kreslí jednoduché obrázky tuší a dřívkem ● Třídí jednotlivé tvary ● Sestavuje a konstruuje objekty z jednoduchých těles ● Modeluje objekty z modelovacích hmot, výtvarně zpracovává přírodní materiál ● Dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy, objekty, tvary, objemy) ● Seznamuje se s některými českými ilustrátory ● Snaží se ilustrovat jednoduchý text, pohádku ● Pokouší se zpracovat dané téma dle fantazie a dle smyslových vjemů ● Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah VOV	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, kombinace barev kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové a pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání Ilustrátoři dětské knihy utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu ● rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	● Správné pomůcky, štětec, barvy, pastelky, tuš ● Kresba: druhy výtvarných potřeb - výrazová vlastnost linie - tvar, barva ● Malba: barvy, technika malby ● Práce s přírodninami ● Práce venku Land-Art	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena ● relaxace při výtvarných činnostech, zejména po psychicky náročných vyučovacích hodinách

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností ● Rozvíjí techniku kresby, využívá přítlak, odlehčení, zhušťování, šrafování zřeďování čar ● Snaží se o jednoduchou kresbu postavy a předmětů ● Vybírá si sám jednoduchý výtvarný nástroj dle své potřeby ● Rozlišuje tvary a funkce předmětů ● Tvaruje papír, vytváří koláž ● Sestavuje a konstruuje objekty ● Modeluje objekty z modelovacích hmot	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, světlostní a barevná kvalita Prvky vizuálně obrazného vyjádření - kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti Uspořádání objektů do celků Techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové a pohybové podněty	EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění

● Seznamuje s pojmy základní, teplé a studené ● Přiměřeně ředí a míchá barvy, rozvíjí svůj cit pro proporce a barvu ● Pomocí barev vyjadřuje vlastní prožitky – rozfoukávání barev, tuše ● Rozvíjí své pozorovací a výtvarné vyjadřovací schopnosti ● Seznamuje se s českými ilustrátory ● Ilustruje jednoduchý text, pohádku ● Rozliší hranou pohádku od animace ● zpracovává dané téma dle fantazie a dle smyslových vjemů ● Srovnává vlastní interpretaci s ostatními členy skupiny ● Pokouší se vyjadřovat k výsledkům své tvorby a v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti ● Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly, interpretuje podle svých schopností různá VOV ● Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah VOV, která samostatně vytvořil	Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání – hračky, ilustrace textu, volná malba, animovaný film Ilustrátoři dětské knihy Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu ● rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy,	● procvičuje techniku malby vodovými, temperovými a prstovými barvami - učí se techniku míchání	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena ● relaxace při výtvarných činnostech

tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ● uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	barev - zvládne techniku rozfoukávání barev ● začíná rozpoznávat prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvar, barva), porovnává je a třídí na základě odlišnosti dle svých vlastních zážitků a vjemů ● uplatňuje vlastní zkušenosti při tvůrčích činnostech - rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitkové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu ● rozvíjí schopnost vyjádřit se o svém tvůrčím záměru a hodnotit ho - vystavuje své práce	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ ● Výtvarně ztvárňuje své prožitky ● Výtvarně ztvárňuje hlavu pohádkové bytosti a seznamuje se s proporcemi lidské postavy ● Vyhledá a roztřídí přírodniny, výtvarně je dotváří ● Poznává různé druhy linie ● Volí vhodnou techniku pro svůj projev ● V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a jejich kombinace a pro jejich VOV volí vhodné prostředky ● Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly ● Rozlišuje a vnímá rozdíly mezi skutečnosti a dosavadní zkušenosti se světem fantazie a vlastních představ ● Interpretuje podle svých schopností různá VOV, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností ● Zobrazuje a dle svých zkušeností interpretuje,	Prvky vizuálně obrazného vyjádření malba – rozvíjení smyslové citlivosti**,** světlostní a barevná kvalita, výrazové vlastnosti barev, kombinace barev, linie, tvar, objem kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové a pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání – hračky, ilustrace textu, volná malba, animovaný film ilustrátoři dětské knihy rozlišení fantazijní a realistická kresby, malby **v**yjádření fantazie, představ a osobní zkušeností - koláž, malba, kresba, dotváření přírodního materiálu, tvarování papíru Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby, zhodnocení svého díla	VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění

napodobuje tvary a funkce lidských výtvorů ● Zapojuje se svým osobním postojem do hodnocení svého VOV ● Zdůvodňuje vlastní interpretaci VOV a snaží se jednoduše zhodnotit, jak se mu daná práce povedla ● Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah VOV, která samostatně vytvořil, vybral, upravil		

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu ● uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech ● je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům ● rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ●	Malba ● otisk, rytí, tupování ● práce s barvou ● práce se štětcem Kresba ● kresba s různými druhy materiálů ● uspořádání objektů do celku a prostoru ● vnímání velikosti ● kontrast ● tradiční a netradiční techniky Výtvarného vyjádření ● techniky plastického vyjadřování (hlína, samotvrdnoucí hmota, papír, kašírování, koláž, skupinové práce) ● přírodní materiál ● rozvoj komunikace Ilustrátoři dětské tvorby: ● ilustrace H. Zmatlíkové	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ● dobré mezilidské vztahy v kolektivu třídy ● využití výtvarných činností k vzájemné komunikaci a poznávání spolužáků ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA ● vztah člověka k prostředí ● promítání vlastního vztahu k okolní krajině do výtvarných činností

	Komunikace, vysvětlování: ● prezentace své práce	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky VOV ● Poznává výtvarné možnosti linie, druhy a jejich výrazové možnosti ● Přesněji výtvarně ztvárňuje své prožitky a proporce lidské postavy ● Sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří ● Užívá a kombinuje prvky VOV ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy, ● v objemovém vyjádření modelování, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ● Nalézá vhodné prostředky pro VOV vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě ● Volí a kombinuje prostředky VOV ● Podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů ● Sestaví jednoduchý comics, leporelo	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** výrazové vlastnosti linie, tvar, objem, světlostní a barevná kvalita Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti **Uspořádání objektů do celků** prostorová kompozice, modelování **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** VOV podnětů sluchových, hmatových, čichových a chuťových (hry se smysly**)** **Smyslové účinky VOV** tiskoviny, reklama, televize, elektronická média UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ilustrace textu comics, leporelo fantazijní a realistická kresba, malba koláž	EV-ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí MKV-kulturní diference lidské vztahy (empatie) etnický původ MDV-stavba mediálních sdělení OSV-kreativita rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí

● Zpracovává dané téma dle fantazie a dle smyslových vjemů ● ● Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci VOV ● ● Při tvorbě VOV se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ● Porovnává různé interpretace VOV a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ● Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VOV, která samostatně vytvořil, co chtěl vyjádřit	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **Osobní postoj v komunikaci** P**roměny komunikačního obsahu** - díla výtvarného umění	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr ● rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), ● uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na	● zdokonaluje si techniky malby z prvního období, zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev ● při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy) ● propracovává doposud zvládnuté techniky kresby	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA ● promítání vlastního vztahu k přírodě do výtvarných činností

příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ● při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie ● vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	● učí se kresbou vystihnout tvar objektu a jeho začlenění v ploše ● propracovává doposud zvládnuté techniky ● získává cit pro prostorové ztvárnění - vychází ze zrakových i hmatových vjemů ● uplatňuje vlastní prožitky, zapojuje fantazii ● vytvoří jednoduchý obrázek za použití zvládnutých prvků	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (dále jen VOV), porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) ● Užívá a kombinuje prvky VOV ve vztahu k celku v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model ● Nalézá vhodné prostředky pro VOV vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** linie, tvar, objem, světlostní a barevná kvalita, textury- jejich jednoduché vztahy (kontrast, podobnost, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru U**spořádání objektů do celků** prostorová kompozice, modelování **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** VOV podnětů sluchových, hmatových, čichových a chuťových (hry se smysly**)** **Smyslové účinky VOV**	EV-ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí MKV- kulturní diference lidské vztahy (empatie) etnický původ MDV-stavba mediálních sdělení vytváření kritického přístupu k reklamě chápání mediálního sdělení OSV- kreativita rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí

● Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci VOV, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění ● Při tvorbě VOV se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy ● Porovnává různé interpretace VOV a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace ● Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VOV, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, reklama, televize, elektronická media UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY hračky ilustrace textu, comics, leporelo volná malba, kresba film plastika fotografie fantazijní a realistická kresba, malba koláž OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ **osobní postoj v komunikaci** **proměny komunikačního** **obsahu** (díla výtvarného umění)	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr ● rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie,	Malba ● hra s barvou ● emocionální barva ● akční tvar malby a kresby, prostředky pro vyjádření emocí	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA ● promítání vlastního vztahu k přírodě do výtvarných činností

barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) ● při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie ● vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Kresba ● výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše ● kresba různým materiálem ● kresba venku – uspořádání objektů do celků (na základě velikosti a výraznosti) Tradiční a netradiční techniky výtvarného vyjádření ● techniky plastického vyjadřování (modelování z papíru, hlíny, sádry a drátu) - práce s přírodním materiálem, kombinace technik ● grafické techniky (tisk z koláže) ● práce s počítačem (grafický editor Ilustrátoři dětské tvorby ● ilustrace A. Borna, R. Pilaře Komunikace ● hodnocení vlastní práce - porovnávání - práce ve skupině - prezentace	

5.6. Člověk a svět zdraví

5.6.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V předmětu žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí. Pohybové vzdělávání vede žáky od spontánního pohybu k činnosti řízené a výběrové. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe a jiných.

Žáci jsou vedeni k regeneraci sil a podpoře zdraví a života dle osobních potřeb.

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti a ve volné přírodě.

Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky jsou do výuky řazeny ve formě kurzů (plavání, lyžování). V 1 a 2. ročníku je realizováno plavání.

Další formy pohybových činností - sportovní kroužky, sportovní soutěže.

Žáci si v rámci výuky osvojují mj. také zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve výuce je využíváno v plné míře také motivačního hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků

Talentované žáky směřujeme do sportovních klubů. Respektujeme omezené možnosti pohybu u žáků se zdravotním omezením.

Časová dotace hodin tělesné výchovy v jednotlivých ročnících:

1. ročník	2 hodiny/týden
2. ročník	2 hodiny/týden
3. ročník	2 hodiny/týden
4. ročník	2 hodiny/týden
5. ročník	2 hodiny/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- Prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- Systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě

Kompetence k řešení problémů

- Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- Hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- Vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace

Kompetence komunikativní

- Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- Otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- Pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- Dodržování pravidel fair-play
- Prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- Rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- Rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- Podpora aktivního sportování
- Objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- První pomoc při úrazech lehčího rázu
- Emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- Bezpečná manipulace s nářadím, náčiním a samostatná příprava a úklid před a po sportovní činnosti
- Zpracovávání a prezentace naměřených výkonů

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, sebepoznání, seberegulace
- Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● s pomocí učitele spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ● poznává pohybový režim při tělocvičných aktivitách v tělocvičně a na hřišti ● provádí jednoduché cviky na rozcvičení a uklidnění organismu dle pokynu učitele ● provádí jednoduchá průpravná zdravotní cvičení pod vedením učitele ● rozvíjí svou rychlost a pohyblivost na základě svých možností ● poznává pravidla jednoduchých pohybových her ● využívá k pohybovým hrám netradiční náčiní ● snaží se spojovat pohyb s hudbou a rytmem ● provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, snaží se o kotoul vpřed ● provádí cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny ● rozvíjí svou rychlost a pohyblivost na základě svých možností ● uběhne 20m ● hází míčkem z místa na základě spontánnosti ● pokouší se o spojení rozběhu s odrazem ● skáče do dálky z místa- seznamuje ● dodržuje pravidla míčových her a	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ● význam pohybu pro zdraví ● pohybový režim žáků ● příprava organismu ● před pohybovou činností ● uklidnění po zátěži ● zdravotně zaměřené činnosti ● správné držení těla ● rozvoj různých forem rychlosti a pohyblivosti ● hygiena při TV ● vhodné oblečení a obutí ● bezpečnost při pohybových činnostech ● organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ● příprava a ukládání náčiní a pomůcek **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry: ● s různým zaměřením ● netradiční aktivity s využitím netradičního náčiní Základy gymnastiky: ● průpravná cvičení ● akrobacie ● cvičení na nářadí ● rytmické a kondiční formy cvičení ● kondiční cvičení s hudbou nebo rytmem ● základy estetického pohybuje Základy atletiky: ● rychlý běh ● motivovaný vytrvalý běh ● hod míčkem ● skok do dálky Základy sportovních her: ● manipulace s míčem	**OSV -** Psychohygiena (uvolnění, relaxace) a sebepoznání svého těla **OSV** – kreativita, komunikace, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj **EV** – vztah k prostředí **OSV** – seberegulace **OSV** – komunikace Morální rozvoj – respektování, etika. **OSV –** seberegulace **OSV** – komunikace

uvědomuje si závažnost jejich porušení ● snaží se o spolupráci v průpravných míčových hrách- snaží se reagovat na dohodnuté povely ● snaží se o kamarádský přístup při hrách ● poznává základní pravidla při přesunu skupiny do terénu ● ujde 5 km pomalou chůzi, respektuje tempo ostatních ● seznamuje se se základními principy ochrany přírody ● pokouší se reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ● snaží se pochopit spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ● poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží ● seznamuje se s hlavními zásadami hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ● adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	● herní činnosti jednotlivce ● spolupráce ve hře ● průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě: ● přesun a chůze v terénu ● chování v dopravních prostředcích při přesunu ● ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v Tv: ● základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ● smluvené povely, signály ● zásady jednání a chování ● fair play ● pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Plavání ● hygiena plavání ● adaptace na vodní prostředí ● základní plavecké dovednosti ● jeden plavecký způsob ● prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ● dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti ● projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám ● zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	● důležitost rozcvičení pro vlastní činnost - rozcvičky, příprava organismu na cvičení, zklidnění po cvičení ● dechová cvičení ● průpravná cvičení (gymnastika, akrobacie, atletika) - rozvoj koordinačních schopností (cvičení rovnováhy na lavičce, rovnovážné postoje, změny poloh, běh na lavičce, cvičení se švihadly, nadhazování a chytání míče ve stoje, podbíhání lana) ● rozvoj vytrvalostních schopností - aerobní cvičení, běh individuálním tempem, rychlá chůze, střídání běhu s chůzí ● osobní hygiena, vhodné oblečení a obutí i v nestandardním prostředí ● jednoduché pohybové hry a soutěže ● bezpečnost při pohybových ● činnostech - prevence úrazu ● pohybové hry s různým zaměřením spojené s během, s využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní - motivační, tvořivé a napodobivé hry, hra na zklidnění, relaxaci ● plynulé převaly na žíněnce, stoj na lopatkách, kotoul vpřed, kolébka na zádech, na	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ● Sebepoznání, sebepojetí ● koordinační a vytrvalostní schopnosti ● pohybové hry a soutěže OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ● Spolupráce a soutěživost ● hry pohybové, relaxační, tvořivé

	lavičce chůze vpřed, vzad, houpání na kruzích, přeskok ● cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, taneční prvky ● běh střídaný s chůzí, rychlý běh 50 m, vytrvalostní 30 s, skok daleký z místa, z rozběhu, hod míčkem horním obloukem ● průpravné hry, manipulace s míčem, pálkou, nebo jiným herním náčiním vhodné velikosti a hmotnosti, přihrávky, minihry podle upravených zjednodušených pravidel, základní herní činnosti jednotlivce ● hry na sněhu ● základní postoj - Pozor! Pohov!, nástup do řady, na značky, rozchod, chůze se správným držením těla ● odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech ● pravidla her, závodů, soutěží, dodržování pravidel ● spolupráce, komunikace ● tolerance k druhým	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● s pomocí učitele spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ● význam pohybu pro zdraví	**OSV** ● psychohygiena (uvolnění, relaxace) a sebepoznání svého těla

využívá nabízené příležitosti ● snaží se dodržovat pohybový režim při tělocvičných aktivitách v tělocvičně a na hřišti ● cvičí jednoduché cviky na rozcvičení a uklidnění organismu dle pokynu učitele ● rozvíjí svou rychlost, vytrvalost a pohyblivost v jednoduchých pohybových činnostech na základě svých možností ● respektuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ● poznává zásady hygieny pohybových činností, snaží se dodržovat zásady bezpečného pohybu a chování při Tv ● rozpozná drobná poranění a dokáže přivolat pomoc ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině ● poznává pravidla jednoduchých pohybových her ● využívá k pohybovým hrám netradiční náčiní ● provádí základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou a trupu ● snaží se manipulovat s náčiním při různých jednoduchých gymnastických cvičeních ● provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, snaží se o kotoul vzad	● pohybový režim žáků ● příprava organismu ● před pohybovou činností ● uklidnění po zátěži ● zdravotně zaměřené činnosti ● správné držení těla ● rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti a pohyblivosti ● hygiena při TV ● hodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ● bezpečnost při pohybových činnostech ● organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ● příprava a ukládání náčiní a pomůcek ● první pomoc **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry: ● s různým zaměřením ● netradiční aktivity s využitím netradičního náčiní Základy gymnastiky: ● průpravná cvičení ● akrobacie ● cvičení na nářadí ● cvičení s náčiním Rytmické a kondiční formy cvičení: ● kondiční cvičení s hudbou nebo rytmem ● základy estetického pohybu Základy atletiky: ● rychlý běh ● motivovaný vytrvalý běh ● hod míčkem ● skok do dálky Základy sportovních her: ● manipulace s míčem ● herní činnosti jednotlivce ● spolupráce ve hře ● průpravné hry Turistika a pobyt v přírodě: ● přesun a chůze v terénu	**OSV** ● kreativita ● poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace. **EV** – vztah k prostředí **OSV** – seberegulace **OSV** ● mezilidské vztahy, kooperace ● Morální rozvoj – respektování, rtika **EV** ● ekosystémy, lidské aktivity

● rozvíjí estetický pohyb (chůze, poskok, obrat, běh) ● seznamuje se základními pojmy týkající se běhu, skoku a hodu do dálky ● uběhne 50 m ● běh v terénu prokládá chůzí ● snaží se házet míčkem z místa ● skáče do dálky z místa na základě svých možností ● seznamuje se s některými pojmy souvisejícími s fotbalem, vybíjenou ● učí se držet míč jednoruč a obouruč ● zvládá základní způsoby házení a chytání míče ● snaží se o spolupráci v průpravných míčových hrách ● snaží se dodržovat základní pravidla při přesunu skupiny do terénu ● ujde 6 km pomalou chůzi, respektuje tempo ostatních ● respektuje základními principy ochrany přírody ● adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti. ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ● snaží se spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	● chování v dopravních prostředcích při přesunu ● ochrana přírody Plavání ● hygiena plavání ● adaptace na vodní prostředí ● základní plavecké dovednosti ● jeden plavecký způsob ● prvky sebezáchrany a bezpečnosti **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v Tv: ● základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ● smluvené povely, signály ● zásady jednání a chování ● fair play ● pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ● dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů ●	● rozcvičuje se před hlavní pohybovou činností, končí ji postupným zklidněním organismu ● soustředí se na cvičení, prožívá činnost ● provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ● dbá na správné dýchání, držení těla ● dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě ● používá sportovní oblečení ● seznamuje se s významem sportování pro zdraví ● učí se rozumět a správně reagovat na povely pořadových cvičení ● seznamuje se se základními tělocvičnými pojmy - názvy pohybových činností, nářadí a náčiní ● osvojuje si základy spolupráce a komunikace při soutěžích v družstvu	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ● spolupráce a soutěživost - hry pohybové, relaxační, napodobivé, tvořivé

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ● dbá na správné držení těla a zvedání zátěže při různých cvičeních ● provádí jednoduchá průpravná zdravotní cvičení pod vedením učitele ● rozvíjí svou rychlost, vytrvalost, sílu a pohyblivost v jednoduchých pohybových činnostech na základě svých možností, koordinuje svůj pohyb ● uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ● připravuje a uklízí náčiní a pomůcky dle pokynů učitele ● připravuje a ukládá nářadí dle pokynů učitele ● rozpozná drobná poranění a dokáže přivolat pomoc ● zná pravidla jednoduchých pohybových her ● využívá k pohybovým hrám netradiční náčiní ● provádí základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou a trupu ● provádí kotoul vpřed a vzad ● provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ● význam pohybu pro zdraví ● pohybový režim žáků ● příprava organismu před pohybovou činností ● uklidnění po zátěži ● protahovací cvičení ● zdravotně zaměřené činnosti ● správné držení těla a zvedání zátěže ● rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ● hygiena při TV ● vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech ● bezpečnost při pohybových činnostech ● příprava a ukládání náčiní a pomůcek ● bezpečná příprava a ukládání nářadí ● první pomoc **ČINNOSTI OVLIVŇIJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry: ● s různým zaměřením ● netradiční aktivity s využitím netradičního náčiní Základy gymnastiky: ● průpravná cvičení ● akrobacie ● cvičení na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení: ● kondiční cvičení s hudbou nebo rytmem ● základy estetického pohybu	**OSV** Psychohygiena (uvolnění, relaxace) a sebepoznání svého těla PRV - hygiena v Tv **OSV** – kreativita, komunikace, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj **EV** – vztah k prostředí **OSV** – seberegulace **EV** – vztah k prostředí **OSV** – seberegulace **OSV** mezilidské vztahy, kooperace Morální rozvoj – respektování, etika

● rozvíjí estetický pohyb (chůze, poskok, obrat, běh) ● mění polohy těla dle tempa a rytmu ● poznává základní taneční krok ● zvládá dle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu, ● zvládá start na signál, běh 50 m ● běh střídá s chůzí, hody ● snaží se o pohyb s míčem a bez míče, zastavení, vedení míče ● zvládá základní způsoby házení a chytání míče různé velikosti a hmotnosti ● spolupracuje v průpravných míčových hrách ● snaží se dodržovat základní pravidla při přesunu skupiny do terénu ● ujde 6 km pomalou chůzi, respektuje tempo ostatních ● zná a respektuje základními principy ochrany přírody ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizace ● snaží se spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Základy atletiky: ● rychlý běh ● motivovaný vytrvalý běh ● hod míčkem ● skok do dálky Základy sportovních her: ● manipulace s míčem ● herní činnosti jednotlivce ● spolupráce ve hře ● průpravné hry ● utkání dle zjednodušených pravidel minisportu (minibasket, miniházená, minifotbal) Turistika a pobyt v přírodě: ● přesun a chůze v terénu ● chování v dopravních prostředcích při přesunu ● ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v Tv: ● základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ● smluvené povely, signály ● zásady jednání a chování ● fair play ● pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost ● dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti ● projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám ● zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů ● ● ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA ● uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ● zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením ●	● důležitost rozcvičení pro vlastní činnost ● rozcvičky, příprava organismu na cvičení, zklidnění po cvičení, protahovací cvičení ● osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí ● dechová cvičení ● průpravná cvičení ● (gymnastika, akrobacie, atletika) ● rozvoj koordinačních schopností (cvičení rovnováhy na lavičce, rovnovážné postoje, změny poloh, běh na lavičce, cvičení se švihadly, nadhazování a chytání míče ve stoje, podbíhání lana) ● běh individuálním tempem, rychlá chůze, střídání běhu s chůzí ● aerobní cvičení ● bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí ● první pomoc ● pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport v rodině, v zájmových kroužcích ● pohybové hry s různým zaměřením spojené s během, s využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní - motivační, tvořivé a napodobivé hry, hry na zklidnění, relaxaci ● plynulé převaly na žíněnce, stoj na lopatkách, kotoul vpřed,	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ● rozvoj schopností poznávání ● smyslové vnímání, pozornost, soustředění OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí ● koordinační a vytrvalostní schopnosti ● pohybové hry a soutěže OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace ● povely, porozumění povelům a pojmům ● pravidla her

	kolébka na zádech, na lavičce chůze vpřed a vzad, houpání na kruzích, přeskok ● cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, taneční prvky ● přetah, přetlak, odpor ● běh střídaný s chůzí, rychlý běh na 50 m, vytrvalostní běh 30 s, skok daleký z místa, z rozběhu, hod míčkem horním obloukem ● průpravné hry, manipulace s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním vhodné velikosti a hmotnosti, přihrávky, minihry podle upravených zjednodušených pravidel, základní herní činnosti jednotlivce ● vhodné oblečení, obutí, chůze v terénu do 6 km, stravování, bezpečnost, hygiena v přírodě, ochrana přírody ● rozjezd, sjezd přímý, šikmý se zatáčením, rozjezd jednotlivce a dvojic, hry na sněhu ● hry na ledě, základní techniky pohybu a bezpečnost při jízdě na bruslích, jízda s oporou, bez opory, zastavení pluhem, smykem, jízda vpřed, vzad, překládání, … ● Plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob ● základní postoj Pozor! Pohov!, nástup do řady, rozchod, nástup na značky ● odborná tělocvičná terminologie	

	osvojovaných činností, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech ● pravidla her, závodů, soutěží, dodržování pravidel ● organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách, sportovní vybavení, zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech ● posuzování pohybových dovedností ● spolupráce, komunikace ● tolerance k druhým, k jejich předpokladům i postižení ● pohybový režim, vhodné oblečení, vhodná obuv ● zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů ● nevhodná cvičení a činnosti ● leh na zádech, leh na břiše, leh na boku, vzpor klečmo, klek, stoj, předklony, úklony ● speciální cvičení svalových skupin, páteře, dolních končetin	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● podílí se na realizaci pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. ● zařazuje do pohybového režimu korektivní	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ● význam pohybu pro zdraví ● pohybový režim žáků ● příprava organismu před pohybovou činností ● uklidnění po zátěži ● napínací a protahovací cvičení	PRV- hygiena v Tv **OSV** Psychohygiena (uvolnění, relaxace) a sebepoznání svého těla **OSV** – kreativita, komunikace, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj

cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým zatížením ● uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ● adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ● učí se ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc ● zná nevhodné činnosti ohrožující jeho zdraví jeho a spolužáků ● snaží se vytvářet pohybové hry, hledá varianty známých her a zkouší si vytvořit jednoduchou pohybovou hru ● seznamuje se s poskytnutím základní dopomoci a záchranu při cvičení ● provádí kotoul vpřed a vzad a pokouší se o jeho modifikace ● provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou ● provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu ● používá estetický pohyb (chůze, poskok, obrat, běh) ● zvládá dle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu ● zvládá spojení startu na signál a běhu (polovysoký start) ● běh 50m, hody ● snaží se o pohyb s míčem a bez míče, zastavení, vedení míče ● zvládá základní způsoby házení a chytání míče	Zdravotně zaměřené činnosti ● správné držení těla a zvedání zátěže ● průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení ● rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ● hygiena při TV ● bezpečnost při pohybových činnostech ● organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ● bezpečnost v šatnách a umývárnách ● příprava a ukládání náčiní a pomůcek ● bezpečná příprava a ukládání nářadí ● první pomoc **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry: ● pohybová tvořivost Základy gymnastiky: ● průpravná cvičení ● akrobacie ● cvičení na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení: ● vyjádření melodie rytmu ● jednoduché tance ● kondiční cvičení s hudbou nebo rytmem ● základy estetického pohybu Základy atletiky: ● rychlý běh ● motivovaný vytrvalý běh ● hod míčkem ● skok do dálky Základy sportovních her ● manipulace s míčem ● herní činnosti jednotlivce ● spolupráce ve hře ● průpravné hry ● utkání dle zjednodušených pravidel	**EV** – vztah k prostředí **OSV** – seberegulace **OSV** mezilidské vztahy, kooperace Morální rozvoj – respektování, etika **OSV – mezilidské vztahy**

různé velikosti a hmotnosti ● snaží se udržet míč pod kontrolou družstva, útočit a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu ● spolupracuje v průpravných míčových hrách ● dodržuje základní pravidla při přesunu skupiny do terénu a v dopravních prostředcích ● zvládne mírně členitý terén, respektuje tempo ostatních ● dodržuje ekologické chování při sportu v přírodě ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her ● užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví ● zorganizuje nenáročné pohybové činnost. ● jedná v duchu fair-play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ● orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště ● změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ● jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové	minisportu (minibasket, miniházená, minifotbal) Turistika a pobyt v přírodě: ● přesun a chůze v terénu ● chování v dopravních prostředcích při přesunu ● ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v Tv: ● základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ● smluvené povely, signály Organizace při Tv: ● organizace prostoru Zásady jednání a chování: ● fair play ● olympijské ideály a symboly ● pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží ● zdroje informací o pohybových činnostech ● měření pohybových dovedností ● měření výkonů ● posuzování pohybových dovedností Dopravní výchova	

činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ● chápe bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu		

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením ● zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností ● uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti ● reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti ● dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play ● zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla ● zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	● před vlastní činností se rozcvičí, po cvičení zklidní ● provádí relaxační cvičení a psychomotorická cvičení ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ● dbá na správné dýchání, držení těla ● rozvíjí rychlostní a vytrvalostní schopnosti při pohybové činnosti s náčiním i bez náčiní ● upevňuje koordinační schopnosti při pohybových sportovních hrách a cvičení na nářadí ● rozvíjí základy atletiky ● dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě ● používá sportovní oblečení ● projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti a vůli pro	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ● základy společenských her ● pravidla, dodržování pravidel, přestupky - spolupráce v kolektivu, vedení k fair play, rozlišování přestupků - smyslové vnímání, pozornost, soustředění

● usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí ● cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy ● odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ● vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity ● uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného ● uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu ● chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti ● posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	zlepšení pohybové dovednosti ● vytváří varianty osvojených pohybových her ● má osvojena zjednodušená pravidla sportovních her ● učí se sledovat a posuzovat výkon svůj i spolužákův - seznamuje se s měřením a posuzováním výkonu ● soutěží v družstvu ● cvičí na žíněnce kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách ● zvládne skoky prosté z trampolínky ● učí se správnou techniku odrazu z můstku ● cvičí na lavičce náskoky, seskoky, chůzi, běh - na kruzích provádí svis, houpání ● cvičí rytmická a kondiční cvičení ● vyjadřuje rytmus a tempo pohybem ● osvojuje si správné chování v přírodě v souladu s ochranou přírody ● sjede na saních přiměřený svah ● absolvuje základní plavecký výcvik v plavecké škole ● dodržuje zjednodušená pravidla pohybových činností, her a soutěží ● rozlišuje v jednoduché hře práva a povinnosti hráče, rozhodčího a diváka ● respektuje zdravotní handicap, neposmívá se ● seznamuje se s pravidly hry fair-play	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● podílí se na realizaci pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. ● poznává, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic ● provádí jednoduché cviky na rozcvičení a uklidnění organismu dle pokynu učitele ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým zatížením ● uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ● chápe pravidla dodržování bezpečného chování v šatnách ● připravuje a uklízí náčiní a pomůcky dle pokynů učitele ● připravuje a ukládá nářadí dle pokynů učitele ● poradí si s poraněním a přivolá pomoc ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** Význam pohybu pro zdraví: ● pohybový režim žáků ● délka a intenzita pohybu Příprava organismu: ● před pohybovou činností ● uklidnění po zátěži ● napínací a protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti: ● správné držení těla a zvedání zátěže ● průpravná kompenzační, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení ● rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV: ● bezpečnost při pohybových činnostech ● organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ● bezpečnost v šatnách ● příprava a ukládání náčiní a pomůcek ● bezpečná příprava a ukládání nářadí ● první pomoc **ČINNOSTI OVLIVŇIJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** Pohybové hry: ● pohybová tvořivost Základy gymnastiky: ● průpravná cvičení ● akrobacie ● cvičení na nářadí ● přeskok Rytmické a kondiční formy cvičení: ● základy estetického pohybu	**OSV** Psychohygiena (uvolnění, relaxace) a sabepoznání svého těla Integrace do předmětu – tělovýchovné chvilky **OSV** – kreativita, komunikace, kooperace, mezilidské vztahy, morální rozvoj **EV** – vztah k prostředí **OSV** – seberegulace **OSV** – mezilidské vztahy, kooperace Morální rozvoj – respektování, etika

● zvládá kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace ● provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou ● provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku ● provádí přeskok – roznožka přes kozu na šíř odraze z můstku ● poznává, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky ● zvládá některé lidové tance ● zvládá dle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu ● zvládá spojení startu na signál a běhu (polovysoký start) ● uběhne 50 m, běh střídá s chůzí ● zvládá základní techniku hodu míčkem z místa a chůze ● skok do dálky z krátkého rozběhu ● zvládá herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních ● chápe základní role a hráčské funkce v družstvu ● dodržuje základní pravidla při přesunu skupiny do terénu a v dopravních prostředcích ● zvládne mírně členitý terén, respektuje tempo ostatních ● užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví a cvičí dle jednoduchého nákresu a popisu cvičení	● kondiční cvičení s hudbou nebo rytmem ● základní tance Základy atletiky: ● rychlý běh ● průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce ● motivovaný vytrvalý běh ● hod míčkem ● skok do dálky Základy sportovních her: ● utkání dle zjednodušených pravidel minisportu (minibasket, miniházená, minifotbal) ● spolupráce ve hře Turistika a pobyt v přírodě: ● přesun a chůze v terénu ● chování v dopravních prostředcích při přesunu ● ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Komunikace v Tv: ● základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ● smluvené povely, signály Organizace při Tv: ● organizace prostoru Zásady jednání a chování: ● fair play ● olympijské ideály a symboly ● pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží ● zdroje informací o pohybových činnostech ● měření pohybových dovedností ● měření výkonů ● posuzování pohybových dovedností	

● zorganizuje nenáročné pohybové činnost ● jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ● orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště a samostatně získá potřebné informace ● změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ● jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti		

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením ● zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností ● uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	● důležitost rozcvičení pro vlastní činnost ● rozcvičky, příprava organismu na cvičení, zklidnění po cvičení ● relaxační cvičení, střídání činností, odstraňování únavy ● vyrovnávací cviky ● dýchací cviky, správné držení těla ● rozvoj obratnosti, rychlosti a vytrvalosti, síly a koordinačních schopností ● průpravná cvičení, gymnastika, akrobacie, atletika ● koordinační cvičení	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA ● základy společenských her ● pravidla, dodržování pravidel, přestupky ● spolupráce v kolektivu, vedení k fair play, rozlišování přestupků ● smyslové vnímání, pozornost, soustředění

● reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti ● zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy ● dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play ● zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	● pohybové a sportovní hry, soutěže, cvičení na nářadí ● dětský aerobik, cvičení s hudbou ● rozvoj obratnosti, rychlosti a ● běh, skok do dálky, hod kriketovým míčkem ● základy atletiky - průpravné atletické činnosti ● hod kriketovým míčkem ● skok daleký z místa, z rozběhu ● běh střídaný s chůzí, motivovaný vytrvalostní běh podle schopností žáků, rychlostní běh na krátké vzdálenosti ● základy gymnastiky, cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení ● trampolína, žebřiny, odrazový můstek, koza, kruhy, lavičky, kladina, tyč nebo lano na šplhání, drobné náčiní ● rytmická a kondiční cvičení s hudbou ● rytmus a tempo ● pohyb s hudbou ● úpolová cvičení ● význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ● cvičení během dne ● pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport v rodině, zájmových kroužcích, správná životospráva ● pohybové hry s různým zaměřením spojené s během, s použitím náčiní, např. míčem, švihadlem, bez náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací	

	● vhodné oblečení, obutí, chůze v terénu, stravování, bezpečnost, hygiena v přírodě, ochrana přírody ● pobyt v zimní přírodě - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na sáňkách, bobech a bruslích ● sjezd rovný, šikmý se zatáčením, rozjezd, zastavení ● jízda s oporou, jízda vpřed, zatáčení, brzdění ● hry na ledě, základní techniky pohybu při jízdě na bruslích, jízda s oporou, bez opory, zastavení pluhem, jízda vpřed, vzad, … ● plavání - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob ● základní postoj Pozor! Pohov!, nástup do řady, rozchod, nástup na značky ● odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech ● pravidla her, závodů, soutěží, dodržování pravidel ● organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách, sportovní vybavení, zásady chování v různém prostředí a při různých činnostech ● měření výkonů, posuzování pohybových dovedností	

	● tolerance k druhým, k jejich předpokladům i postižení ● bezpečnost při sportování ● osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí i v nestandardních podmínkách ● první pomoc ● základy sportovních her - průpravné hry, základní manipulace s míčem, pálkou či jiným vhodným herním náčiním, přihrávky, dribling, minihry podle upravených pravidel, základní herní činnosti jednotlivce ● spolupráce, komunikace	

5.7. Člověk a svět práce

5.7.1. PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní výchova

Předmět pracovní výchova vychází z vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*, která se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky vycházející z konkrétních životních situací.

Předmět je zaměřen na rozvoj praktických dovedností žáků, na široké spektrum pracovních činností a technologií, učivo přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Do vzdělávacího obsahu Pracovní výchovy na 1. stupni ZŠ jsou začleněny tyto tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

Metody a formy práce

- jsou zaměřené na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, která podporuje aktivitu a tvořivost žáků
- veškeré dovednosti a návyky žáci získávají v přímých praktických činnostech, které jsou dominantní v pojetí předmětu Pracovní výchova.
- dalšími formami realizace předmětu Pracovní výchova je projektová výuka, exkurze, práce na školních pozemcích, práce ve školní kuchyňce, vycházky a výstavy.

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve cvičné kuchyňce a na školním pozemku.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, kdy jsou těmto dětem předkládány úkoly jimi zvládnutelné. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení zvládnutí daného úkolu.

Časová dotace hodin pracovní výchovy v jednotlivých ročnících:

1. ročník	1 hodina/týden
2. ročník	1 hodina/týden
3. ročník	1 hodina/týden
4. ročník	1 hodina/týden
5. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vést žáky k praktickému osvojování si práce podle návodu, k plánování činností (jednotlivých kroků), poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost
- používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci a jejich využitelnosti v praktickém životě

- vést žáky k práci s různými materiály, tak aby si osvojili nové pracovní dovednosti a návyky, byli schopni si plánovat, organizovat a hodnotit svou pracovní činnost.

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k praktickému ověřování si řešení problémů
- vést žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňovat vlastní nápady a svou tvořivost
- vést žáky ke schopnosti aplikace řešení úkolu při obdobném zadání a podporovat chuť hledat nové způsoby využití dovedností při práci s drobným materiálem apod.

Kompetence komunikativní

- vést žáky k vzájemné komunikaci samostatnou prací
- vést žáky k toleranci vedoucí ke kvalitnímu výsledku jako celku
- předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke vzájemné spolupráci ve dvojici a malé skupině
- vést žáky k uvědomování si potřeby ohleduplnosti a bezpečnosti při práci
- vést žáky k prosazování vlastních nápadů v rámci skupiny.

Kompetence občanské

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků
- vést žáky k pochopení vlivu lidské činnosti na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu.

Kompetence pracovní

- vytvářet a poskytovat žákům podmínky pro podávání co nejlepších výkonů
- vést žáky ke srovnávání různých postupů vedoucích ke stejnému cíli (k efektivnosti vlastní práce)
- vést k hospodárnosti, k uvědomělému správnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

Výchova demokratického občana

Environmentální výchova

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● pokouší se vytvářet jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních materiálů ● seznamuje se s běžnými materiály - přírodniny, modelovací hmota, papír, kartón – a jejich vlastnostmi ● učí se rozlišovat základní vlastnosti materiálů ● z tradičních materiálů vytváří jednoduché předměty ● získává základní dovednosti při práci se stavebnicemi, jednoduchou montáž a demontáž ● postupně zvládá základní činnosti konstrukčního charakteru ● seznamuje se s péčí o nenáročné rostliny, získává první zkušenosti v péči o konkrétní pokojové rostliny ve třídě ● pracuje podle slovního návodu a předlohy ● udržuje pořádek na pracovním místě, snaží se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ● postupně zvládá vhodné chování při stolování	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** Vlastnosti materiálů (přírodniny, modelovací hmota, papír, kartón) Pracovní nástroje a pomůcky (nůžky, lepidlo, pravítko,...) Jednoduché pracovní návyky a postupy Organizace práce **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Stavebnice plošné Práce s předlohou **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semene v místnosti **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Hygiena Pravidla správného stolování	EV – Vztah člověka k prostředí, třídění odpadu, vycházka OSV – Rozvoj schopností poznávání, kreativity OSV – sebeorganizace OSV Rozvoj schopnosti poznávání Sebeorganizace, kreativita VV, PRV- ovoce, zelenina, zvířata, stromy OSV - Kooperace, mezilidské vztahy, komunikace EV Základní podmínky života PRV, VV, JČ MV - kulturní diference PRV,VV OSV - rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů **Konstrukční činnosti** Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi **Pěstitelské práce** Pečuje o nenáročné rostliny **Příprava pokrmů** Chová se vhodně při stolování	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** Tradiční a netradiční techniky: techniky plastického vyjadřování (plastelína) - práce s přírodním materiálem (frotáž, nalepování) **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Práce se stavebnicí **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Zalévání květin ve třídě, na chodbě školy **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Školní jídelna	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** **Psychohygiena** relaxace při pracovních činnostech, zejména po psychicky náročných vyučovacích hodinách **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA** **Lidské vztahy** pracovní činnosti k vzájemné komunikaci a poznávání spolužáků.

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vytváří jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů ● poznává vlastnosti různých materiálů. ● (např. drátek, modurit, textil) ● zdokonaluje se v práci s drobným materiálem (ohýbání, stříhání, lepení, slepování, trhání) ● zdokonaluje se v dovednostech a činnostech při práci se stavebnicemi	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** Vlastnosti materiálů Jednoduché pracovní návyky a postupy Organizace práce **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Stavebnice prostorové Práce s návodem **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Pěstování pokojových rostlin Základní podmínky pro pěstování rostlin, hnojení rostlin Rostliny na zahradě	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita PRV VV OSV sebeorganizace OSV Komunikace, mezilidské vztahy, spolupráce OSV Kooperace, mezilidské vztahy, komunikace M, VV, JČ (práce s návodem, tvorba návodu)

● pracuje podle slovního návodu a předlohy ● seznamuje se s návodem a předlohami jednoduchých prostorových modelů ● pracuje také podle své vlastní fantazie ● získává zručnost při práci se stavebnicí ● zvládá základní péči o rostliny ● samostatně a přiměřeně zalévá rostliny ● otírá listy od prachu, zkouší rostliny rosit a kypřit půdu ● provádí pozorování přírody ● upevňuje si hygienické návyky ● zvládá pravidla slušného chování při stolování ● udržuje pořádek na pracovním místě, snaží se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ● zlepšuje se v dodržování základních pravidel při stolování	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** Hygiena Pravidla správného stolování	OSV – Rozvíjení Schopnosti poznávání PRV, VV, JČ vycházky, práce s atlasem rostlin OSV Rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ● zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; ● vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ● pracuje podle slovního návodu a předlohy **Konstrukční činnosti** ● zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi **Pěstitelské práce** ● provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ● pečuje o nenáročné rostliny **Příprava pokrmů** ● upraví stůl pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	● pracuje s přírodninami – propichuje, navléká, slepuje, svazuje ● umí pracovat s modelovací hmotou – stříhá nůžkami částí i celou délkou ostří, správně nůžky drží ● rozlišuje přírodní a umělý materiál ● prvky materiálu sestavuje na ploše i v prostoru podle předlohy ● sestavuje jednoduché modely podle slovního návodu i vlastní fantazie ● staví jednoduché prostorové stavby z dřevěných a plastových stavebnic ● sleduje přírodu v jednotlivých ročních obdobích,- sleduje podmínky pro život rostlin a zvířat v jednotlivých ročních obdobích ● pečuje o pokojové rostliny zalévá, otírá listy, umývá misky - pojmenovává pomůcky (konvičku, květináč, misku, vázu, truhlík) ● pojmenuje základní druhy potravin a kuchyňského vybavení ● dokáže vyjmenovat jídla, která má rád ● nacvičuje prostírání, správné stolování a chování při jídle - učí se správně používat příbor	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● rozvoj schopností poznávání ● rozvíjení vlastní manuální zručnosti **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** Seberegulace a sebeorganizace ● soustředění na pracovní činnost, řízená pracovní činnost, rozvíjení volních vlastností

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vytváří jednoduchými pracovními postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů ● pracuje bez problémů podle slovního návodu ● pokouší se využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ● postupně se zlepšuje v udržování si pořádku na svém pracovním místě, snaží se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s nožem a jehlou ● provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ● seznamuje se s poskytnutím první pomoci při úrazu ● provádí pozorování přírody, učí se zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování ● zdokonaluje se v ošetřování a pěstování pokojových rostlin ● zvládne připravit tabuli pro jednoduché stolování ● orientuje se v základním vybavení kuchyně ● seznamuje se s přípravou jednoduchého pokrmu ● prostírá tabuli pro jednoduché stolování ● seznamuje se se základním vybavením kuchyně ● provádí úklid pracovní plochy – mytí nádobí ● zdokonaluje se v pravidlech slušného	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** Vlastnosti materiálů – další přírodniny (např. šišky, kaštany, větvičky,…) Seznámení s novými technikami a jejich využitím. (prostříhávání, provlékání, napichování,…) Seznámení s dalšími postupy, pracovními pomůckami a nástroji. Lidové zvyky a řemesla Organizace práce **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Stavebnice – sestavování různých modelů Práce s návodem, předlohou První pomoc při úrazu **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, osivo Pěstování rostlin ze semene v místnosti Zelenina, okrasné a léčivé rostliny Pěstování pokojových rostlin **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Jednoduchá úprava stolu Základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni (trouba, sporák) Pravidla slušného chování a správného stolování Hygiena, bezpečnost práce a první pomoc Hygiena	OSV rozvíjení schopnosti poznávání VV OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, PRV, VV, JČ, M MV (etnický původ) HV Výstavy,… OSV Komunikace, mezilidské vztahy OSV kooperace, mezilidské vztahy, komunikace, kompetice, psychohygiena, OSV Rozvíjení schopnosti poznávání, PRV-- Pokusy s rostlinami, setí, sázení, přesazování OSV Rozvoj schopnosti poznávání, MV kulturní diference (svátky – prostírání, výroba ubrousků) cvičná kuchyňka OSV Mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů, rozhodovací dovednosti

stolování a pravidlech společenského chování ● snaží se o udržení pořádku a čistoty pracovní plochy a dodržuje zásady hygieny		

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 3. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ● zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami ● vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ● pracuje podle slovního návodu a předlohy **Konstrukční činnosti** ● provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ● pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ● udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu ● užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky **Pěstitelské práce** ● provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	● pracovní pomůcky a jejich funkce – nůžky, podložka, štětec, jehla, špendlíky, náprstek, navlékač, šablony, tiskátka, lepidlo, děrovač, sešívačka, ...) ● bezpečnost při práci ● základy šití, přední steh ● modelování drobných předmětů jako odrazu skutečnosti, vytváření ozdob, dárků, modelování krajin (plastelína, hlína, těsto, tvrdnoucí hmoty, sádra, vosk, sníh, písek) ● základy šití, přední steh ● bezpečnost při práci ● materiál přírodní a umělý (rozmanité přírodniny, různé druhy papíru, karton, dřevo, špejle, korek, guma, textil, drát, plasty, fólie, koženka, modelovací hmota, odpadové materiály, ...) ● jednoduché výrobky z přírodního i umělého materiálu ● vlastnosti materiálů ● lidová tvorba, tradice, zvyky, řemesla ● sebeobsluha, hygiena, hospodaření s materiálem a pomůckami	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● kreativita ● podpora kreativních schopností jednotlivých žáků na základě tvořivé činnosti **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● sebepoznání a sebepojetí ● výkony v manuální zručnosti jednotlivců vedoucí k sebepoznání a nácviku sebehodnocení

● pečuje o nenáročné rostliny **Příprava pokrmů** ● upraví stůl pro jednoduché stolování ● chová se vhodně při stolování	● návod (ústní slovní návod pedagoga nebo spolužáka při práci ve skupině nebo ve dvojici) ● předloha (nákres, vzorový výrobek, model, vlastní návrh) ● organizace práce ● plošné a prostorové práce ● spojování prvků ● montáž podle návodu či předlohy, rozvoj fantazie a tvořivosti ● skupinová, kolektivní práce, organizace práce ● změny v přírodě v závislosti na ročním období ● kalendář přírody ● péče o rostliny ve třídě ● práce na školním pozemku ● nářadí, organizace práce ● způsoby zpracování a uskladnění ovoce, zeleniny ● výběr a nákup potravin, orientace v prodejnách potravin ● zdravá výživa ● příprava jednoduchého pokrmu ● potraviny, vybavení kuchyně ● hygiena a bezpečnost při práci ● prostírání ● organizace vlastní práce ● chování při jídle ● hygiena stravování, osobní hygiena	

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ● učí se volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ● pokouší se při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ● udržuje pořádek na pracovním místě v rámci svých individuálních schopností, snaží se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ● provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ● pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu ● seznamuje se s poskytnutím první pomoci při úrazu ● provádí jednoduché pěstitelské činnosti, učí se vést pěstitelské pokusy a pozorování ● seznamuje se se známými druhy rostlin ● zdokonaluje se v ošetřování a pěstování pokojových rostlin ● učí se volit správné pomůcky, nástroje a náčiní podle druhu pěstitelských činností	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** Vlastnosti materiálů Seznámení s dalšími technikami a jejich využitím, zdokonalování se ve stávajících – stříhání, vytrhávání, nalepování, navlékání, ohýbání, propichování, navazování,… Lidové tradice, zvyky a řemesla Organizace práce **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční Sestavování modelů dle své fantazie Práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtkem Sestavování modelů z různých materiálů Bezpečnost práce a první pomoc **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Základní podmínky pro pěstování rostlin výživa rostlin úprava půdy vhodné nářadí Pěstování rostlin na zahradě Pěstování pokojových rostlin Péče o zahradní kytky, stromy a keře Hygiena, bezpečnost **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Základní vybavení kuchyně Význam techniky v kuchyni Příprava jednoduchých pokrmů, výběr vhodných potravin rozpočet Pravidla slušného chování a správného stolování	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace, sebeorganizace, MV etnický původ, PRV, VV, JČ, HV, TV (zdobení velikonočních vajíček, výroba ozdob na stromek, májka, vyšívání,...) OSV Komunikace, mezilidské vztahy, kooperace OSV kooperace, mezilidské vztahy, komunikace, psychohygiena OSV Rozvíjení schopnosti poznávání, PRV VV JČ MV kulturní diference, různé druhy, koření – jejich původ PRV - Vycházka do přírody MV kulturní diference PRV ČJ - Dramatizace, každodenní stravování ve školní jídelně

● učí se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce ● orientuje se v základním vybavení kuchyně ● seznamuje se s přípravou jednoduchého pokrmu ● zdokonaluje se v pravidlech slušného stolování a společenského chování ● snaží se o udržení pořádku a čistoty pracovní plochy	Hygiena	

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem ● vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ● využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ● volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ● udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění ● vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ● využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	● dokáže třídit i pojmenovávat materiál přírodní a umělý ● zhotovuje drobné ozdoby a dárky s využitím jednoduchých technik lidových řemesel zhotovuje jednoduché předměty, figury a reliéfy z přírodnin ● rozměřuje, stříhá, ohýbá, probíjí a sešívá papír ● rozezná různé druhy papíru ● seznamuje se s výrobou papíru, sbírá starý papír ● polepuje karton a papír ● stříhá, lepí, sešívá textil ● třídí textil podle druhu a barev ● poznává vlastnosti kovu při práci s drátem – ohýbání, stříhání, rovnání ● učí se měřit, stříhat, leštit, spojovat, pilovat a řezat další materiály ● porovnává vlastnosti různých druhů modelovacích hmot	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** ● péče o úpravu okolí školy upevňující vztah ke společnosti a škole, estetickému cítění a smyslu pro krásu **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● vytváření pozitivního vztahu k práci, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti, chápání principů hodnocení a sebehodnoceni

● volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ● udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění **Konstrukční činnosti** ● provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ● pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ● udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu ● užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky **Pěstitelské práce** ● dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ● ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ● volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě **Příprava pokrmů** ● uvede základní vybavení kuchyně ● připraví samostatně jednoduchý pokrm	● používá formy a šablony ● odlévá sádru do forem, vyškrabuje vzory ● modeluje duté předměty, figury a reliéfy ● zhotovené předměty barví a lakuje ● navlékne nit do jehly, ustřihne nit, uváže uzlík - přišije knoflík ● učí se základům háčkování a pletení ● dodržuje pracovní postupy ● při vytváření výrobků užívá vlastní fantazii ● pomůcky volí vhodně podle druhu činnosti a zpracovávaného materiálu, umí s nimi zacházet ● správně pojmenovává i používá pracovní nástroje a pomůcky ● udržuje pořádek na své pracovním místě ● pomáhá při úklidu pomůcek a materiálu po ukončení činnosti ● bezpečně zachází s pomůckami a nástroji, dodržuje stanovené postupy ● udržuje v čistotě své ruce, oblečení, nástroje i výrobek ● ošetří drobná poranění ● používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje ● vytváří modely ze stavebnic ● sestavuje pohyblivé modely ● učí se spolupracovat ve dvojici, v malé skupině ● dokáže modely demontovat, díly správně uložit, uklidit ● pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	

● dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ● udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni ● uplatňuje zásady správné výživy	● pod vedením pedagoga, samostatně, ve dvojici, ve skupině ● pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - pod vedením pedagoga, samostatně, ve dvojici, ve skupině ● ví, co potřebují rostliny k životu ● porovnává podmínky života rostlin v přírodě v závislosti na ročním období ● pečuje o rostliny ve třídě - zalévá, otírá listy, kypří, pomáhá při přesazování, odstraňuje odumřelé části ● pozoruje klíčení osiva a sadby ● spolupracuje při jednoduchých pracích na školním pozemku ● úprava půdy před setím, setí, sázení, ● pěstuje plodovou, kořenovou, listovou, cibulovou zeleninu, jahody, letničky ● pomáhá při sklizni ovoce, zeleniny, čištění, zpracování a uskladnění ● sbírá a suší léčivé rostliny, chápe jejich význam pro zdraví ● zakládá herbář léčivých rostlin ● učí se vázat jednoduchou vazbu ● pečuje o zeleň v okolí školy ● hrabe, okopává, zalévá ● pro jednotlivé práce vybere vhodné nářadí, umí ho pojmenovat ● pečuje o nářadí, očistí a uklidí ho po práci ● udržuje v čistotě své ruce, oblečení, ochranné pomůcky	

	● bezpečně zachází s pomůckami a nástroji, dodržuje stanovené postupy, udržuje v čistotě své ruce, oblečení, ochranné pomůcky, ošetří drobná poranění ● pojmenuje základní kuchyňské vybavení, užívá ho při přípravě jednoduchých pokrmů ● učí se bezpečně používat jednoduchá kuchyňská náčiní ● učí se obsluhovat elektrický kuchyňský sporák, troubu ● dokáže určit vhodný obchod, vybrat, nakoupit a uskladnit potraviny k přípravě jednoduchého pohoštění ● připraví samostatně jednoduché pohoštění ● při přípravě pokrmů vybírá potraviny podle zásad zdravé výživy ● sestaví jídelníček – zdravé svačinky ● chování při jídle, stolování ● hygiena stravování, osobní hygiena	

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ● volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ● využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ● udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc ● provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ● pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoci při úrazu ● provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ● ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ● volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ● poznává nejznámější jedovaté rostliny ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** Nové druhy a vlastnosti materiálů – práce s přírodninami (sláma, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin) Pracovní pomůcky a nástroje – jejich funkce a použití Jednoduché pracovní operace a postupy Lidové tradice, zvyky a řemesla Organizace práce Hygiena K**ONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Stavebnice a jejich druhy – prostorové, konstrukční Práce se složitějším návodem, předlohou a náčrtem Sestavování složitějších modelů dle vlastní fantazie Bezpečnost a organizace práce **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování pokojových rostlin – přesazování, množení Pěstování rostlin na zahradě (zelenina, okrasné rostliny, léčivky, okrasné keře, koření) Jiné druhy rostlin (jedovaté rostliny, drogy) Alergie (pylová, na potraviny) Nástroje a pomůcky na zahradě Hygiena, bezpečnost práce a první pomoc **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr a nákup vhodných surovin	OSV Rozvíjení schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovacích dovedností, sebeorganizace, seberegulace, dárky pro mladší spolužáky (zápisy do 1. tř) OSV seberegulace, kooperace, komunikace, mezilidské vztahy OSV kooperace, mezilidské vztahy, komunikace OSV Rozvíjení schopnosti poznávání, OSV Morální rozvoj- hodnoty, postoje a praktická etika OSV Rozvoj schopnosti poznávání

● orientuje se v základním vybavení kuchyně ● samostatně připraví jednoduchý pokrmu ● dodržuje pravidla slušného stolování a pravidla společenského chování ● dodržuje zásady hygieny	Příprava jednoduchých pokrmů Pravidla slušného chování a správného stolování Hygiena	

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Pěstitelské práce ● dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ● ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ● volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě **Příprava pokrmů** ● uvede základní vybavení kuchyně ● připraví samostatně jednoduchý pokrm ● dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ● udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	● jednoduché výrobky z přírodnin i umělého materiálu ● lidová tvorba, tradice, zvyky, řemesla ● vlastnosti a zpracování materiálů – materiál přírodní a umělý ● materiály: - rozmanité přírodniny - různé druhy papíru, karton, výroba papíru, význam sběru odpadových surovin - různé druhy textilu, koženka - kovy (drát) - dřevo, špejle, korek, guma, plasty, fólie, odpadové materiály ● modelování drobných předmětů jako odrazu skutečnosti, vytváření ozdob, dárků, modelování krajiny, živých figur (plastelína, hlína, těsto, tvrdnoucí hmoty, sádra, vosk, sníh, písek, ...) ● vnější úprava předmětů – práce s barvami, lakem, štětcem, sprejem, … ● základy šití – ruční stehy-přední, zadní, obšívací, přišívání knoflíku	**VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA** ● péče o úpravu okolí školy upevňující vztah ke společnosti a škole, estetickému cítění a smyslu pro krásu **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA** ● vytváření pozitivního vztahu k práci, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti, chápání principů hodnocení a sebehodnoceni

● uplatňuje zásady správné výživy	● organizace práce, návod, předloha, pracovní postup, technická dokumentace ● rozvoj fantazie, cit pro materiál, barvu, zpracování plochy i prostoru ● pořádek na pracovním místě ● pracovní pomůcky a jejich funkce – nůžky, podložka, štětec, jehla, špendlíky, náprstek, navlékač, šablony, tiskátka, lepidlo, děrovačka, sešívačka, tavná pistole ● hospodaření s materiálem a pomůckami ● bezpečnost při práci ● hygiena ● první pomoc při drobném poranění ● šroubovák, maticový klíč ● stavebnice plošné, prostorové, konstrukční ● montáž, demontáž, sestavování jednoduchých modelů ● skupinová, kolektivní práce ● organizace práce ● návod (ústní slovní návod pedagoga nebo spolužáka při práci ve skupině nebo ve ● dvojici ● předloha (vzorový výrobek, model, jednoduchý náčrt – nákres, vlastní návrh, .) ● pořádek pracovního místa ● hygiena a bezpečnost při práci ● první pomoc při drobném úrazu ● podmínky růstu rostlin – půda, voda, teplo, světlo ● kalendář přírody – změny přírody v	

	závislosti na ročním období ● péče o pokojové rostliny ve třídě ● klíčení, klíčidlo ● práce na školním pozemku ● způsoby zpracování a uskladnění ovoce, zeleniny ● nářadí – konev, kypřící kolík, hrábě, motyčka, lopatky, kolíky se šňůrou, hrábě ● bezpečnost při práci na zahradě ● první pomoc při drobném poranění při práci na zahradě ● výběr a nákup potravin, orientace v prodejnách potravin ● zdravá výživa ● příprava jednoduchého pokrmu ● potraviny, vybavení kuchyně ● hygiena a bezpečnost při práci v kuchyni ● prostírání ● organizace vlastní práce ● první pomoc při drobném poranění v kuchyni ● chování při jídle, stolování ● hygiena stravování, osobní hygiena	

6. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI II. STUPEŇ

6.1. Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura má v rámci vyučovacích předmětů stěžejní postavení a je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Získané dovednosti, které si žáci osvojují, jsou důležité nejen pro užívání v této oblasti, ale umožňují získávat poznatky ve všech dalších oborech. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy: jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu.

V rámci literární a komunikační výchovy jsou zařazovány prvky dramatiky. Důraz je kladen zejména na rozvoj komunikačních dovedností, na schopnost číst s porozuměním a rozumět informacím, pracovat s různými zdroji informací (odborná literatura, slovníky, encyklopedie, internet) a v neposlední řadě na vytvoření vztahu žáků k mateřskému jazyku a slovesnému umění vůbec.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách a v učebně s interaktivní tabulí, kde žáci mohou využívat výukové programy připravené vyučujícími a také interaktivní učebnice. Obohacením výuky jsou i návštěvy knihovny spojené s besedami, návštěvy výstav, divadel a využívání videa.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, upřednostňuje se ústní projev a v psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby.

Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva (referáty, samostatná příprava hodin pro třídu, soutěže aj.), slabší žáci mají možnost konzultací a individuální výuky po domluvě s vyučujícími.

Časová dotace hodin českého jazyka a literatury v jednotlivých ročnících:

6. ročník	5 hodin/týden
7. ročník	5 hodin/týden
8. ročník	5 hodin/týden
9. ročník	6 hodin/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozvíjet dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel a využívání v písemných i mluvních projevech
- seznamovat žáky s gramatickou i literární terminologií

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby sami nacházeli chyby v textu a uměli je opravit s odůvodněním
- vést žáky k pravidelnému používání odborných publikací (pravidla, slovníky,…)

Kompetence komunikativní

- vést žáky k správnému vyjadřování
- rozšiřovat slovní zásobu
- vést žáky k aktivnímu čtení, porozumění textu (poskytovat dostatek příležitostí)

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k tomu, aby v rámci kooperativní výuky byli schopni přijímat různé role, dovedli požádat o pomoc, vyjádřit a obhájit své názory, pomoci jiným

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším kulturním, hlavně slovesným, dědictvím
- vytvářet vztah k mateřskému jazyku
- podporovat u žáků potřebu četby, recitace, návštěv divadel a kulturních akcí

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vést žáky k dodržování úpravy písemných prací
- vést žáky k systematickému vedení a třídění informací

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ● samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazyk. příručkami ● správně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ● dovede správně vyjadřovat své myšlenky ● rozlišuje řeč přímou a nepřímou ● pozná ohebné slovní druhy i v jiných tvarech ● pozná základní neohebné slovní druhy ● správně třídí slovní druhy ● tvoří spisovné tvary a slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ● v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ● rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, část podmětovou a přísudkovou a zákonitosti mezi nimi ● čte s porozuměním ● zvládá dramatizaci jednoduchého textu ● vyjádří své pocity z přečteného textu ● zvládá dramatizaci jednoduchého textu ● přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku ● rozlišuje základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** **Úvod o českém jazyce** ● rozvrstvení národního jazyka ● jazyk spisovný a nespisovný ● obecná čeština **Seznámení s jazykovými příručkami** ● Stručná mluvnice česká ● Pravidla českého pravopisu ● Slovník spisovné češtiny **Zvuková stránka jazyka** ● hláskosloví, výslovnost ● zvuková stránka slova ● zvuková stránka věty ● tempo a pauzy **Nauka o slově** ● tvoření slova a jeho stavba **Tvarosloví** ● slovní druhy ● podstat. jména o mluvnic. Kategorie o konkrétní, abstraktní o pomnožná, hromadná, látková ● přídavná jména – druhy, koncovky, stupňování ● zájmena – druhy, skloňování ● číslovky – druhy, skloňování ● slovesa – mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas), způsoby, způsob podmiňovací **Pravopis** ● shoda podmětu s přísudkem ● základy interpunkce	LV – ukázky regionálních autorů HV – Nohavica, Dobeš CJ – slovníky Hv – vznik melodie, rytmu VV – obrázkové písmo, šifra Využití ve slohu CJ - znalost terminologie, porovnávání CJ - porovnání CJ – užívání mezinárodních názvů: prézens, imperativ D – křesťanství, židé,starověké Řecko a Řím VV – řecké a římské umění OSV – poznávání lidí podle příběhů, MDV – výběr literatury EGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – projekt pohádka Hv – lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje EV – lidová slovesnost VV – tvoří ilustrace OSV (poznávání vlastního chování)

● odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ● v mluveném projevu vhodně využívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků ● využívá základů studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel ● vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ● osvojuje si základní normy písemného vyjadřování ● uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel a využije ve slohových útvarech ● dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity ● komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	● střídání hlásek, velká písmena **Skladba** ● opakování učiva o větě jednoduché (základní větné členy, rozvíjející větné členy) ● shoda podmětu s přísudkem ● opakování učiva o souvětí ● řeč přímá a nepřímá **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ● Reprodukce textu ● Literární postavy ● Řecké eposy, řecké báje a pověsti, římské báje ● Pohádka ● Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, rozpočitadla, slovní hříčky) ● Bajky, balady, romance, Próza s dětským hrdinou, Umělecko-naučná literatura, Poezie ● Poezie a próza s tématem Vánoc (bible) ● Příběhy s přírodní tématikou a dobrodružné příběhy **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** **Vypravování** ● stavba vypravování ● ich forma, er forma ● přímá řeč **Zpráva a oznámení** **Popis** - předmětu, osoby, prac. postup **Korespondence** vzkaz, pohled, dopis, e-mail, inzerát	HV – zpěv lidových koled EGS – život dětí v jiných zemích Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Ve všech předmětech Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace, verbální a neverbální sdělení

	Práce s informacemi výpisky, výtah reklamní a propagační texty	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ● pozná osobní zájmena – vyjmenuje osobní zájmena, využívá je při časování sloves ● vyhledá v textu podstatná jména ● určí rod a číslo podstatných jmen vyhledá v textu slovesa ● určí osobu, číslo a čas slovesa ● je seznámen s pojmem infinitiv ● s dopomocí časuje slovesa v přítomném čase ● ovládá pravopis vyjmenovaných slov, umí vyjmenovat řady vyjmenovaných slov a chápe význam slov příbuzných **Sloh** ● učí se vlastními slovy informovat o obsahu přečteného ● učí se užívat spisovný jazyk učí se vyjadřovat své myšlenky, formulovat je a naslouchat ● zapojuje se do diskuse ● umí tvořit věty s danými slovy ● sestaví krátký dopis, pozdrav, blahopřání ● umí napsat adresu	● osobní zájmena ● podstatná jména, rod, číslo ● slovesa, tvary sloves, časování sloves, infinitiv ● vyjmenovaná slova po P, S, V, Z ● vyjmenovaná slova po všech obojetných souhláskách ● reprodukce textu ● hovorový a spisovný jazyk ● kultivovaný projev, dialog - monolog, otázky - odpovědi ● dopis, blahopřání, pozdrav, adresa ● úprava dopisu ● popis - osoba, věc, místo, pracovní postup ● plynulé čtení textu, porozumění textu, orientace v textu ● vyhledávání informací ● čtení jako zdroj informací - časopisy, noviny, encyklopedie, slovníky poezie, próza, divadelní hra ● návštěva divadelního nebo filmového představení ● návštěva místní knihovny ● vlastní oblíbená kniha ● čtenářský zážitek vyjádřený kresbou - čtenářský deník	OSV – komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

● s pomocí sestaví popis osoby, věci, místa, jednoduché pracovní činnosti **Literární výchova** ● snaží se formulovat hlavní myšlenku textu ● chápe čtený text a snaží se ho reprodukovat ● učí se vyhledávat informace na základě různých kritérií autor, název rozliší základní literární druhy a žánry ● zkouší volně vyložit své bezprostřední pocity a dojmy z filmového nebo divadelního ● představení ● vytváří si pozitivní vztah k literatuře ● je seznámen s knihovnou a jejími odděleními přináší do vyučování vlastní oblíbenou knihu vytvoří vlastní ilustraci ke čtenému textu ● čte odpovídající literaturu		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov ● obohacuje si poznatky v oblasti tvarosloví, správně třídí neohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ● ovládá pravopisné jevy morfologické	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** **Tvarosloví** ● Ohebné slovní druhy - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa ● Neohebné slovní druhy - Příslovce **Pravopis** ● psaní velkých písmen ● doplňování i-y v koncovkách podst.	D – vývoj národa a literatury CJ – srovnání používání předložek v cizích jazycích D – starověk, Bible OSV – mezilidské vztahy MKV – charakter člověka D - velkomoravské období, středověká vzdělanost a literární památky

● zvládá pravopis základních pravidel psaní velkých písmen ● používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov. ● rozlišuje základní a rozvíjející větné členy. ● ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché ● určuje druhy vět vedlejších. ● formuluje vlastní názory na přečtený text ● orientuje se v základních literárních pojmech ● výrazně čte ● aktivně pracuje s literárním textem, vyjadřuje obsah přečteného, rozlišuje žánry, orientuje se v knihovně, má přehled o nejdůležitějších literárních dílech ● dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby ● rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady ● vhodně užívá jazyk. Prostředky, vzhledem ke sloh. útvaru ● vyhledává základní informace a třídí, formuluje hlavní myšlenky s ohledem na účel textu, tvoří písemné poznámky ● tvoří výpisky nebo výtah z textu ● odlišuje fakta od různých názorů, ověřuje si je a srovnává	jmen, vyjmenovaná slova, předpony s, z **Nauka o slově** ● slovo, věcný význam slov, sousloví ● slova jednoznačná, mnohoznačná ● synonyma, antonyma, homonyma ● odborné názvy **Tvoření slov** ● obohacování slovní zásoby ● odvozování, skládání slov, zkratky a zkratková slova **Skladba** ● věta jednoduchá ● druhy podmětu a přísudku ● větné členy rozvíjející ● věty jednočlenné a dvojčlenné ● souvětí a druhy vedlejších vět **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ● Poezie- milostní a přírodní lyrika, balady ● Próza - povídky, romány, kroniky, pověsti, životopisná a cestopisná literatura ● Drama – divadlo, film – scénář **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** **Vypravování** ● stavba textu, osnova **Popis** ● umělecký, popis osoby, popis prac. postupu **Životopis** ● životopis žáka ZŠ ● strukturovaný životopis **Práce s informacemi** ● klíčová slova, grafy, schémata	HV – chorál VV, HV – románské, gotické umění Odborný text z různých naukových předmětů (dle výběru učitele)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ● pozná slovní základ, označí předpony a přípony ● odliší předložku od předpony ● procvičuje si správné psaní slov s danými předložkami ● vyhledá v textu podstatná jména, hledá jejich vlastnosti ● zná pádové otázky, přičlení je k číselnému označení pádu ● učí se přiřazovat pádovou otázku k podstatnému jménu, skloňuje, určuje vzory vyhledá sloveso ve větě ● pozná infinitiv ● s pomocí časuje ● určuje čas minulý, přítomný, budoucí ● přiřazuje osobní zájmena ke slovesům v jednoduché větě určí podmět a přísudek ● pozná shodu přísudku s podmětem ● po určení podmětu a přísudku umí určit správnou koncovku příčestí minulého **Sloh** ● učí se vyjadřovat své myšlenky, formulovat je a naslouchat ● komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ● zapojuje se do diskuse, dodržuje základní komunikační pravidla	● nauka o slově - slovní základ, předpona, přípona, předložky ● podstatná jména, rod, číslo, pád, pádové otázky, nácvik určení pádu u podstatných jmen, skloňování podstatných jmen vzory podstatných jmen ● slovesa, časování sloves, určování času u sloves ● podmět, přísudek ● shoda přísudku s podmětem rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných, osobní komunikace, ● zásady kultivovaného projevu telefonický rozhovor ● písemný projev - psaní dopisu, vyplňování objednávky, poštovní poukázky, ● přihlášky, podacího lístku ● Pravidla českého pravopisu ● popis - osoba, věc, místo, činnost, děj, jev, pracovní postup ● vyprávění podle osnovy ● odpovědi na otázky ● čte s porozuměním ● vyhledávání informací ● čtení jako zdroj informací - časopisy, noviny, encyklopedie, slovníky ● čtení uměleckých a naukových textů ● uvědomělé tiché čtení ● poezie, próza, drama	MKV – lidské vztahy OSV – rozvoj schopnosti poznávání MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - fungování a vliv médií ve společnosti

● odliší spisovný a nespisovný jazyk v psané i mluvené podobě ● používá správné formulace v telefonickém rozhovoru zná různé druhy tiskopisů, dokáže se v nich orientovat a s pomocí vyplňovat ● sestaví krátký dopis, umí napsat adresu učí se orientovat v Pravidlech českého pravopisu, vyhledává slova podle abecedy ● s pomocí sestaví popis osoby, věci, místa, činnosti, děje, jevu, pracovního postupu ● reprodukuje text podle předem připravené osnovy ● umí krátce písemně odpovědět na ústně nebo písemně položenou otázku **Literární výchova** ● čte přiměřené texty s porozuměním, plní jednoduché úkoly k textu ● dokáže vyhledat potřebné informace v textech podle pokynů učitele ● chápe čtený text a souvisle ho reprodukuje ● odpovídá na otázky spojené s textem, vyhledává požadované informace rozezná základní literární druhy a žánry ● zkouší volně vyložit své bezprostřední pocity a dojmy z filmového nebo divadelního ● představení ● je seznámen s knihovnou a jejími odděleními ● vytváří si pozitivní vztah k literatuře	● návštěva divadelního nebo filmového představení ● návštěva místní knihovny ● ukázka vlastní oblíbené knihy ● čtenářský zážitek vyjádřený kresbou ● čtenářský deník	

přináší do vyučování vlastní oblíbenou knihu vytvoří vlastní ilustraci ke čtenému textu ● čte odpovídající literaturu		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● zvládá základní skloňování slov cizího původu ● spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova ● správně třídí slovní druhy ● tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ● chápe rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím ● rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ● ovládá pravopis věty jednoduché a souvětí podřadného ● rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ● dovede svými slovy charakterizovat jednotlivá období středověké literatury ● používá pojem NO, rozlišuje základní etapy NO ● užívá pojem romantismus ● má přehled o významných představitelích české literatury NO ● orientuje se v literárních pojmech dramatická	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** **Obecné výklady o jazyce** Jazyky slovanské a jiné, spisovný jazyk a nářečí, vývoj jazyka do současnosti **Nauka o slově** **Tvarosloví** Opakování ohebných slovních druhů a doplnění učiva Skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních Slova přejatá, jejich výslovnost Neohebná slova – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce **Skladba** Věta jednočlenná a dvojčlenná Věta jednoduchá Rozvíjející větné členy a základní větné členy Souvětí podřadné a souřadné Stavba souvětí Složitá souvětí (grafické znázornění, typy souvětí) **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** **Vývoj literatury** chronologie Počátky – nejstarší pís. památky Husitské písemnictví - Jan Hus Jistebnický kancionál – Ktož jsú boží bojovníci	CJ – srovnání s cizími jazyky D – středověká vzdělanost, Jan Hus, renesance a humanismus, J. A. Komenský, raně novověké dějiny, baroko a klasicismus HV, VV – baroko, klasicismus EV – lidová slovesnost, člověk a příroda HV, VV – umělecké směry D – historické souvislosti NO MKV – Češi a NO LV - hledat vhodné literární postavy v literatuře a vhodné texty v umělecké literatuře VDO – občanská odpovědnost, osobní angažovanost Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení Environmentální výchova Hledání vhodných témat v přírodovědných disciplínách

tvorba, lyricko-epická tvorba, povídka, pohádka, epigram, poezie, historická próza, román, drama. ● porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. ● má orientační přehled o významných představitelích světové literatury ● používá jazykové prostředky pro dané slohové útvary ● využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. ● rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady. ● rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení. ● ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu. ● vhodně využívá jazykové prostředky ke svému komunikačnímu záměru.	**Humanismus a renesance** Václav Hájek z Libočan – Kronika česká J.A.Komenský W. Shakespeare,Cervantes **Baroko** Ústní lidová slovesnost **Klasicismus** **Národní obrození (l. polovina 19. století)** Dobrovský, Klicpera, F. L. Čelakovský J. K. Tyl, K. H. Mácha, K. J. Erben, K .H. Borovský, B. Němcová **Národní obrození (2. polovina 19. století)** **Generace májovců** J.Neruda, V. Hájek, K.Světlá, E.Krásnohorská, L.Stroupežnický **Ruchovci a lumírovci** J. V. Sládek, S. Čech, J. Vrchlický **Realistická próza** A. Jirásek, K. V. Rais, V. + A. Mrštíkové **Ze světové literatury** Moliere, F. Schiller, V. Hugo, L. N. Tolstoj, Ch. Dickens, H. Ch. Andersen, M. Twain **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** Charakteristika literárních postav Výklad Referát a recenze Úvaha-řečnická otázka Diskuze Některé důležité písemnosti – přihláška, objednávka, pozvánka, žádost	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazykový výchova ● dokáže vyjmenovat řady vyjmenovaných slov, chápe význam příbuzných slov ● dokončuje nácvik pravopisu i/y po obojetných souhláskách uprostřed slova ● dokáže zdůvodnit a zvládá pravopis slov se skupinami bje, bě, vjě, vě ● určí v textu podstatná jména ● zná všechny vzory podstatných jmen ● skloňuje podstatná jména ● seznamuje se s pravopisem koncovek podstatných jmen množného čísla podle vzorů ● je seznámen s rozdělením číslovek: základní, řadové, druhové, násobné, určité, neurčité ● umí rozlišit číslovky základní a řadové ● určí v textu přídavná jména ● rozliší tvrdá a měkká přídavná jména ● správně určuje základní skladební dvojice ● vyhledá několikanásobný podmět ● je seznámen s pravopisem příčestí minulého při shodě přísudku s ● několikanásobným podmětem **Sloh**	● vyjmenovaná slova, slova příbuzná ● pravopis slov se skupinami bje, bě, vje, vě ● podstatná jména, skloňování podstatných jmen, koncovky podstatných jmen množného čísla číslovky ● přídavná jména ● základní skladební dvojice - podmět, přísudek. Několikanásobný podmět ● pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s několikanásobným podmětem ● formy společenského styku dopis, doporučený dopis, tiskopisy, telegram, ● přihláška, dotazník, životopis popis ● rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných, osobní komunikace ● zásady kultivovaného projevu vyprávění podle osnovy ● upevňování správného a plynulého čtení s porozuměním ● vyhledávání informací - čtení jako zdroj informací - časopisy, noviny, encyklopedie, ● slovníky vyprávění podle osnovy ● literární pojmy - román, drama, muzikál, povídka	OSV - komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - tvorba mediálního sdělení

● orientuje se v tiskopisech a s pomocí je vyplní ● vyplní jednoduchý dotazník ● s dopomocí sestaví vlastní životopis ● seznámí se s pravidly žádosti sestaví popis osoby, místa, činnosti, děje, jevu odliší spisovný a nespisovný jazyk v psané i mluvené podobě ● zapojuje se do diskuse, dodržuje základní komunikační pravidla ● vyjadřuje své myšlenky, umí je formulovat, naslouchat vypráví podle předem připravené osnovy ● čte s porozuměním, intonačně správně a plynule **Literární výchova** ● vyhledává hledané informace v textech podle pokynů učitele ● vypráví podle předem připravené osnovy ● rozezná základní literární druhy a žánry ● ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ● vytváří si pozitivní vztah k literatuře	● četba, návštěva kina a divadla ● návštěva místní knihovny ● vedení čtenářského deníku ● ukázka vlastní oblíbené knihy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** **Obecné výklady o jazyce** Jazyky slovanské Vývoj jazyka (prohloubení uč.) Norma a kodifikace Kultura jazyka a řeči	CJ – srovnání s výslovností a členění věty v cizích jazycích. VV, HV – umění 20. století OV – problémy lidské snášenlivosti

● Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. ● Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami. ● Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova. ● V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický. ● Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. ● Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí. ● Orientuje se v základních literárních směrech 20. století ● Má přehled o významných představitelích české a světové literatury. ● Projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení. ● Formuluje vlastní názor na umělecké dílo. ● Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. ● Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. ● Orientuje se v různých postupech a útvarech. ● Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	**Zvuková stránka jazyka** Spodoba znělosti Melodie věty **Nauka o slově** **Pravopis** Opakování všech pravopisných jevů **Význam slov** **Tvarosloví** Opakuje slovní druhy ohebné a neohebné. **Podst. jména** Velká písmena **Slovesa** Slovesné třídy a vzory Přechodníky **Skladba** Věta jednoduchá **–** zvláštnosti (vsuvka) Souhrnné rozbory souvětí Opakování učiva Složitá souvětí Mezivětné vazby **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** **Literatura 1. pol. 20. stol.** P. Bezruč, S. K. Neumann, F. Šrámek, J. Wolker, K. Biebel, J. Werich, V. Vančura,J. Hašek, I. Olbracht, K. Poláček **Meziválečné období** V. Nezval, J. Seifert, F. Halas, V. Závada, V. Holan, F. Hrubín, J. Kainar, E. Bass, J. Drda **Divadelní tvorba** J. Voskovec, J. Werich – Osvobozené divadlo, K. Čapek, divadlo Semafor, Divadlo Járy Cimrmana, V. Havel **Literatura 2. pol. 20. stol.** B. Hrabal, J. Otčenášek, P. Kohout, M. Kundera,	D – dějiny 20. Století VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů Výchova k myšlení v evropských souvislostech. Multikulturní výchova. Mediální výchova Akce školy - podzimní sportování, sametová revoluce Akce školy - loučení s žáky 9. ročníku Mediální výchova ● vnímání autora mediálních sdělení ● interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. ● Přiměřeně reaguje na danou komunikační situaci. ● Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoje.	O. Pavel, M. Viewegh, J. Tomeček, J. Žáček, J. Zahradníček **Ze světové literatury** E. M. Remarque, A. Franková, Antoine de Saint-Exupéry, E. Hemingway, R. Bradbury, J. Orwel, D. Keyes G. B. Shaw - Pygmalion, My Fair Lady **KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** **Slohotvorní činitelé** **Mluvené a psané texty** **Oficiální a formální vyjadřování** **Funkční styly** ● hovorový ● odborný ● umělecký ● administrativní ● řečnický **Publicistické útvary** ● úvodník, komentář, reportáž, fejeton, rozhovor, reklama - manipulace	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova ● pozná podstatná jména ● zná zpaměti všechny vzory ● správně skloňuje podstatné jméno pomocí pádových otázek	● podstatná jména ● přídavná jména ● slovní druhy ● podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem ● pravopis koncovek příčestí minulého	OSV - komunikace MKV - Lidské vztahy OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika

● pozná přídavná jména ● rozliší tvrdá a měkká přídavná jména ● skloňuje přídavné jméno ve spojení s podstatným jménem pozná a určí slovní druhy ● určí základní skladební dvojice ve větách ● vyhledá několikanásobný podmět ● umí napsat správnou koncovku sloves při shodě přísudku s podmětem ● umí napsat správnou koncovku v příčestí minulém při shodě přísudku s podmětem několikanásobným rozlišuje větu jednoduchou od souvětí ● určí počet vět v souvětí **Sloh** ● píše běžné písemnosti ● podle předlohy sepíše vlastní životopis, napíše žádost, přihlášku, napíše jednoduchou pozvánku, napíše odpověď na inzerát jednoduše sestaví popis osoby, předmětu, jevu, činnosti, pracovního postupu užívá spisovný jazyk, volí správný tón a formu řeči, dokáže formulovat otázky a odpovědi, umí naslouchat ● s vhodnou podporou pedagogického pracovníka ● písemně zpracuje zadané téma **Literární výchova** ● čte s porozuměním, intonačně správně a plynule ● orientuje se v literárním textu, vyhledá hlavní	● věta jednoduchá, souvětí ● samostatné vedení a úprava písemností ● životopis, žádost, přihláška ke studiu, pozvánka, inzerát ● popis ● rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných, osobní komunikace, ● zásady kultivovaného projevu ● zpracování zadaného tématu ● upevňování a prohlubování správného a plynulého čtení s porozuměním ● orientace v textu ● poslech textů ● recitace, dramatizace ● četba, návštěva kina, divadla ● návštěva knihovny ● kniha, časopis, encyklopedie, slovník, PC	

postavy díla, jednoduše charakterizuje dějovou zápletku, s pomocí nachází jeho hlavní myšlenku je schopen soustředěného poslechu, reprodukuje přečtené a slyšené vlastním slovy ● recituje a dramatizuje daný text samostatně vyjadřuje dojmy z četby, divadelního a filmového představení ● pracuje s textem, orientuje se v různých zdrojích informací, vyhledává informace, třídí je - pěstuje kladný vztah k literatuře		

6.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Předmět Anglický jazyk naplňuje očekávané výstupu vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Anglický jazyk je vyučován v kmenových třídách jako povinný cizí jazyk na druhém stupni, a to vždy s tříhodinovou týdenní časovou dotací.

Cílem výuky anglického jazyka je rozvíjení komunikační schopnosti žáků a zlepšení vyjadřovacích schopností v cizím jazyce. V hodinách se žáci seznamují s mluvnickými pravidly a učí se je používat v praxi. Žáci pracují se čtenou i psanou podobou jazyka. Dále se žáci seznamují a zdokonalují ve vyjadřování na daná témata. Žáci pracují se základními frázemi, které používají v běžném životě, cizojazyčnými slovníky a slovníky v učebnici.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací, důraz je kladen na pozitivní motivaci žáka, práce s učebnicemi, jazykovými texty, slovníky

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy, aby volili vhodné postupy řešení analýzou dosavadních znalostí, vést žáky, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správnému vyjadřování a formulování myšlenek
- nabízet žákům dostatek příležitosti k dorozumění a diskusi
- rozšiřovat slovní zásobu žáků prací s psanými texty, poslechem**,** zapojovat se do rozhovoru
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění**,** konverzační cvičení (rozhovory, scénky)

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli spolupracovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby byli schopni požádat o pomoc, radu a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování
- vést žáky k sebehodnocení a vytváření portfolia o zvládnutém učivu a dovednostech.

Kompetence občanské

- podporovat v žácích schopnost cizojazyčného projevu, schopnost vyslovit a obhájit svůj názor
- vést k respektování tradic a kulturních hodnot
- vést ke zdravému životnímu stylu s respektem k originalitě každého jedince.

Kompetence pracovní

- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- vést k používání abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem a výkladového slovníku, učit využívat angličtiny k získávání informací z různých oblastí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Vzdělávací obor: Cizí jazyk
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Čtení s porozuměním: Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu Poslech s porozuměním: Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů Mluvení: Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění Vyžádá si jednoduchou informaci Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících	**Jednoduchá sdělení**: oslovení a reakce na oslovení pozdrav a rozloučení představování **Základní vztahy:** umístění, kdo je kdo, kdy – čas na hodinách včetně minut, dny v týdnu, měsíce s odpovídajícími předložkami kolik – otázka na cenu zboží **Tematické okruhy:** Rodina, domov, škola volný čas a zájmová činnost nákupy a služby povolání **Gramatické struktury:**	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA OSOBNOSTNÍ ROZVOJ rozvoj schopnosti poznávání: používání slovníku, internetu, časopisu sebepoznání a sebepojetí umět se představit seberegulace a sebeorganizace rozvržení práce podle času kreativita dramatická tvorba SOCIÁLNÍ ROZVOJ mezilidské vztahy škola, rodina komunikace situační rozhovory, společenské a zdvořilostní

s probíranými tematickými okruhy, používá dvojjazyčný slovník Psaní: gramaticky správně tvoří a obměňuje a píše jednoduché věty z probíraných témat	slovosled věty oznamovací a tázací se slovesy „být“, „mít“ a „moci“, záporné věty s týmiž slovesy minulý čas průběhový a prostý ve větě oznamovací pravidelných sloves a seznámení s nepravidelnými slovesy osobní zájmena, řadové číslovky, určování času, data, vyjádření budoucnosti pomocí fráze going to + sloveso, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen.	fráze VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH objevujeme Evropu a svět

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby **Mluvení** odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby **Čtení s porozuměním** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **Psaní** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	● barvy, hračky, na farmě, školní potřeby ● čísla do 20 ● jména, domácí vybavení ● základní jednoduché fráze – pozdravy, přání ● slovní zásoba z tematických okruhů ● základní gramatické struktury, věta jednoduchá v přítomném čase - tvorba otázky, odpovědi na otázky ● jednoduchá sdělení, pozdravy, poděkování, prosba, žádost - souhlasy a nesouhlasy ● práce s učebnicí a pracovním sešitem ● práce se slovníkem, znaky pro výslovnost, významy - hledání ve slovníku	MKV - Lidské vztahy

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vyžádá si jednoduchou informaci V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a reaguje na ně Sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného obsahu Používá dvojjazyčný slovník Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty Rozumí obsahu jednoduchých textu v učebnicích a autentických materiálů Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	**Jednoduchá sdělení:** přivítán setkání žádost o radu, dotáže se na směr a cestu žádání a poskytování osobních informací **Tematické okruhy:** Bydlení Televize, hudba, internet, svátky ve Velké Británii - Vánoce historie město, cestování, doprava příroda, počasí móda, oblečení **Gramatické struktury:** Vazba there is/there are Pořádek slov ve větě Příslovce, předložky času a místa, neurčitá zájmena vyjádření budoucnosti (will), vedlejší věty časové složeniny (some-, any-, no- + thing, - where, - body) ukazovací zájmena, zástupné zájmeno one, ones vyjádření českého já také, já také ne vyjádření žádosti, svolení, zákazu vedlejší věty účelové zeměpisné názvy dotaz na směr a cestu slovesa pojící se s –ing formou počitatelná a nepočitatelná podstatná jmen	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět rozdílnost pozdravů lidí ve společnosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA kulturní diference životní styly u jednotlivých národů OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ ROZVOJ poznávání lidí MORÁLNÍ ROZVOJ hodnoty, postoje, vyjádření různých pocitů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA kritické čtení a vnímání mediálních sdělení hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby **Mluvení** odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby **Čtení s porozuměním** rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **Psaní** reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	● čísla, barvy, přídavná jména, jídlo, nápoje, pokyny s nimi spojené - zvířata, školní a mimoškolní činnosti, věci kolem nás ● pozdravy, poděkování, omluva, žádost, představování - přivítání a rozloučení, blahopřání, žádost o pomoc ● formulace dotazů na dané téma, souhlasy a nesouhlasy ● základní jednoduché společenské fráze ● věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky, odpovědi na otázky souhlasná a nesouhlasná odpověď ● čísla do 100, řadové číslovky ● práce s učebnicí a pracovním sešitem	MKV - Lidské vztahy uplatňování slušného chování při návštěvě restaurace, při nakupování chápání odlišnosti vyplývající z tradic rozdílných kultur

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích Pokouší se sestavit jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	**Jednoduchá sdělení:** vyjádření preferencí prohlášení vyjádření názoru vyjádření souhlasu, nesouhlasu telefonní hovory získání informace **Tematické okruhy:** Škola Dovednosti, schopnosti, talent Zdraví Města Transport Zaměstnání zvířata	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ ROZVOJ poznávání lidí mezilidské vztahy boj proti lidské agresivitě, nesnášenlivosti, předsudkům, rasismu MORÁLNÍ ROZVOJ hodnoty, postoje, praktická etika rozlišování kvantity a kvality, VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Používá dvojjazyčný slovník Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a autentických materiálech	**Slovní zásoba a tvoření slov:** přítomný čas prostý a průběhový porovnávání přídavných jmen „as- as“ vyjádření preferencí minulý čas prostý a průběhový spojování vět pomocí „when, while“ dovětky vět vyjádření názoru vyjádření souhlasu, nesouhlasu trpný rod v přítomném a minulém čase předpony pro opozita vyjádření „good to, important to“ vyjádření spekulace pomocí modálních sloves použití příslovcí zájmena (přehled) předpřítomný čas slova končící na -ing Komunikační situace a typy textů získání informace	objevujeme Evropu a svět řešení problémů a rozhodovací dovednosti komunikativní schopnosti- vyjádření žádosti, povinnosti, možnosti, nezbytnosti zákazu

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním ● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů ● rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby **Mluvení** ● odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	● čísla, barvy, předměty každodenní potřeby, doprava, sport, počasí, hudba, zábava ● procvičení probraných témat z minulých ročníků ● základní gramatické struktury, věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky, odpověď, souhlas, zápor, seznámení s minulým a budoucím časem	**VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH** ● poznávání a porovnávání styl života v anglické rodině se stylem života v české rodině

Čtení s porozuměním ● rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) **Psaní** ● reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	● jednoduchá sdělení týkající se žáka- omluva, přání ● přivítání a rozloučení, představování ● blahopřání, žádost o pomoc ● dotazy na dané téma, souhlasy a nesouhlasy ● čtení a překlad jednoduchých pojmů, využití učebnice, časopisů, internetu ● práce se slovníkem, vyhledávání slov, frází ● překlad slov s využitím slovníku	

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace Sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem a probíranými tematickými okruhy Čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci V textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky Používá dvojjazyčný slovník	**Jednoduchá sdělení:** vyjádření předpovědi krátká prezentace nabídky a žádosti vytváření poznámek **Základní vztahy:** kvalitativní **Tematické okruhy:** Filmy Popis osob, pocity Hudba, hudební nástroje Knihy, čtení Vynálezy, věda Zvířata **Gramatické struktury:** předpovědi za použití modálních sloves a „be going to“ slovesa, která mají více částí použití „although, however“ předpřítomný čas a čas minulý prostý podmiňovací způsob v budoucím čase	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA SOCIÁLNÍ ROZVOJ poznávání lidí ICT mezilidské vztahy konfliktní situace dospívajících, vhodné a nevhodné reakce osob VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá přírodní krásy a historické památky

Vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu Gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty	vyjádření s „make, do“ určující vztažné věty přípony přídavných jmen vyjádření „either- or, neither-nor“ určení času (opakování) podstatná a přídavná jména nařízení, žádosti a rady v nepřímé řeči vazba přídavných jmen a předložek, vztažné věty slovesa s infinitivem podmiňovací věty přípony podstatných jmen vyjádření „much, a lot, even, a bit“ vyjádření „much/ many, a little/ little, a few/ few	

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata

6.1.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Důraz je kladen na rozvoj schopnosti komunikace s cílem dosažení interaktivní řečové dovednosti.

Formy a metody práce závisí na stanovených cílech podle charakteru učiva a schopnostech žáků.

Výuka je vedena prožitkovou metodou – základem je dialog vztažený k realitě žáka a metodou multikulturního pohledu na území německy mluvících zemí. Střídá se skupinová práce, individuální práce a frontální výuka. Práce s učebnicí, pracovními texty a audio nahrávkami. Využití obrazového materiálu: přehledy, tabulky, časopisy, video. Práce s výukovými programy na interaktivní tabuli. Práce s autentickými materiály – letáky, informace cestovních kanceláří, mapy. Fonetické pomůcky – písně, verše, jazykolamy, hry. Tematické projektové úkoly a jejich prezentace.

Při výuce předmětu motivujeme zvláště nadané žáky individuálními úkoly, jako je práce na referátech a projektech, reáliím či vlastní prezentaci splněných úkolů. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami respektujeme doporučené přístupy a vytváříme jim individuální vzdělávací plány.

Časová dotace hodin německého jazyka v jednotlivých ročnících:

8. ročník	2 hodiny/týden
9. ročník	2 hodiny/týden

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žák si osvojí efektivní metody učení se cizímu jazyku
- je schopen si vyhledat a utřídit informace o základních situacích běžného života
- je veden k samostatné práci se slovníky, přehledy a dostupnými učebními pomůckami
- chápe význam výuky dalšího cizího jazyka jako prostředku k lepšímu sebeuplatnění

Kompetence k řešení problému

- žák dokáže pracovat samostatně
- použít vyhledanou informaci ve vhodné aplikaci
- akceptuje různé sociální postoje a role při komunikaci
- dokáže formulovat dotaz, prosbu, sdělit, nač je tázán
- rozumí odlišnostem v oblasti gramatiky, stylistiky a fonetiky a vhodně je používá

Kompetence komunikativní

- žák je veden k tomu, aby byl schopen jednoduchou větou vyjádřit svůj názor, zapojit se do rozhovoru, vhodně se zeptat, v rámci slyšeného textu, rozlišit podstatné a vedlejší informace, zapojit vhodně neverbální složky komunikace.

Kompetence sociální a personální

- žák je veden k respektování odlišnosti vzhledu i projevu, kultury, tradic
- je schopen spolupracovat s ostatními ve skupinách různé velikosti
- akceptuje přidělené role
- umí nabídnout pomoc a vhodně o ni požádat.

Kompetence občanské

- žák poznává a respektuje odlišný životní styl obyvatel německy mluvících zemí
- učí se vnímat různé formy manipulace a násilí
- registruje výrazné sociální jevy ve společnosti jako je nezaměstnanost, menšiny, přistěhovalci, míchání kultur

Kompetence pracovní

- žák je schopen se zapojit do jakéhokoliv typu práce a zhodnotit svou úspěšnost
- ovládá práci s doporučenými pomůckami a využívá je k vlastnímu rozvoji

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. ● rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. ● rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. ● rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. ● vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty ze známé slovní zásoby ● umí hláskovat německá slova ● rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám ● rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ● rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci ● sdělí písemně i ústně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích ● vyplní základní údaje do formulářů ● zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů	**Německý jazyk - jazyk Evropské unie** první kontakt s německým jazykem německy mluvící země **Zvuková stránka jazyka** pravidla výslovnosti – artikulace jednotlivých hlásek, větná intonace, přízvuk rozdíl mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka seznámení s německou abecedou **Slovní zásoba** osvojení základních pojmů slovní zásoby k daným tematickým okruhům – představení sebe a kamarádů, moje rodina, škola, dny v týdnu otázky spojené s vyučovacím procesem slovní zásoba pro porozumění jednoduchým textům, poslechová cvičení, orientace v textu pozdravy, poděkování, oslovení, omluva čas, datum, vyjádření věku, adresa **Mluvnice** **Stavba věty** Slovosled věty oznamovací a tázací – otázky s W na začátku – wer, was, wie, wohin… přídavné jméno v přísudku **Tvarosloví** člen určitý, neurčitý a nulový základní pravidlo užití členů rod podstatných jmen tvoření plurálu některých podst. jmen	**Výchova a myšlení v evropských globálních souvislostech** Evropa a svět nás zajímá -rodinné příběhy, zážitky z cest Objevujeme Evropu Naše vlast a Evropa **Z-** zeměpisná poloha, základní informace o německy mluvících zemích **Osobnostní a sociální výchova** Osobnostní rozvoj- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace **Multikulturní výchova** – lidské vztahy **Osobnostní a sociální výchova** Osobnostní rozvoj Sociální rozvoj- poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy **Výchova k myšlení v evropských souvislostech** Objevujeme Evropu – styl života v evropských rodinách, vzdělávání mladých Evropanů.

● používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník ● reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, jednoduché konverzace za použití základních gramatických struktur	časování prav.sloves v přít.čase časování pomocných sloves haben a sein v přít. čase osobní zájmena a zájmena přivlastňovací, zápor	

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. ● rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. ● rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. ● rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku. ● zapojí se do jednoduché konverzace prostřednictvím běžných výrazů ● rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě ● používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník ● zná základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti ● reprodukuje písemně i ústně obsah přiměřeně obtížného textu	**Zvuková stránka jazyka** větná intonace, důraz na jevy odlišné od mateřského jazyka (zaokrouhlené ö,ä,ü, diftongy ei/ai, redukované „e“) čtení tiché i hlasité **Slovní zásoba, konverzace** dialogy s postupně a přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů pokyny a otázky spojené s vyučovacím procesem vedení telefonického rozhovoru sestavení textu jednoduchého dopisu i odpovědi na něj osvojení slovní zásoby k daným tematickým okruhům – škola, volný čas, záliby, přátelé, cestování, prázdniny, jídlo – srovnání české a německé kuchyně informace o činnostech, vyjádřit názor, vyjádřit libost a nelibost **Práce se slovníkem** **Zeměpisné údaje o německy mluvících zemích** **Práce s internetem**	**Osobnostní a sociální výchova** Sociální rozvoj – komunikace **Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech** Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě, život v jiných zemích Objevujeme Evropu a svět naše vlast a Evropa **Osobnostní a sociálních výchova** – informace o sobě i druhých Sociální rozvoj – komunikace, poznávání lidí, dovednost navazovat na druhé, rozvoj dovednosti pro kooperaci **Multikulturní výchova –** naslouchá druhým, význam užívání druhého cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání **Z** –základní informace o německy mluvících zemích **HV** – nácvik písní, hymna, německé koledy

● napíše jednoduchá sdělení za použití základních gramatických struktur ● písemně i ústně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty ● písemně i ústně používá tvary préterita pomocných sloves ● skloňuje pod. jména v rodě mužském, ženském a středním v jednotném čísle	**Mluvnice** **Skladba věty** slovosled věty oznamovací a tázací rámcová konstrukce s modálními slovesy **Tvarosloví** časování pravidelných sloves a frekventovaných nepravidelných sloves v přítomném čase rozkazovací způsob pravidelných sloves préteritum sloves haben a sein kloňování podst. jmen v 1., 3. a 4. pádě používání předložky in	**Osobnostní a sociální výchova** – cvičení schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení **VDO** – Občanská společnost a škola

Vzdělávací oblast: Další cizí jazyk

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. ● rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. ● rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. ● rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci. ● napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět. ● zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob	**Zvuková stránka jazyka** větná intonace, důraz na jevy odlišné od mateřského jazyka (ö,ä, ü, diftongy ei/ai, nosovka –ng – lange), akcent dlouhý a krátký, složená slova, tiché a hlasité čtení textu **Slovní zásoba, konverzace** dialogy s rostoucí náročností jazykových projevů pokyny a otázky roční doby, měsíce, denní program, koníčky a zájmy, narozeniny, hlavní svátky v roce (Vánoce, Velikonoce), nakupování, objednat jídlo v res. **Mluvnice - Skladba věty** slovosled věty oznamovací, tázací a rozkazovací, rámcová konstrukce s modálními slovesy a sloves s odlučitelnou předponou	**Osobnostní a sociální výchova** – osobnostní rozvoj, sebeovládání Sociální rozvoj – komunikace, mezilids- ké vztahy, kooperace Morální rozvoj – řeše- ní nečekaných situa- cí, pomoc druhým, vol-ba povolání **Výchova demokratic-kého občana**-občanská společnost a škola **Výchova k myšlení v evropských souvi-slostech**: Evropa a svět nás zajímá **HV –**nácvik písní, německé koledy, hymna **Multikulturní výchova** – lidské vztahy, kulturní dife-

prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. ● používá dvojjazyčný slovník ● procvičuje slovesné tvary v textu ● osvojuje si skloňování podstatných jmen i osobních zájmen ● osvojuje si spojení předložky a podstatného jména k vyjádření místa a časového údaje ● seznamuje se se všeobecným podmětem a tázacími zájmeny ● seznamuje se nejdůležitějšími údaji o německy mluvících zemích	**Tvarosloví** časování frekventovaných nepravidelných sloves, časování pomocných sloves, časování modálních sloves v přítomném čase, skloňování podstatných jmen a osobních zájmen v 1., 3. a 4. pádu předložky k vyjádření časových údajů, k vyjádření místa (in, auf, an…) neurčité zájm. man, tázací zájm. **Německy mluvící země** Nejdůležitější zeměpisné údaje a jiné zajímavosti o Německu, Rakousku a Švýcarsku **Práce s internetem** Vyhl. Inf. na něm. webech **Práce se slovníkem** vyhledává v dvojjazyčných slovnících potřebné údaje	Rence:odlišnost a práva jiných lidí, názory, schopnosti, tolerance **Multikulturalita:** vzájemné obohacování **Z** - geografické informace o německy mluvících zemích **EGS** - objevujeme Evropu a svět

6.2. Matematika a její aplikace

6.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu MATEMATIKA

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět matematika je povinný a na 2. stupni navazuje svým obsahem na předmět matematika na 1. stupni základní školy.

Výuka matematiky probíhá zejména v kmenových třídách. Žáci nejsou v jednotlivých třídách děleni.

Výuka matematiky obsahuje tyto tematické okruhy: čísla a proměnná, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Předmět je realizován především formou vyučovací hodiny, projektem. V rámci matematiky je vyučována v naší škole také finanční gramotnost.

Nadaní žáci jsou zaměstnáváni přidělováním složitějších úloh a zapojováni do soutěží. Mohou též doučovat spolužáky, kteří jsou opožděni s učivem např. z důvodu nemoci.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zohledňováni individuálním přístupem – menší kvantita úloh, dostatek času na jejich řešení. Nutná je individuální práce se žákem, kdy se klade důraz na pochopení zadaného úkolu. Využívá se názorných pomůcek. Slovní úlohy se řeší po společném přečtení a pracuje se u tabule pod individuálním dohledem vyučujícího. V sešitech se hodnotí obsah, nikoli úprava a písmo. Složité geometrické úlohy, zadané širšími slovními instrukcemi, tito žáci neřeší nebo řeší jen omezeně.

Časová dotace hodin matematiky v jednotlivých ročnících:

6. ročník	5 hodin/týden
7. ročník	5 hodin/týden
8. ročník	5 hodin/týden
9. ročník	6 hodin/týden

Průřezová témata

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Mediální výchova.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vytvářet zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů, vycházejících z reálného života a praxe
- vést žáka k pravidelné kontrole správnosti výpočtů a tím vytvářet návyky k sebekontrole a k sebehodnocení své práce
- rozvíjet intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost

Kompetence k řešení problému

- žákům nabízet dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k poznatkům, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení, navádět žáky k aplikaci při řešení obdobných úkolů a problémů s prováděním rozboru úkolu, s tvořením plánu jeho řešení, odhadovat jeho výsledek a volit správný postup k vyřešení a vyhodnocení správnosti

Kompetence komunikativní

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu, k formulování hypotéz, ke komunikaci a spolupráci s ostatními při řešení úkolů při práci ve skupinách

Kompetence pracovní

- řešením geometrických úloh se naučit správnému užívání rýsovacích potřeb a zacházení s nimi
- při složitějších matematických výpočtech pracovat a využívat kalkulátor a jeho funkce

Kompetence sociální a personální

- umožnit žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce
- v rámci skupiny žáky vést k utváření příjemné atmosféry, k ohleduplnosti, k asertivitě, upevňování mezilidských vztahů, ale také ke zdraví

Kompetence občanské

- rozvíjet u žáků vhodnými slovními úlohami, jejichž obsahem jsou fakta z občanského a kulturního života naší společnosti
- zapojovat žáky do matematických soutěží a olympiád, kde navazují společenské kontakty se žáky jiných škol
- vést žáky k uvědomování si školních povinností v souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu na vyučování

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● modeluje a řeší situace s využitím oboru přirozených čísel ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● rozeznává základní rovinné útvary, načrtne a sestrojí rovinné útvary ● modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N-čísel, užívá charakteristické znaky dělitelnosti ● rozloží číslo na součin prvočísel ● určuje násobek a dělitel ● hledá nejmenší společný násobek a největší společný dělitel ● určuje velikost úhlu měřením a výpočty ● rozeznává druhy úhlů - úhel pravý, přímý, plný, ostrý, tupý ● sestrojí osu úhlu ● pracuje s úhloměrem ● načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar ● orientuje se ve vlastnostech osové souměrnosti ● provádí početní operace v oboru racionálních čísel - desetinná čísla, porovnává, zaokrouhluje desetinná čísla – sčítá, odčítá, násobí, dělí desetinná čísla 10,100,1000, pís. násobí a dělí. ● načrtne a sestrojí rovinné útvary ● orientuje se v základních pojmech o trojúhelníku	**Přirozená čísla** ● přirozená čísla ● početní operace v oboru přirozených čísel **Rovinné útvary** ● rovinné obrazce (bod, přímka, úsečka, polopřímka, rovina) ● trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice a kruh **Dělitelnost přirozených čísel** ● prvočíslo ● číslo složené ● číslo 1 ● násobek, dělitel ● kritéria dělitelnosti ● nejmenší společný násobek ● největší společný dělitel ● slovní úlohy **Úhel** ● přímý, pravý ● osa úhlů, shodnost úhlů ● velikost úhlů, třídění úhlů, sčítání, odčítání, násobení, dělení úhlů ● úhly vedlejší a vrcholové **Osová souměrnost** ● shodnost geometrických útvarů ● vlastnosti osové souměrnosti ● osově souměrné obrazce **Desetinná čísla** ● porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání ● násobení a dělení 10, 100, 1000…. ● písemné násobení a dělení, praktické využití	**Osobnostní a sociální výchova** ● kreativita **Osobnostní a sociální výchova** ● kreativita, Vv, Pv **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** Vv, Pv **Osobnostní a sociální výchova -** kreativita, Vv, Pv **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

● určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ● užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí ● odhaduje a vypočítává objem a povrch těles, načrtne a sestrojí sítě základních těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	výpočtu ve slovních úlohách **Trojúhelník** ● základní pojmy ● vnitřní, vnější úhly ● konstrukce trojúhelníku (SSS) ● rovnoramenný, rovnostranný ● výšky, těžnice trojúhelníku ● kružnice vepsaná, opsaná **Kvádr a krychle** ● síť těchto těles ● objem a povrch ● jednotky a jejich převody	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● procvičovat a zvládat učivo 5. ročníku ● psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 10 000 ● zvládat orientaci na číselné ose ● písemně sčítat a odčítat v oboru do 10 000 ● zvládat početní úkony s penězi ● násobit a dělit v oboru násobilek ● samostatně řešit praktické úlohy ● vypracovat jednoduchou tabulku ● znát římské číslice ● s pomocí užívat převody jednotek délky, hmotnosti, času a objemu ● umět zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami	● Opakování a prohloubení učiva 5. ročníku ● Celá čísla – rozklad čísla do 10 000, porovnávání, zaokrouhlování, odhad ● Celá čísla - obor přirozených čísel do 10 000, číselná osa ● Písemné sčítání, odčítání do 10 000 ● Peníze ● Násobení a dělení v oboru násobilek, násobek, dělitel ● Číselné a logické řady ● Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky ● Římské číslice ● Jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, praktické převody	

● znát a rýsovat základní rovinné útvary ● odhadovat délku úsečky, určit délku lomené čáry, graficky sčítat a odčítat úsečky	● Rovinné útvary – kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník (čtverec, obdélník) ● Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar ● užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků ● provádí početní operace v oboru celých čísel ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem) ● analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem, procentem) ● řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů ● určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	**Shodnost** **Středová souměrnost** ● obraz úsečky, trojúhelníku, čtverce, obdélníku ● shodnost trojúhelníků ● trojúhelníková nerovnost **Celá čísla** ● počítání s celými čísly: porovnávání, sčítání, násobení, odčítání, dělení **Zlomky** ● pojem zlomek ● zlomky na číselné ose ● krácení, rozšiřování, porovnávání zlomků ● smíšená čísla ● sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků ● složený zlomek ● slovní úlohy **Racionální čísla** ● číselná osa ● porovnávání racionálních čísel ● sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel **Poměr** ● převrácený poměr, postupný poměr ● měřítko plánu a mapy	**Osobnostní a sociální výchova-** ● kreativita, Vv, Pv **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** **Multikulturní výchova** ● dějepis ● fyzika ● chemie ● domácnost ● přírodopis **Osobnostní a sociální výchova** ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Multikulturní výchova** **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** ● zeměpis ● fyzika ● chemie ● přírodopis ● občanská výchova ● rodinná výchova **Osobnostní a sociální výchova** ● kreativita, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

● řeší aplikační úlohy na procenta, ● zvládá pojem procento, řeší tři typy úloh na procenta, ● vyčte zadané údaje v diagramech ● řeší jednoduché slovní úlohy týkající se rodinného rozpočtu a cen produktů ● zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů ● využívá potřebnou matematickou symboliku ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů ● odhaduje a vypočítává objem a povrch složitějších těles	● změna v daném poměru ● přímá a nepřímá úměrnost- tabulky, grafy, slovní úlohy ● úměra ● trojčlenka **Procenta** ● tři typy úloh: procentová část, základ a počet procent ● procenta v diagramech ● úrok **Finanční matematika – finanční gramotnost** ● promile, procenta, slovní úlohy na téma: hospodaření s financemi **Čtyřúhelníky** ● rovnoběžníky, lichoběžníky, různoběžníky a jejich obsah a obvod ● slovní úlohy ● jednoduché konstrukce kosočtverce, kosodélníku a lichoběžníku **Hranoly** ● kolmé, pravidelné, 3 – n-boký hranol ● povrch a objem	● Vv, Pv, F

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● procvičovat a zvládat učivo 6. ročníku ● psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 100 000 ● zvládat orientaci na číselné ose ● písemně sčítat a odčítat, násobit a dělit víceciferná	● Opakování a prohloubení učiva 6. ročníku ● Celá čísla – rozklad čísla do 100 000, porovnávání, zaokrouhlování, odhad ● Celá čísla - obor přirozených čísel do 100 000, číselná osa	

čísla, dělit se zbytkem v oboru do 100 000 ● používat vyjádření vztahu celek – část (zlomek) ● převádět jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu ● vyhledávat, třídit a porovnávat data ● vyznačovat, rýsovat a měřit úhly, provádět jednoduché konstrukce ● sestrojit základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti ● zobrazovat jednoduchá tělesa ● vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka	● Písemné sčítání, odčítání do 100 000 ● Násobení a dělení víceciferného čísla v oboru do 100 000 ● Zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití ● Jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody ● Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky, aritmetický průměr ● Rovinné útvary – vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) ● Metrické vlastnosti v rovině –druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky ● Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost, středová souměrnost, jednoduché konstrukce kružítkem, čtvercová síť ● Prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan ● Rovinné útvary	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu ● zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	**Druhá mocnina a odmocnina** ● určování pomocí tabulek a na kalkulačce ● řešení slovních úloh z praxe **Pythagorova věta**	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** **Multikulturní výchova** **Osobnostní a sociální výchova**

● ovládá Pythagorovou větu, orientuje se v jejím významu a použití ● řeší příklady s využitím P. v. ● seznámí se s pojmem iracionální čísla a reálná čísla ● umocňuje součin, zlomek a mocninu ● sčítá a odčítá mocniny se stejným základem a mocnitelem ● násobí a dělí mocnin se stejným základem ● odhaduje a vypočítává obsah a obvod kruhu, objem a povrch válce ● využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ● odhaduje a vypočítává objem a povrch válce ● načrtne a sestrojí síť válce ● řeší slovní úlohy o válci ● orientuje se v pojmech proměnná, číselný výraz a výraz s proměnnou ● rozezná jednočlen od mnohočlenu, určuje hodnotu výrazu ● sčítá a odčítá jednočleny ● přičítá a odčítá mnohočleny ● násobí jednočlen jednočlenem ● násobí mnohočlen jednočlenem ● násobí mnohočlen mnohočlenem ● řeší příklad s využitím vzorců: $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2	● Pythagorova věta a její algebraický a geometrický význam ● výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku ● užití Pythagorovy věty – úlohy z praxe **Iracionální a reálná čísla** **Mocniny s přirozeným mocnitelem** ● mocnina součinu, zlomku, mocniny ● rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla deset **Kružnice a kruh** ● vzájemná poloha kružnice a přímky a dvou kružnic **Thaletova věta** ● číslo π ● délka kružnice, obsah kruhu ● slovní úlohy **Konstrukční úlohy v rovině** ● jednoduché konstrukce ● množiny všech bodů dané vlastnosti **Válec** ● povrch ● objem ● síť ● slovní úlohy **Výrazy** ● proměnná a číselný výraz ● výraz s proměnnou ● jednočlen, mnohočlen ● sčítání, odčítání jednočlenů ● přičítání, odčítání mnohočlenů ● násobení jednočlenu jednočlenem, mnohočlenem ● násobení mnohočlenu mnohočlenem	● rozvoj schopností poznávání ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti ● fyzika **Osobnostní a sociální výchova** ● kreativita ● výtvarná výchova, pracovní výchova, fyzika **Osobnostní a sociální výchova** **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** **Mediální výchova** ● kritické myšlení ● chemie, fyzika **Enviromentální výchova** ● vztah člověka k prostředí

● dělí mnohočlen a jednočlen jednočlenem ● řeší příklad na rozklad mnohočlenů na součin ● řeší lineární rovnice s jednou neznámou včetně slovních úloh ● vyjádří neznámou ze vzorce ● vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● rozumí základním statistickým pojmům ● matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných – určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním ● formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic ● porovnává soubory dat ● řeší slovní úlohy týkající se rodinného rozpočtu a cen produktů	**Druhá mocnina dvojčlenu** ● $(a-b)^2$, $(a+b)^2$ ● rozdíl druhých mocnin a^2-b^2 ● dělení jednočlenu a mnohočlenu jednočlenem ● úpravy mnohočlenu na součin **Lineární rovnice** ● rovnost ● lineární rovnice s jednou neznámou ● ekvivalentní úpravy lineárních rovnic ● slovní úlohy ● výpočet neznámé ze vzorce **Základy statistiky** ● základní statistické pojmy ● základní charakteristiky statistického souboru ● diagramy, grafy, četnost znaku, aritmetický průměr **Finanční matematika – finanční gramotnost** ● promile, procenta, slovní úlohy na téma: hospodaření s financemi	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● procvičovat a zvládat učivo 7. ročníku ● psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1 000 000 ● zvládat orientaci na číselné ose ● znát kritéria dělitelnosti ● písemně sčítat a odčítat v oboru do 1 000 000, násobit a dělit víceciferná čísla, dělit se zbytkem ● pracovat se zlomky a smíšenými čísly ● používat vyjádření vztahů celek – část (desetinné číslo) ● číst desetinná čísla, znát jejich zápis a provádět s nimi základní početní operace ● užívat a ovládat převody jednotek délku, hmotnosti, času, obsahu a objemu ● znát a rýsovat rovinné útvary – čtyřúhelník (rovnoběžník, lichoběžník), pravidelný šestiúhelník a osmiúhelní ● vypočítat obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kružnice a kruhu ● hledat různá řešení předložených situací ● načrtnut a zobrazovat jednoduchá tělesa, sestrojení sítě základních těles s vizuální oporou ● aplikovat poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí ● znát druhy čar a jejich využití v rýsování	● Opakování a prohloubení učiva 7. ročníku ● Celá čísla – rozklad čísla do 1 000 000, porovnávání, zaokrouhlování, odhad ● Celá čísla - obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa ● Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti ● Písemné sčítání, odčítání do 1 000 000 ● Násobení a dělení víceciferného čísla, dělení víceciferným číslem (desítkami) v oboru do 1 000 000 ● Zlomky – základní početní operace, zápis, užití ● Desetinná čísla – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi ● Jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody ● Rovinné útvary ● Praktické geometrické úlohy ● Prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan ● Číselné a obrázkové analogie ● Druhy čar, čáry tenké, silné, plné, čárkované, čerchované jejich způsob rýsování -využití těchto	

● umět provést konstrukci rovinných obrazců ● umět vysvětlit pojem osová souměrnost a její využití ● prakticky umět provést konstrukci osy jednotlivých obrazců ● znát základy kótování a jejich praktickou aplikaci ● umět číst kóty ● okótovat jednoduchá tělesa, rovinné obrazce ● umět okótovat úhly a kruhové výseče ● vyznat se v rozdílech kótování ve strojírenství, stavebnictví, krejčovství atd. ● seznámit se s pravoúhlým promítáním ● znát základy a pojmy nárys, půdorys, bokorys ● provádět konstrukci nárysu, půdorysu, bokorysu jednoduchých obrazců ● umět provést technické zobrazení geometrických těles a jejich kótování ● znát rozdíl a provedení kosoúhlé a pravoúhlé promítání ● umět konstruovat s pomocí učitele průměty složených geometrických těles	čar v praxi, technický výkres ● Konstrukce rovinných obrazců - čtverec, obdélník, trojúhelník, kosočtverec, kosodélník, kružnice ● Osová souměrnost těles, využití ● Základy kótování těles ● Kótování rovinných obrazců ● Způsoby kótování ● Kótování děr, výsečí, poloměrů ● Způsoby kótování a rozdíly v kótování u strojírenských, stavebních výkresů atd. ● Pravoúhlé promítání – nárys, půdorys, bokorys ● Konstrukce jednoduchých obrazců v těchto průmětech - bod, čára, čtverec, hranol, válec, jehlan, krychle, kvádr, kužel ● Konstrukce geometrických těles a jejich kótování zobrazení kosoúhlé a pravoúhlé ● Konstrukce složených geometrických těles	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ● matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů ● vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● porovnává soubory dat ● užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků ● určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ● odhaduje a vypočítává objem a povrch těles ● načrtne a sestrojí sítě těles ● řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování ● aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ● řeší slovní úlohy týkající se rodinného rozpočtu a cen produktů ● kótuje jednoduché útvary ● sestrojí obraz základních těles v rovině ● používá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, řeší úlohy na prostorovou představivost	**Lomený výraz** ● krácení a rozšiřování lom. výrazů ● podmínky lom. výrazů ● operace s lom. výrazy **Lineární rovnice** ● se zlomky ● s neznámou ve jmenovateli **Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými** **Řešení slovních úloh rovnicí** ● úlohy o pohybu ● úlohy o směsích ● úlohy o společné práci ● řešení úloh pomocí soustav **Funkce** ● definiční obor funkce, tabulka, graf ● funkce lineární, přímá a nepřímá úměrnost **Podobnost** ● poměr podobnosti ● věty o podobnosti ● goniometrické funkce **Prostorová tělesa** ● jehlany ● rotační kužel ● koule **Finanční matematika – finanční gramotnost** ● promile, procenta, slovní úlohy na téma: hospodaření s financemi ● základní pojmy finanční matematiky ● jednoduché úrokování	**Mediální výchova** ● kritické myšlení **Osobnostní a sociální výchova** ● mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, zhodnocování dovedností **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** ● výtvarná výchova, pracovní výchova, fyzika, zeměpis **Mediální výchova** ● tvorba mediálního sdělení ● práce v realizačním týmu

	Základy rýsování ● základní pojmy ● typy čar ● technické písmo ● pravoúhlé promítání **Číselné a logické řady** **Logické a netradiční geometrické úlohy**	

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● procvičovat a zvládat učivo 8. ročníku ● psát, číst, porovnávat a zaokrouhlovat čísla v oboru do 1 000 000 ● zvládat orientaci na číselné ose ● písemně sčítat a odčítat v oboru do 1 000 000, násobit a dělit, dělit se zbytkem ● řešit jednoduché lineární rovnice ● znát a využívat kritéria dělitelnosti ● používat vyjádření vztahu celek – část (procento) ● řešit jednoduché úlohy na procenta ● užívat a ovládat převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu ● používat měřítko mapy a plánu ● načrtnout základní tělesa a sestrojit jejich sítě ● vypočítat povrch a objem kvádru, krychle, válce ● číst a rozumět jednoduchým technickým výkresům	● Opakování a prohloubení učiva 8. ročníku ● Celá čísla – rozklad čísla do 1 000 000, porovnávání, zaokrouhlování, odhad ● Celá čísla - obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa ● Písemné sčítání, odčítání do 1 000 000 ● Násobení a dělení vícecifferného čísla, dělení vícecifferným číslem v oboru do 1 000 000 ● Rovnice – jednoduchá lineární rovnice ● Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti ● Procenta – základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok ● Jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody ● Poměr - měřítko	

● používat technické písmo ● využívat prostředky výpočetní techniky při řešení úloh ● zdokonalit schopnosti provádět pravoúhlé promítání předmětů a jejich kótování ● znát pojem řez předmětem a umět jej znázornit ● znát pojem přerušený obrazec a jeho kótování ● provádět kreslení a kótování děr ● znát konstrukci zaoblení/poloměrů/a jejich kótování ● seznámit se se způsoby zobrazení a kótování v oboru tesař ● seznámit se se způsoby zobrazení a kótování v oboru stavebnictví ● znát pojem měřítko a umět s ním pracovat ● seznámit se s popisováním technického výkresu a technickým písmem ● umět provádět kreslení náčrtů od ruky dle předlohy a jejich okótování ● znát pojem síť krychle, kvádru, hranolu, válce, ● zdokonalit se v rýsování složených těles	● Prostorové útvary – kvádr, krychle, válec, koule, jehlan ● Prostorové útvary – kvádr, krychle, válec ● Konstrukční úlohy – druhy čar a jejich použití, kótování, pravoúhlé promítání, technické písmo ● Praktické geometrické úlohy ● Pravoúhlé promítání, nárys, bokorys, půdorys ● Řez tělesem, způsob provedení ● Přerušený obrazec, jeho kótování ● Způsoby znázornění a kótování děr ● Konstrukce zaoblení předmětů, způsoby kótování ● Technický výkres ve dřevozpracujícím oboru – tesař, truhlář ● Tech. výkres ve stavebnictví ● Měřítko, využití ● Technické písmo, popisování technických výkresů ● Technický náčrt ● Síť těles ● Pravoúhlé promítání složených těles a jejich kótování	

6.3. Informatika

6.3.1. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Časová dotace hodin matematiky v jednotlivých ročnících:

6. ročník	1 hodina/týden
7. ročník	1 hodina/týden
8. ročník	1 hodina/týden
9. ročník	1 hodina/týden

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají větší časový prostor k práci. Nadaní žáci realizují větší rozsah zadané práce v dílčích projektech.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Kompetence k řešení problému

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...), při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

- žáci se učí orientovat v digitálním prostředí a jsou vedeni k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Průřezová témata

Mediální výchova
Výchova demokratického občana
Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Kódování a šifrování dat a informací ● rozpozná zakódované informace kolem sebe ● zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ● zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ● zakóduje v obrázku barvy více způsoby ● zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ● ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	OSV ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace Pč – zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením Čj – čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb, knihtisk, časopisy Čj – psaní textu, psaná korespondence, rozhovory Vv – práce s obrázky, tvorba slideshow, fotogalerie Pč – technické písmo
Práce s daty ● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ● navrhne tabulku pro záznam dat ● propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Program MS Excel	
Informační systémy ● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva		
Počítače ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy ● používá programy MS Word, MS Excel, MS Power Point, Malování ● respektuje autorská práva a pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) Programy MS Word, MS Excel, Microsoft Power Point, Malování Autorský zákon o používání citací	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Kódování a šifrování dat a informací • zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	Přenos informací, standardizované kódy	OSV - seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

Práce s daty • najde informace a interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti **Informační systémy** • popíše účel alespoň jednoho informačního systému, se kterým ve škole pracuje **Počítače** • rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému • vybere vhodný formát pro uložení dat	Data v grafu a tabulce Školní informační systém Seznámení s digitálním zařízením (součástí hardwaru, software) Domácí a školní počítačová síť	Pč - zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením Čj - čtení s porozuměním

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Programování - opakování a vlastní bloky ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	OSV ● seberegulace a sebeorganizace ● psychohygiena ● sebepoznání a sebepojetí ● poznávání lidí ● mezilidské vztahy ● komunikace Pč – zásady bezpečnosti práce s elektrickým zařízením Čj – čtení a porozumění textu, oprava diakritických chyb, knihtisk, časopisy Čj – psaní textu, psaná korespondence, rozhovory Vv – práce s obrázky, tvorba slideshow, fotogalerie Pč – technické písmo

řešený problém a svůj výběr zdůvodní		
Modelování pomocí grafů a schémat ● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ● pomocí orientovaných grafů řeší problémy ● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost Program Microsoft Office Excel	
Programování - podmínky, postavy a události ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Programování a algoritmizace • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti **Modelování pomocí grafů a schémat** • popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení • k popisu problému používá grafické znázornění • stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problémy všechny informace potřebné k jeho řešení	Základy programování v blokovém programovacím jazyce Běžně užívané modely Standardizovaná témata a modely	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Programování - větvení, parametry a proměnné ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	

● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
Hromadné zpracování dat ● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ● řeší problémy výpočtem s daty ● připíše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ● ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat Program Microsoft Office Excel	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Programování a algoritmizace • rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení **Hromadné zpracování dat** • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Větvení programu, rozhodování Řazení a filtrování dat v tabulce	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Programovací projekty ● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události	Čj – práce s textem v tištěné podobě OSV ● mezilidské vztahy ● komunikace Vv – grafické zpracování Morální rozvoj ● řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj – práce s textem Osobnostní rozvoj ● kreativita ● týmová práce

● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	
Digitální technologie ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Hardware a software** • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá • inteligence) **Sítě** • Typy, služby a význam • počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, • zálohování a archivace dat	

	Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	

Vzdělávací obor: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Programování a algoritmizace • navrhuje různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal **Digitální technologie** • pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • rozpozná typické závady a chyby na digitálním zařízení a vyhledá pomoc • dbá na bezpečnost při používání digitálních technologií	Popsání problému Fungování nových technologií kolem mě	

6.4. Člověk a společnost

6.4.1. OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Občanská výchova je vyučován na druhém stupni ZŠ. Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Občanská výchova v sobě zahrnuje po stránce obsahové především snahu poskytnout žákům informace, dovednosti a postoje, které budou schopni uplatnit ve svých občanských postojích. V žácích je budováno přiměřené sebevědomí, reálný pohled na současnost, minulost i budoucnost s uvědomělou snahou o aktivní účast ve všech oblastech lidského života. Seznamují se složením a fungováním státních a jiných institucí.

Pro doplnění, zkvalitnění a zpestření výuky je využíváno pořadů nabízených okolními státními i nestátními organizacemi – besedy, naučné pořady, filmy, výstavy, soutěže apod.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytována podpůrná opatření, v souladu s doporučením školského poradenského zařízení. Možnost rozvíjet své schopnosti mají také nadaní jedinci - doplňováním znalostí na internetu, studiem doporučených knih, tiskovin a jiných materiálů, jsou jim nabízeny úkoly navíc, na kterých zdokonalují také své dovednosti.

Časová dotace hodin občanské výchovy v jednotlivých ročnících:

6. ročník	1 hodina/týden
8. ročník	1 hodina/týden
9. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci předkládají dostatečné množství vhodných materiálů, které jsou schopni třídit, porovnávat, popisovat a sepisují informace, též pracují s texty, tabulkami, mapami, přehledy, obrázky, umí používat potřebné základní pomůcky.

Kompetence k řešení problémů

- při vytváření projektů se žáci učí pochopit problém a nalézt vhodné a přijatelné řešení.

Kompetence komunikativní

- je potřeba, aby naslouchali, formulovali a obhajovali své názory a myšlenky, aby dovedli uplatňovat vhodné vyjadřovací prostředky.

Kompetence sociální a personální

- učí se vybrat si spolupracovníky, rozdělit si práci, vytvářet pozitivní atmosféru, respektovat odlišnost pohlaví, národností, kultur i charakteru.

Kompetence občanské

- snaží se pochopit a v praxi využívat demokratické principy při nesčetných příležitostech, kdy se musejí zodpovědně rozhodnout, respektovat práva a snahu druhých

- rozpoznat názory a postoje ohrožující důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití a morálky
- poznat hodnotu domova a rodiny, zdraví, národního, kulturního i přírodního bohatství země a naučit se je chránit
- naplnit význam slova vlast, porozumět základním právům a normám, ekonomickým vztahům a jejich dopadu na život každého atd.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití nabytých znalostí a zkušeností**,** k dodržování dohodnutých pravidel, plnění pracovních povinností na zadaných projektech, samostatných pracích
- snažíme se rozvíjet osobnost dítěte v oblasti sebepoznání

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Očekávané výstupy v jednotlivých oblastech

Člověk ve společnosti

Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje, zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají, kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí, zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.

Člověk jako jedinec

Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své

chování a jednání, popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.

Člověk, stát a hospodářství

Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení, vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít, uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané, rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.

Člověk, stát a právo

Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů, přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu, objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování, rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.

Mezinárodní vztahy, globální svět

Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování, uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích, uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory, uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu, uvede příklady

mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ● posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, škole, obci ● uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých živ, situacích, případné konflikty řeší nenásilným způsobem ● posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ● objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ● kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ● zhodnotí nabídku kulturních institucí a	**Člověk v rytmu času** ● čas nezastavíš + cyklus přírody (způsoby určování a měření času; gregoriánský kalendář) ● kalendář (roční období; svátky, tradice, události v průběhu roku) **Život mezi lidmi** ● patříme k lidem (socializace, záměrné/nezáměrné působení; minorita/majorita, sociální skupiny) **Rodinný život** ● rodina + rodinné a příbuzenské vztahy-funkce rodiny; role v rodině; rodokmen; manželství + děti, pokračování života ● manželská smlouva, svatební tradice; ● rodina dělá z domu domov - majetek, peníze, rodinný rozpočet; žebříček hodnot) ● když vlastní rodina chybí - náhradní péče **Život ve škole** ● škola základ života, naše škola ● i ve škole s pravidly, úloha školy, vliv školy; umění učit se (plánování, organizace práce, soustředění, pracovní metody, odpočinek)	Z, D, ČJ EV Př, D, CJ, Z, M, IT OSV MKV VDO MDV EGV celková organizace práce ve všech předmětech Vv, Hv, D, Př, Z, CJ, IT OSV MKV VDO MDV EGV EV M, IT OSV VDO Tv, Pc OSV VDO

cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají ● rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ● objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ● rozlišuje a porovnává formy vlastnictví, uvádí příklady ● objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání ● dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným i se svým majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi ● zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	● mezi vrstevníky (kamarádi, parta; přátelství, šikana) ● tolerance k národnostním menšinám (lidské rasy, předsudky, diskriminace, rovnost) ● komunikace + média (verbální/neverbální komunikace, osobní prostor; sdělovací prostředky, informace, nebezpečí médií) **Člověk a kultura** ● kultura + umění (duchovní/hmotná kultura, životní styl) ● krása kolem nás + kam za kulturou ● slušnost pro každý den (etiketa, základní pravidla chování) ● víra a náboženství (judaismus, křesťanství, islám, nejstarší formy náboženství, mytologie) **Přírodní a kulturní bohatství** ● krásy naší země (přírodní jevy, architektura – umělecké styly; významné památky) ● ochrana přírodního a kulturního bohatství + zachraňme zemi (NP, CHKO, UNESCO; ekologie, TUR) **Majetek v našem životě** ● naše potřeby + mít nebo být? (co potřebuji/co chci, pyramida potřeb, statky a služby; žebříček hodnot) ● majetek a vlastnictví + mít nebo být? (hmotný/nehmotný majetek, osobní	

	vlastnictví, vandalismus, životní úroveň) **Když rozhodují vteřiny** ● zásady první pomoci (zástava dýchání/činnosti srdce, prudké krvácení, zásady bezpečnosti, kde hledat pomoc) ● ochrana obyvatel za mimořádných událostí (varovný signál, integrovaný záchranný systém, START)	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● přistupuje kriticky k projevům vandalismu ● v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí ● respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití ● uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ● rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ● je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie ● respektuje kulturní zvláštnosti, názory a	● majetek a vlastnictví + mít nebo být? (hmotný/nehmotný majetek, osobní vlastnictví, vandalismus, životní úroveň) ● zásady první pomoci (zástava dýchání/činnosti srdce, prudké krvácení, zásady bezpečnosti, kde hledat pomoc) ● ochrana obyvatel za mimořádných událostí (varovný signál, integrovaný záchranný systém, START) ● patříme k lidem (socializace, záměrné/nezáměrné působení; minorita/majorita, sociální skupiny) ● mezi vrstevníky (kamarádi, parta; přátelství, šikana) ● tolerance k národnostním	

zájmy minoritních skupin ve společnosti	menšinám (lidské rasy, předsudky, diskriminace, rovnost)	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ● posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek ● rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a myšlení ● popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru ● posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek ● uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty řeší nenásilným způsobem	**Osobnost** ● co už je za mnou + kde právě jsem (život jako film, biologické, psychické a sociální změny, předpoklady a prostředí; osobnost) ● kam jdu (cesta života, budoucnost, dospělost) ● jak se znám + co jsem (sebepojetí; sebevědomí, vůle; temperament, charakter) ● co chci + co mohu (motivy, potřeby a zájmy, hodnoty; vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, tvořivost) ● vývojové fáze lidského života a jejich charakteristika **Psychické procesy a stavy** ● jak poznávám a vnímám (vnímání, klamy a iluze, představy, fantazie; sociální poznávání) ● jak myslím a tvořím nové (myšlení a řeč, myšlenkové operace, abstraktní/konkrétní myšlení) ● jak si pamatuji a soustředím se (paměť – typy a fáze, zapomínání, pozornost) ● jak se učím (hra – učení – práce) ● jak prožívám své city (pocity, afekt, nálada, vášeň, projevy citů, představy a realita)	Vv, Př, IT OSV Př ● získané poznatky lze uplatnit ve všech předmětech OSV ● získané poznatky lze uplatnit ve všech předmětech OSV VDO EV D, Z, CJ OSV VDO EV Vv, Hv, D, Př, Z, CJ OSV MKV VDO Vv, Hv, D OSV MKV VDO

● posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, škole, obci ● objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život člověka ● rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky ● vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ● rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ● objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ● objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ● přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	**Člověk v sociálních vztazích** ● umím se přiměřeně prosazovat? (chování, prožívání, jednání, pasivita – agresivita - asertivita) ● zvládnu i náročné životní situace? (stres + stresory, konflikt a jeho řešení, rozhodování) ● umím žít zdravě? (zdraví, duševní hygiena, relaxace a odpočinek) **Domov je tam, kde…** ● místo, kde žijeme + obec (domov, naše obec; obecní samospráva, státní správa) ● obecní zřízení (obecní úřad, zastupitelstvo, druhy obcí) **Řízení společnosti** ● stát (složky, formy, funkce státu) ● cesta k demokracii (demokracie, přímá/nepřímá d.) ● volby + začlenění do veřejného života (volební právo, parlament; politické strany, organizace, kraje) ● politika (politické strany, levice – střed – pravice, já a politika) **Má vlast** ● život v regionech + kolik řečí znáš… (regiony, národopis; národnost, jazyk, čeština – základní vrstvy jazyka) ● státní symboly + Česká republika – demokratický právní stát (ústava; moc zákonodárná, výkonná a soudní) – podrobnější informace v 9. třídě **Z historie…**	

	● v hlubinách dávných časů + o zlatý dukát (nejvýznamnější události z historie) ● významné osobnosti + naši prezidenti + stověžatá Praha (kultura, vynálezy, osobnosti, sport; hlavní město) **Lidská práva** ● právo je minimum morálky (etické normy, právní normy, spravedlnost) ● svoboda a autorita + morálka a mravnost (svoboda není anarchie, co/kdo je autorita?; dobro a zlo, svědomí) ● lidská práva v dokumentech + rovnost a nerovnost (Všeobecná deklarace lidských práv; zlaté pravidlo) ● základní práva a svobody (Listina základních práv a svobod, ombudsman, odpovědnost) **Úvod do lidských práv** ● ty, já, on – jsme rozdílní? + první krok k lidským právům (diskriminace, rasismus, tolerance, lidská důstojnost, VDLP) dvě strany mince + práva dětí (práva a povinnosti, pravidla a zákony; potřeby a přání, odpovědnost) ● moje práva - tvoje práva (svoboda; řešení problémů)	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ● formuluje své nejbližší plány ● uvede základní prvky fungování demokratické společnosti ● chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů ● a institucí státní správy ● uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	● kam jdu (cesta života, budoucnost, dospělost) ● jak se znám + co jsem (sebepojetí; sebevědomí, vůle; temperament, charakter) ● co chci + co mohu (motivy, potřeby a zájmy, hodnoty; vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, tvořivost) ● státní symboly + Česká republika – demokratický právní stát (ústava; moc zákonodárná, výkonná a soudní)	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ● provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky ● popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ● uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž	**Občan** ● já jako občan obce (občan obce – práva a povinnosti, život v obci, naše obec) ● na úřadu (obecní úřad, odbory, na co mám právo, žádosti, stížnosti) ● jsem občanem státu (státní občanství, občan státu – práva a povinnosti, doklady; migrace, emigrace, imigrace) ● jsem občanem EU (EU – státy, výhody/nevýhody členství, Eurozóna, Schengenský prostor) ● právo v Evropě (EU, Evropská rada, Evropský parlament, Rada EU, Evropská komise, poradní, kontrolní a soudní orgány)	D, Z, CJ, IT OSV MKV VDO MDV EGV D, CJ, IT OSV VDO MDV D, CJ, IT OSV VDO MDV D, M, IT

má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy ● přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod ● dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ● dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným i se svým majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi ● rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvádí příklady jejich činnosti a spolupráci při objasňování trestných činů ● rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady ● dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ● diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání ● objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství ● rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	● nadnárodní společenství (OSN, NATO) **Občan a právo** ● odvětví práva ČR (právní řád, zákon, právní předpis, norma, druhy práva) ● právo je systém + Ústava (právní vztahy, právní způsobilost, oblasti práva, právní řád) ● občanskoprávní vztahy (právní vztahy – práva a povinnosti, fyzická/právnická osoba) ● moc zákonodárná + moc výkonná + moc soudní (Parlament ČR, tvorba zákonů; vláda, prezident, ministerstva; soudy, občanskoprávní/trestní spor) ● vlastnictví zavazuje (majetek, vlastnictví, odpovědnost vlastníka, způsoby nabytí majetku, občanský zákoník) ● ochrana majetku (majetková práva, přiměřená/nepřiměřená obrana, pojištění majetku, autorská práva) ● odpovědnost za škodu ● smlouvy (způsoby uzavírání smluv, druhy smluv, náležitosti smlouvy, princip smluvní volnosti) **Právo v každodenním životě** ● právní ochrana ● orgány právní ochrany a sankce (policie, soud, státní zastupitelství, notář, advokát, sankce) ● přestupky a správní řízení (průběh správního řízení, sankce, svědek, příklady přestupků) ● občanské soudní řízení (průběh, soustava soudů ČR, žaloba, rozhodčí řízení)	OSV VDO Př, Z, CJ, IT OSV MKV MDV EGV EV OSV

● na příkladu chování kupující, prodávající vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny ● bude znát souvislost mezi různými prac. činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon, uvede hlavní problémy, které mohou nastat v nezaměstnanosti, popíše, jak si může v takové situaci poradit ● bude znát význam vzdělání ● ví, jak napsat životopis ● zná význam právních norem, které upravují důležité právní vztahy - prac. smlouva ● rozlišuje správné postavení a funkce členů v rodině, ● vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu ● popíše základní povinnosti manželů ● zná typy náhradní rodinné péče ● rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek, které ze státního rozpočtu získávají občané ● charakterizuje složení státního rozpočtu, rozlišuje daně přímé a nepřímé i způsob jejich platby, ● uvědomuje si význam daní pro stát	● trestní právo (trestný čin, úmyslné jednání/nedbalostní chování, průběh vyšetřování…) ● děti a paragrafy (trestní odpovědnost, nezletilý/mladistvý, pachatel/oběť, týrání, šikana, kde hledat pomoc) ● korupce, boj s korupcí **V pracovním poměru** ● správná volba (povolání/zaměstnání, předpoklady, možnosti, IPS) ● každé povolání si žádá své (schopnosti, vlastnosti, požadavky, poradenství, příprava) ● první brigáda, první zaměstnání (kde a jak hledat, ÚP, žádost, životopis, pohovor, rekvalifikace) ● v zaměstnání (pracovní smlouva, pracovní poměr, zákoník práce, pracovní kázeň, zaměstnávání mladistvých) **Životní perspektivy** ● životní plány a cíle (seberealizace, smysl života) **Rodina a zákony** ● rodina (zákon o rodině, manželství/partnerství, civilní/církevní sňatek, vyživovací povinnost, státní příspěvky) ● rodiče a děti (způsoby výchovy, řešení konfliktů v rodině, střídavá/společná péče, pěstounství, osvojení, poručnictví) **Hospodaření** ● ten umí to a ten zas tohle… (dříve a dnes, dělba práce - specializace, vývoj výroby)	

● na příkladu objasní fungování výroby (co, jak, pro koho) ● seznámí se s proměnami na trhu práce ● uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro lidstvo ● vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízej ● objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady ● možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni -obec, region ● rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti ● uvede příklady projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ● posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	● přejete si, prosím? + nakupujeme (výrobní a nevýrobní činnosti; obchod, poptávka a nabídka, cen, trh; ekonomie) **Stát a národní hospodářství** ● ekonomika/ekonomie, role státu v tržním hospodářství, veřejné výdaje, dotace ● státní rozpočet (příjmy/výdaje, daně přímé/nepřímé, odvětví národního hospodářství, veřejné finance) ● záchytná sociální síť (pomoc státu, dobrovolné organizace, sociální problémy, pojištění, sociální podpora, životní minimum) ● peněžní ústavy (banky, jejich funkce, služby, burza, cenné papíry, úrok, úvěr, půjčka, provozní náklady, ČNB) ● právní subjekty podnikání (podnikatelé, živnostníci, výhody a nevýhody podnikání, rizika, obchodní společnosti) **Globální svět** ● problémy současného světa (lokální/globální problémy, společenské/ekologické problémy) ● ohrožené životní prostředí (ekologie, TUR, příčiny, následky, řešení) ● příliš mnoho lidí – příliš mnoho problémů (globalizace, populační exploze, vyspělé státy, rozvojové země, chudoba)	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života ● a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ● uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách ● rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ● sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší ● pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů ● v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi ● ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního ● a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ● uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům ● uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany ● vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů ● na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu ● uvede příklady, jak se bránit v případě	● rodina (zákon o rodině, manželství/partnerství, civilní/církevní sňatek, vyživovací povinnost, státní příspěvky) ● rodiče a děti (způsoby výchovy, řešení konfliktů v rodině, střídavá/společná péče, pěstounství, osvojení, poručnictví) ● ten umí to a ten zas tohle… (dříve a dnes, dělba práce - specializace, vývoj výroby) ● přejete si, prosím? + nakupujeme (výrobní a nevýrobní činnosti; obchod, poptávka a nabídka, cen, trh; ekonomie) ● peněžní ústavy (banky, jejich funkce, služby, burza, cenné papíry, úrok, úvěr, půjčka, provozní náklady, ČNB) ● záchytná sociální síť (pomoc státu, dobrovolné organizace, sociální problémy, pojištění, sociální podpora, životní minimum) ● já jako občan obce (občan obce – práva a povinnosti, život v obci, naše obec) ● vlastnictví zavazuje (majetek, vlastnictví, odpovědnost vlastníka, způsoby nabytí majetku, občanský zákoník) ● ochrana majetku (majetková práva, přiměřená/nepřiměřená obrana, pojištění majetku, autorská práva) + odpovědnost za škodu	

porušení práv spotřebitele ● uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ● vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu ● rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ● v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací ● uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování ● uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy ● uvede příklady mezinárodního terorismu	● přestupky a správní řízení (průběh správního řízení, sankce, svědek, příklady přestupků) ● občanské soudní řízení (průběh, soustava soudů ČR, žaloba, rozhodčí řízení) ● trestní právo (trestný čin, úmyslné jednání/nedbalostní chování, průběh vyšetřování…) ● na úřadu (obecní úřad, odbory, na co mám právo, žádosti, stížnosti) ● děti a paragrafy (trestní odpovědnost, nezletilý/mladistvý, pachatel/oběť, týrání, šikana, kde hledat pomoc) ● jsem občanem EU (EU – státy, výhody/nevýhody členství, Eurozóna, Schengenský prostor) ● právo v Evropě (EU, Evropská rada, Evropský parlament, Rada EU, Evropská komise, poradní, kontrolní a soudní orgány) ● nadnárodní společenství (OSN, NATO) ● problémy současného světa (lokální/globální problémy, společenské/ekologické problémy)	

6.4.2. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Předmět Dějepis patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Rozvíjí tematické okruhy:

- Člověk v dějinách (Časová a prostorová orientace),
- Počátky lidské společnosti (pravěk),
- Nejstarší civilizace (starověk),
- Kořeny evropské kultury,
- Křesťanství a středověká Evropa (středověk),
- Objevy a dobývání,
- Počátky nové doby (raný novověk),
- Modernizace společnosti (novověk),
- Moderní doba (20. století),
- Rozdělený a integrující se svět (Současnost),
- Náboženské systémy v dějinách + prevence sekt

a dále prohlubuje, systematizuje a třídí znalosti a dovednosti získané na 1. stupni.

Žáci jsou vyučováni v kmenových třídách a mají k dispozici učebnice dějepisu, mapy, atlasy, encyklopedie, dějepisné knihy. Pro výuku dějepisu jsou k dispozici ve škole také interaktivní materiály. Součástí výuky v jednotlivých ročnících je vlastivědný zájezd, příp. beseda s pamětníky, návštěva knihovny, archivu nebo muzea.

Při práci je uplatňován individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Je kladen důraz na ústní ověřování znalostí a dostatečný prostor pro kontrolu samostatné práce. Individuálně se přistupuje i k hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou navíc úkolováni z rozšiřujícího učiva formou referátů, seminárních prací, soutěží.

Časová dotace hodin dějepisu v jednotlivých ročnících:

6. ročník	2 hodiny/týden
7. ročník	2 hodiny/týden
8. ročník	2 hodiny/týden
9. ročník	2 hodiny/týden

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- umožnit žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa
- důraz je položen především na hlubší poznání vlastního národa a ostravského regionu v kontextu s evropským (světovým) vývojem

- předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů k poznání dějin vlastního národa (regionu) v evropském (světovém) kontextu
- nabízet žákům aktivační metody k přiblížení kultury jednotlivých civilizací (historické exkurze, návštěvy muzeí, besedy, projektová výuka)
- vést žáky k osvojení práce s dokumenty různého charakteru a využívat je jako zdroj informací (mapy, atlasy, encyklopedie, historické listiny a dokumenty, internet…)

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky kriticky myslet, uvědomovat si souvislosti vývoje lidské společnosti
- schopnost poučit se z chyb
- vést žáky k tomu, aby získané vědomosti aplikovali při zpracovávání referátů, projektů.

Kompetence komunikativní

- umožnit žákům při diskuzích na daná témata formulovat a vyjádřit svůj názor, přitom respektovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- navozovat dostatek situací pro práci ve skupině
- umožnit žákům podílet se na utváření pohodové a příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- vést žáky k poznání našich kulturních tradic a historického dědictví při návštěvách kulturních a historických památek

Kompetence pracovní

- vést žáky k využití znalostí a zkušeností ze vzdělávacích oblastí v zájmu svého osobnostního rozvoje a přípravy na budoucí povolání

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák se orientuje v čase a prostoru. ● poznává základní zdroje informací o minulosti, uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány, snaží se orientovat na časové přímce, v historické mapě ● seznamuje se s vývojem lidské společnosti s důrazem na vztah sociálního a přírodního prostředí života člověka. ● charakterizuje období stěhování národů, dokáže vysvětlit příčiny a důsledky stěhování národů	**Člověk v dějinách** Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách Historické prameny Historický čas a prostor **Počátky lidské společnosti** Člověk a lidská společnost v pravěku Specifikum střední Evropy **Rasy a jazyky, stěhování národů** Keltové Germáni první Slované	Ov - Výchova k občanství Jč – umění a kultura Z – srovnání současné a historické mapy VV – práce s ilustracemi Př – Darwinova vývojová teorie Z – orientace na mapě PT (MV – Etnický původ): zařazení do učiva
● poznává kulturu a náboženství nejstarších civilizací a její vliv na vývoj Evropy ● seznamuje se s přírodními podmínkami starověkých států ● charakterizuje, vyhledává a srovnává starověké civilizace a jejich přínos pro rozvoj lidské společnosti ● uvede nejvýznamnější památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví ● objasňuje vliv přírodních poměrů na vznik a rozvoj antické společnosti ● demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury ● poznává osobnosti antiky	**Nejstarší civilizace a jejich kulturní odkaz** **Kořeny evropské kultury** Mezopotámie Indie Čína Egypt **Antika** **Řecko** První civilizace v Evropě Vznik a fungování městských států Vznik a význam demokracie v antice Helénská kultura, věda, umění **Řím** Státní zřízení Ovládnutí Středomoří Punské války Krize římského impéria	VV - vývoj výtvarného umění a architektury PT (VDO – Občan, občanská společnost a stát) : zařazení do výuky PT (VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování): zařazení do výuky ČJ – vývoj jazyka, vznik písma, první literární památky (eposy, báje, pověsti, Bible - Starý zákon, vznik divadla M, F – uplatňování matematických a fyzikálních zákonů (Archimedův zákon…) TV – olympijské hry

● snaží se vysvětlit podstatu antické demokracie ● uvědomuje si význam křesťanství a jeho souvislost s judaismem ● chápe význam antické kultury a její vliv na další vývoj evropských i světových dějin.	**Střední Evropa a její styky s antickým středomořím**	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti ● rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí ● podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty ● uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států ● popíše život v době nejstarších civilizací	● význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách ● člověk a lidská společnost v pravěku ● nejstarší civilizace a jejich kulturní odkaz	Ov - Výchova k občanství Jč – umění a kultura Z – srovnání současné a historické mapy VV – práce s ilustracemi Př – Darwinova vývojová teorie Z – orientace na mapě, VV- vývoj výtvarného umění a architektury PT (VDO – Občan, občanská společnost a stát) : (zařazení do výuky)

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák se seznamuje se s vznikem a vývojem středověké společnosti důraz klade na národní dějiny v kontextu s evropským vývojem.	**Křesťanství a středověká Evropa** **Středověk 5. – 12. století** Nový etnický obraz Evropy Vytváření států ve východoevropském a	Z – orientace na mapě, srovnávání historické a současné politické mapy ČJ – slovanské jazyky (staroslověnština, cyrilice,

● chápe pojem stavovství, popíše osídlení Evropy po zániku západořímské říše a způsob života barbarských kmenů ● porovnává základní rysy západoevropské, byzantské, slovanské a islámské kulturní oblasti ● snaží se charakterizovat první státní útvary na našem území ● dovede objasnit postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ● chápe pojem Islám a důsledky islámských výbojů do Evropy ● vnímá význam křesťanství pro základy evropské vzdělanosti a kultury ● snaží se vymezit úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka ● ilustruje postavení ● jednotlivých vrstev středověké společnosti ● porovnává vznik, vývoj a charakter jednotlivých středověkých států	západoevropském kulturním okruhu Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové a Turci) Společnost a kultura raného středověku (Románská kultura) Velká Morava a Český stát jeho vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství a císařství Křížové výpravy Struktura středověké společnosti, struktura jednotlivých vrstev	hlaholice), kulturní přínos Velké Moravy, první písemné památky VV – vývoj umění a architektury, románské umění OV – vliv náboženství na myšlení lidí, vývoj lidské společnosti v prvních státních útvarech PT(VMEGS): exkurze do muzea (Muzeum Velké Moravy Staré Město u U. H.)
● chápe význam propojení evropských a národních dějin. ● porovnává významné osobnosti českých a evropských dějin, objasňuje jejich význam pro dnešní dobu ● charakterizuje významná období vývoje českého státu (poslední Přemyslovci, vláda Karla IV., husitství, Jiřího z Poděbrad a Jagellonců) v kontextu s evropským vývojem ● dokáže popsat hospodářskou strukturu středověké společnosti a	**Středověk** **13. - 17. století** Český stát a střední Evropa za vlády Lucemburků (Jan Lucemburský, Karel IV., Václav IV.) Hospodářské poměry českého státu Husitství Jiří z Poděbrad Jagellonci Gotická kultura **Objevy a dobývání** Zámořské objevy a počátky dobývání světa **Renesance a humanismus**	OV – úloha náboženství v dějinách Z – geografický profil Evropy ČJ – středověká literatura (letopisy, kroniky) HV – husitské chorály, gotická hudba ČJ – Jan Hus a pravopis, cestopisy, gotická a renesanční literatura VV – gotické a renesanční umění HV – renesanční hudba

způsob života jednotlivých vrstev ● dovede vymezit význam husitství pro český politický a kulturní život ● orientuje se v husitství, reálně posuzuje klady a zápory tohoto fenoménu pro další vývoj a směřování českých dějin ● orientuje se na mapě světa v souvislosti se zámořskými objevy pozdního středověku, dokáže popsat a demonstrovat průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ● charakterizuje střediska vzdělanosti ve středověku ● uvede nejvýznamnější gotické a renesanční památky v Evropě, v našich zemích a regionu ● charakterizuje postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center ● snaží se objasnit příčiny a důsledky třicetileté války ● rozpozná základní znaky barokní kultury, uvede její představitele a příklady významných kulturních památek	Velmoci a Český stát v 16. – 17. st. Habsburkové **Třicetiletá válka** **Barokní kultura**	PT (VMEGS): Vlastivědné exkurze: hrady, zámky, městská historická jádra Z – trasy objevných plaveb, mořeplavci VV – gotické a renesanční umění ČJ, VV, HV – baroko

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uvede první státní útvary na našem území ● uvede základní informace z období počátků českého státu	● Velká Morava a Český stát jeho vývoj a postavení v Evropě ● křesťanství, papežství a císařství	

● popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti ● charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí ● rozeznává období rozkvětu ● českého státu v době přemyslovské a lucemburské ● uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu ● popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu ● uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období ● pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	● husitství ● Český stát a střední Evropa za vlády Lucemburků (Jan Lucemburský, Karel IV., Václav IV.) ● hospodářské poměry českého státu ● zámořské objevy a počátky dobývání světa ● velmoci a Český stát v 16.-17. st. Habsburkové ● třicetiletá válka ● barokní kultura	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák se seznamuje s pojmy, renesance, reformace, kolonizace, absolutismus, parlamentarismus, osvícenství ● dokáže rozlišit pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus a srovnává je na příkladech z evropských dějin ● vyhledává z textů v učebnici neznámé pojmy a snaží se je svými slovy objasnit ● snaží se odhalit souvislost mezi událostmi	**Počátky nové doby** Osvícenství **Modernizace společnosti** Rozvoj vědy a změny ve společnosti Předpoklady vzniku průmyslové společnosti **Velká francouzská revoluce a napoleonské období** **Průmyslová revoluce** Industrializace a její důsledky pro společnost Sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů	M, F, Př – nové vědecké poznatky vedoucí ke vzniku průmyslové společnosti, objevy a vynálezy PT (MV): referáty PT(OSV)návštěva muzea ČJ – Národní obrození OV – politické strany a systémy Z – práce s mapou a atlasem Z – práce s mapou a atlasem

napoleonského období a rozbitím starých společenských struktur ● vymezí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnost ● porovná fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ● seznamuje se s fenoménem revolucí a jejich dopadem na společnost ● snaží se vysvětlit rozdílné tempo modernizace jednotlivých částí Evropy ● seznamuje se se základními konflikty mezi velmocemi tohoto období a významem kolonialismu pro další vývoj společnosti. ● pracuje s mapou a atlasem, vyhledává nejdůležitější kolonie ● snaží se pochopit význam kolonií pro následné soupeření mezi velmocemi ● seznamuje se s prvním vážným celosvětovým válečným konfliktem na poč. 20. st. a jeho vlivem na současné dění, pracuje s mapou a atlasem, snaží se podle ní charakterizovat fáze 1. sv. války a její průběh	Utváření novodobého českého národa Revoluce 19. st. Politické proudy a strany (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, **Kolonialismus** **Moderní doba** **První světová válka** a její politické, sociální a kulturní důsledky	PT (MV): referáty

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uvede základní historické události v naší zemi v 19. století ● vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století ● rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap ● uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války ● uvede základní informace o vzniku samostatné Československé ● republiky	● industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka ● národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa ● kulturní rozrůzněnost doby ● první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky ● nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa	

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● seznamuje se s úlohou ČSR ve 20.st., snaží se charakterizovat jednotlivé etapy vývoje ČSR ve 20.st. ● pracuje s historickými dokumenty týkajícími se vzniku samostatné ČSR (fotografie, audio a videonahrávky) ● seznamuje se s pojmy komunismus, fašismus, nacismus, ● učí se rozlišovat a charakterizovat jednotlivé totalitní systémy a chápat příčiny jejich vzniku a důsledky pro svět	**Moderní doba** Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik ČSR – hospodářský a politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy- komunismus, fašismus, nacismus a jejich důsledky pro ČSR a svět Druhá světová válka – holocaust, situace v našich zemích, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	PT (MV- Kritické čtení a vnímání mediálních dělení): Srovnávání života v různých hist. obdobích na základě čtení a rozboru dobového tisku ČJ, HV, VV – meziválečná literatura, hudba a výtvarné umění PT (MV): referáty OV – totalitní systémy vlády Z – prostorová a časová orientace na mapě a v atlase, vyhledávání ohnisek napětí a konfliktů

● seznamuje se s nejdůležitějšími válečnými konflikty 20. st. (II. svět. válka) a jejich vlivem na současné dění. Seznamuje se s pojmem holocaust ● srovnává a snaží se najít a charakterizovat východní a západní blok ● snaží se pochopit a vysvětlit příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa (vše na konkrétních příkladech) ● na vybraných příkladech ● na příkladech se snaží vyložit antisemitismus a rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ● pracuje s mapou a snaží se posoudit postavení rozvojových zemí v současném světě ● prokáže základní orientaci v problémech současného světa ● seznamuje se se základními světovými náboženskými systémy a učí se je rozeznávat a charakterizovat jejich shodné a odlišné rysy ● pochopí škodlivost sekt	**Rozdělený a integrující se svět** Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků Politické, hospodářské, ideologické a sociální soupeření supervelmocí Východní blok – charakteristika států Československo 1948-1989 Vznik ČR Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava **Náboženské systémy v dějinách, sekty**	PT (VDO – význam demokracie v dějinách - projekty – videodokumenty „Bojovníci proti totalitě“, „Děti točí hrdiny“, ad)) PT (MV – Multikulturalita) Z – prostorová a časová orientace na mapě a v atlase, vyhledávání ohnisek napětí a konfliktů OV – náboženství, sekty a jejich prevence

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě ● chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	● druhá světová válka – holocaust, situace v našich zemích, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	

	● Československo 1948-1989, ● vznik ČR	

6.5. Člověk a příroda

6.5.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět navazuje na výuku zejména matematiky a oblasti Člověk a jeho svět na prvním stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně fyziky.

Vzdělávací obsah předmětu Fyzika je tvořen těmito tematickými okruhy: Látky a tělesa, Pohyb těles, Síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje, Země a Vesmír.

Výuka Fyziky je realizována formou vyučovací hodiny, případně projektem nebo exkurzí.

Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, hlavní důraz je kladen na praktické činnosti realizující se formou pokusů nebo měření. Je využívána frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, samostatná pozorování, referáty, aktuality.

Žákům se zájmem a nadáním umožňujeme individuální rozvoj např. zadáváním složitějších problémových úloh, přípravou pokusů, zapojením do fyzikálních soutěží. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracují s ohledem na jejich doporučená podpůrná opatření.

Časová dotace hodin fyziky v jednotlivých ročnících:

6. ročník	2 hodiny/týden
7. ročník	2 hodiny/týden
8. ročník	1 hodina/týden
9. ročník	2 hodiny/týden

Kompetence k učení

- hledání a rozpoznávání fyzikálních jevů a faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vyhledávání, třídění a propojování informací souvisejících s fyzikou
- osvojování základních fyzikálních pojmů a správného používání odborné terminologie
- společné i samostatné pozorování, měření, experimentování a následné porovnávání a zpracování získaných údajů
- využívání získaných poznatků při řešení fyzikálních problémů a úloh z praxe
- otevřené, kritické myšlení, rozvíjení logického uvažování

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí využívat základní metody, které fyzika používá při poznávání a popisu fyzikálních jevů a dějů, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení vhodného postupu jeho řešení, zpracování získaných údajů, jejich hodnocení, vyvození závěrů, rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat, zkoumat a měřit fyzikální veličiny, zákony, přírodní děje a souvislosti mezi nimi

Kompetence pracovní

- dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence komunikativní

- žák umí pracovat ve skupině, respektuje názory druhých a dokáže diskutovat

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět Fyzika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozliší těleso a látky, uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí ● změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny, které charakterizují látky a tělesa ● předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty ● využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů ● vysvětlí pojmy elektrický náboj, elektrické pole, zelektrizování těles, el. proud a el. napětí, vodič a nevodič, chápe vztah mezi nábojem, elektrickým proudem a elektrickým napětím ● vysvětlí pojem magnet, magnetismus a magnetické pole, zmagnetování, rozliší druhy magnetů a vzájemné působení magnetů ● sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu, při kreslení elektrického obvodu používá schematické značky	**Látka a těleso** složení látek, skupenství látek, vlastnosti atomů a molekul, difúze **Fyzikální veličiny** ● délka ● hmotnost ● objem ● teplota a její změna ● čas ● hustota **Magnetické a elektrické vlastnosti látek** ● elektrický náboj, zelektrizování těles, zdroje el. náboje, elektrické pole, vodiče a nevodiče, el. výboj ● magnety a jejich vlastnosti, druhy magnetů, magnetické pole, magnetické pole Země, kompas **Elektrický obvod** ● elektrický proud a elektrické napětí, účinky elektrického proudu, elektrické spotřebiče ● elektrický obvod a schematické značky prvků obvodu ● vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech ● bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními	CH – vlastnosti a složení látek EV – přeprava nákladů (škody na pozemních komunikacích), silniční doprava D – historie fyzikálních veličin a jednotek, osobnosti fyziky OSV – bezpečnost silničního provozu EGS – výchova k evropským a globálním souvislostem (jednotky SI a jiné) M – aritmetický průměr D – historie fyzikálních veličin a jednotek, osobnosti fyziky ESG – mezinárodní elektrotechnické normy M – práce se zlomky D – osobnosti fyziky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas ● zná druhy magnetů a jejich praktické využití	**Fyzikální veličiny** ● délka ● hmotnost ● objem ● teplota a její změna ● čas ● hustota (obecně) **Magnetické a elektrické vlastnosti látek** ● Elektrický náboj, zelektrizování těles, zdroje el. náboje, elektrické pole, vodiče a nevodiče, el. výboj; ● Magnety a jejich vlastnosti, druhy magnetů, magnetické pole, magnetické pole Země, kompas;	**EV** – přeprava nákladů (škody na pozemních komunikacích), silniční doprava **EGS** – výchova k evropským a globálním souvislostem (jednotky SI a jiné) **M** – aritmetický průměr

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ● využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ● určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici ● změří velikost působící síly ● využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů ● předpoví z analýzy sil působících na těleso	**Pohyb tělesa** pohyb posuvný, otáčivý, přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný, vztah mezi rychlostí, dráhou a časem **Síla a její vlastnosti** síla a skládání sil, tíhová síla, Newtonovy pohybové zákony, tlak a tlaková síla, třecí síla **Kapaliny a plyny** výpočet tlaku, výpočet tlaku v kapalině, Archimedův zákon, atmosférický tlak a jeho měření, podtlak, přetlak, vakuum, proudění vzduchu **Světelné jevy** světelný zdroj a vlastnosti světla, chování světelného paprsku při dopadu na různá	Dopravní výchova Ov – bezpečnost silničního provozu EGS – pohyb obyvatel M – výpočet zlomků EV – silniční a železniční doprava (vliv tlaku na komunikaci) – viz přetěžování kamionů a škody na komunikacích Ov – doprava a obchod Př – kapaliny v praxi EV – sluneční elektrárny

v klidné tekutině chování tělesa v ní ● rozhodne, jak bude světlo procházet různými optickými prostředími, rozliší stín a polostín, chápe postavení těles při zatmění Slunce a Měsíce ● využívá zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ● rozhodne, jak se bude světlo šířit při průchodu dvěma optickými prostředími ● zná použití jednotlivých typů zrcadel ● rozliší typy čoček a zná jejich použití	tělesa, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce Zákon odrazu, zákon lomu Rovinná, kulová zrcadla Čočky	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu ● zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů ● rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla ● předvídá změnu pohybu těles při působení síly ● využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů ● rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla ● zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí ● rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	**Pohyb tělesa** ● pohyb posuvný, otáčivý, přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný, vztah mezi rychlostí, dráhou a časem **Síla a její vlastnosti** ● síla a skládání sil, tíhová síla, Newtonovy pohybové zákony, tlak a tlaková síla, třecí síla **Kapaliny a plyny** ● výpočet tlaku, výpočet tlaku v kapalině, Archimedův zákon, atmosférický tlak a jeho měření, podtlak, přetlak, vakuum, proudění vzduchu **Světelné jevy** ● světelný zdroj a vlastnosti světla, chování světelného paprsku při dopadu na různá tělesa, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce ● Zákon odrazu, zákon lomu ● Rovinná, kulová zrcadla ● Čočky	**Ov** – bezpečnost silničního provozu **Ov** – doprava a obchod **Př** – kapaliny v praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou, používá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ● využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh ● zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ● výpočtem určí teplo přijaté a odevzdané tělesem ● zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ● rozliší hlavní typy tepelných motorů, zná jejich rozdíly a použití ● rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ● posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	**Práce, výkon, energie** mechanická práce a výkon tělesa výpočet mechanické práce a výkonu tělesa, pohybová a polohová energie v praxi, zákon zachování energie, účinnost, jednoduché stroje **Tepelné jevy** teplo a změna vnitřní energie, výpočet změny tepla, kalorimetrická rovnice, způsoby šíření tepla, podstata skupenských změn, tepelné motory **Zvukové jevy** podstata vzniku kmitavého pohybu, druhy vlnění a jejich příklady v praxi, vznik zvuku a jeho šíření, ultrazvuk a infrazvuk, hlasitost zvuku	EV – změna teploty a její vliv na změnu klimatu Země ČSV – využití kladky a kladkostroje D – kladkostroj – práce dříve a dnes TV – práce v různých sportech MDV, VDO ČSV – změny teploty Z – klimatické jevy, Př – termoregulace zvířat, fotosyntéza rostlin ČSP – ekonomické využití energie doma M – obecná úprava rovnic EV – vliv zvuku na organismus

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata

● uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) ● rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití ● pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ● aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů ● rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem ● rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz ● posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka ● sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod ● vyjmenuje zdroje elektrického proudu ● rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	**Práce, výkon, energie** ● mechanická práce a výkon tělesa ● výpočet mechanické práce a výkonu tělesa, pohybová a polohová energie v praxi, zákon zachování energie, účinnost, jednoduché stroje **Tepelné jevy** ● teplo a změna vnitřní energie, výpočet změny tepla, kalorimetrická rovnice, způsoby šíření tepla, podstata skupenských změn, tepelné motory **Zvukové jevy** ● podstata vzniku kmitavého pohybu, druhy vlnění a jejich příklady v praxi, vznik zvuku a jeho šíření, ultrazvuk a infrazvuk, hlasitost zvuku **Elektrický proud** ● elektrický proud a napětí a jejich měření, elektrický odpor v praxi, elektrické obvody – rozdílná zapojení spotřebičů, elektrická energie a práce, výkon elektrického proudu	**TV** – práce v různých sportech **EV** – změna teploty a její vliv na změnu klimatu Země **ČSP** – ekonomické využití energie doma **EV** – vliv zvuku na organismus **EV** – výroba elektrické energie **ČZV** – dodržuje pravidla bezpečného zacházení s el. zařízením, zapojení spotřebičů v domácnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozliší el. vodič a el. izolant na základě analýzy jejich vlastností, zná zdroje el. napětí ● sestaví správně podle schématu elektrický obvod, analyzuje schéma reálného obvodu ● využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů ● posoudí energetickou náročnost spotřebičů v praxi ● využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní a o působení magnetického pole na vodič s proudem ● rozliší stejnosměrný proud od střídavého, zná charakteristiky střídavého proudu ● využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh ● rozumí odlišným vlastnostem polovodičů a vodičů ● zapojí správně polovodičovou diodu ● využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a o jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh, zhodnotí výhody a nevýhody	**Elektrický proud** elektrický proud a napětí a jejich měření, elektrický odpor v praxi, elektrické obvody – rozdílná zapojení spotřebičů, elektrická energie a práce, výkon elektrického proudu **Elektromagnetické děje** magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, působení magnetu na vodič s proudem, elektromotor, elektromagnetická indukce, vznik střídavého proudu a jeho charakteristiky, transformátor, elektromagnetické vlnění a záření a jeho využití **Polovodiče** elektrický proud v polovodičích, základní pojmy, části a druhy polovodičových součástek, PN-přechod, dioda, tranzistor, LED dioda a jejich použití **Jaderná fyzika – atom a záření** složení a model atomu a jeho přeměna, využití energie při rozpadu jader atomu, radioaktivita, princip výroby el. energie v jaderné elektrárně **Meteorologie** – stručný přehled **Země a Vesmír** Sluneční soustava, hvězdy a planety, galaxie, vznik a vývoj Vesmíru, historie kosmonautiky	EV – výroba elektrické energie ČZV – dodržuje pravidla bezpečného zacházení s el. zařízením, zapojení spotřebičů v domácnosti EV – důsledky působení na člověka a na životní prostředí EV – moderní elektronika a život člověka ČSP – využití digitálních technologií, polovodičových součástek EV, EGS – role jaderných elektráren ve světě Z – na mapě ČR ukáže různé druhy elektráren OSV – postavení člověka jako součást vesmíru Z – Země jako vesmírné těleso D – vývoj kosmologických představ, historie dobývání Vesmíru

● rozliší využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ● zná základní meteorologické jevy a jejich vliv na změny počasí ● odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	**Souhrnné opakování učiva** 6. – 9. ročník	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země ● zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci ● osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru	**Země a Vesmír** ● Sluneční soustava, hvězdy a planety, galaxie, vznik a vývoj Vesmíru, historie kosmonautiky	

6.5.2. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje v kmenové třídě.

Vzdělávání v předmětu Chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů,
- učí získávat a upevňovat dovednosti,
- pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s chemickými látkami.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními a nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách, demonstrační pokusy.

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda - Matematikou, Zeměpisem, Fyzikou a Přírodopisem.

Časová dotace hodin chemie v jednotlivých ročnících:

8. ročník	2 hodiny/týden
9. ročník	2 hodiny/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek

- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskuzi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- učitel společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnou první pomoc)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, pomůcek a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel, povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Environmentální výchova
- Myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● určí společné a rozdílné vlastnosti látek ● pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ● objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek ● rozlišuje směsi a chemické látky, ● vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení ● vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ● rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ● uvede příklady znečišťování vody a vzduchu ● používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech ● rozlišuje chemické prvky a sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech ● orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti ● porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, hydroxidů a posoudí vliv	**Úvod do chemie** ● chemie jako přírodní věda ● látky a jejich vlastnosti, chemický a fyzikální děj **Vlastnosti látek** ● barva, skupenství, rozpustnost, hustota **Zásady bezpečnosti práce** ● první pomoc při poleptání a popálení **Směsi** ● různorodé a stejnorodé směsi, výpočet hmotnostního zlomku **Oddělování složek směsí** ● usazování, odstřeďování, vyluhování, filtrace, destilace, krystalizace, chromatografie, sublimace **Vzduch a voda** ● destilovaná, odpadní, pitná, tvrdost vody, úpravna a čistička ● složení vzduchu, čistota a ozónová vrstva, skleníkový efekt **Částicové složení látek** ● atom a stavba atomu, molekula, druhy chemických vazeb, ionty **Chemické prvky a sloučeniny** ● názvy a značky prvků, protonové a hmotnostní číslo, izotopy, druhy chemických vazeb, oxidační číslo	EGS – čistota vody – globální problém Z a Př – koloběh vody, kyslík EV – voda a vzduch jako základní podmínky života – likvidace nebezpečných a zdraví škodlivých látek OSV – zodpovědnost člověka v práci s látkami ohrožujících zdraví F – zákon zachování hmotnosti EGS – znečistění životního prostředí jako globální problém EV – nebezpečí pro životní prostředí – těžké kovy a nebezpečné plyny F – ionty OSV – zodpovědnost za zdraví / hypertenze – NaCl EV – solení silnic EGS – dotace EU a snaha o snížení emisí OSV – zodpovědnost jedince – revize spotřebičů v domácnostech, skleníkový efekt

významných zástupců těchto látek na životní prostředí	**Periodická soustava prvků** **Anorganická chemie** **Kovy** **Nekovy** **Oxidy** ● názvosloví, vlastnosti a použití vybraných oxidů **Halogenidy** ● názvosloví, vlastnosti a využití **Hydroxidy** ● názvosloví, vlastnosti a využití	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek ● rozpozná přeměny skupenství látek ● pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami ● reaguje na případy úniku nebezpečných látek ● pozná směsi a chemické látky ● rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě ● rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití ● uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí ● uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické	**Úvod do chemie** ● chemie jako přírodní věda ● látky a jejich vlastnosti, chemický a fyzikální děj **Vlastnosti látek** ● barva, skupenství, rozpustnost, hustota **Zásady bezpečnosti práce** ● první pomoc při poleptání a popálení **Směsi** ● různorodé a stejnorodé směsi, výpočet hmotnostního zlomku **Oddělování složek směsí** ● usazování, odstřeďování, vyluhování, filtrace, destilace, krystalizace, chromatografie, sublimace	OSV – zodpovědnost člověka v práci s látkami ohrožujících zdraví OSV – zodpovědnost jedince – revize spotřebičů v domácnostech, skleníkový efekt

sloučeniny a jejich značky ● rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti ● popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů a hydroxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí ●	**Vzduch a voda** ● destilovaná, odpadní, pitná, tvrdost vody, úpravna a čistička ● složení vzduchu, čistota a ozónová vrstva, skleníkový efekt **Chemické prvky a sloučeniny** ● názvy a značky prvků, protonové a hmotnostní číslo, izotopy, druhy chemických vazeb, oxidační číslo **Periodická soustava prvků** **Anorganická chemie** **Kovy** **Nekovy** **Oxidy** ● názvosloví, vlastnosti a použití vybraných oxidů **Halogenidy** ● názvosloví, vlastnosti a využití **Hydroxidy** ● názvosloví, vlastnosti a využití	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozliší kyselé a zásadité roztoky, orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ● vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	**Opakování učiva 8. ročníku** **Bezpečnost při experimentální činnosti** **Kyseliny, kyselost a zásaditost** ● názvosloví, některé známé kyseliny, kyselost	Př a EGS – znečistění životního prostředí jako globální problém EV – ochrana živ. prostředí EV – vliv pH na život ve vodě, nebezpečí havárií při přepravě

● uvede příklady použití neutralizace v praxi ● orientuje se v chemickém názvosloví halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí ● uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich vyčíslení a zhodnotí jejich využívání v praxi ● přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky či produktu ● aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ● orientuje se v praktickém využití redoxních reakcí ● zná faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí, rozliší tepelný efekt reakce ● rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití ● uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ● rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a využití ● zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie, zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ● rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, enzymy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska	a zásaditost, stupnice pH, indikátory, kyselé deště ● neutralizace, vznik solí ● některé důležité soli a jejich použití v praxi **Chemické reakce, chemické rovnice** ● chemický děj, reaktanty a produkty, látkové množství, molární hmotnost, zákon zachování hmotnosti, chemické reakce a jejich druhy **Redoxní reakce** ● vyčíslení redoxních reakcí, využití – elektrolytické děje, elektrochemické články, koroze **Rychlost chemických reakcí** ● srážková teorie, katalyzátory **Exotermické a endotermické reakce** **Organická chemie** **Uhlovodíky a deriváty uhlovodíků** ● vlastnosti organických látek, typy vzorců, názvosloví jednoduchých alkanů ● vybrané uhlovodíky a deriváty uhlovodíků **Fosilní paliva** ● ropa, uhlí, zemní plyn, jejich zpracování a využití, motorová paliva **Přírodní látky** ● sacharidy, tuky, mýdla, bílkoviny, enzymy, vitamíny, hormony **Plasty a syntetická vlákna**	OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravinami, první pomoc OSV – osobní zodpovědnost jedince při používání hnojiv Př – zásady první pomoci EV – ochrana životního prostředí Př a EGS – znečistění životního prostředí jako globální problém EV – ochrana životního prostředí

obecně uznávaných zásad zdravé výživy ● zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě ● zná význam enzymů, hormonů a vitamínů pro život a zdraví člověka ● zná pojmy monomer, polymer, polymerace, makromolekula ● rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití ● posoudí vliv používání plastů na životní prostředí ● rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody i nevýhody při jejich používání	● polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, PET, polyuretan, kaučuky ● polyestery, polyamidy, elastany ● recyklace plastů	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných kyselin a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí ● orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem ● poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem ● pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí ● zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie ● vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	**Kyseliny, kyselost a zásaditost** ● názvosloví, některé známé kyseliny, kyselost a zásaditost, stupnice pH, indikátory, kyselé deště ● neutralizace, vznik solí ● některé důležité soli a jejich použití v praxi **Chemické reakce, chemické rovnice** ● chemický děj, reaktanty a produkty, látkové množství, molární hmotnost, zákon zachování hmotnosti, chemické reakce a jejich druhy **Fosilní paliva** ● ropa, uhlí, zemní plyn, jejich zpracování a	OSV – osobní zodpovědnost při práci se žíravinami, první pomoc EV – vliv pH na život ve vodě, nebezpečí havárií při přepravě **Př a EGS** – znečistění životního prostředí jako globální problém **Př a EGS** – znečistění životního prostředí jako globální problém OSV – zodpovědnost člověka v práci s látkami ohrožujících zdraví **Př a EGS** – znečistění životního prostředí jako globální problém

● uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy ● uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin ● zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	využití, motorová paliva **Přírodní látky** ● sacharidy, tuky, mýdla, bílkoviny, enzymy, vitamíny, hormony **Chemie a společnost** ● znečišťování životního prostředí, chemizace, ovlivnění zdraví organizmů cizorodými látkami ● průmyslově vyráběné látky	EV – ochrana životního prostředí

6.5.3. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Má přímou návaznost na vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho svět, který je vyučován na prvním stupni.

Předmět Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie – chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, ochrana životního prostředí,
- Fyzika – světelná energie, sluch - zvukové jevy, zrak – optika,
- Zeměpis – biomy (rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy), CHKO, národní parky.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis směřuje k získání přehledu o vzniku a vývoji Země a života, seznamuje žáka se základními poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách a dalších složkách neživé přírody, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou navzájem propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka.

Formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, pozorování, pokus, práce s mikroskopem, přírodovědné vycházky a exkurze, krátkodobé projekty, využití interaktivní tabule, dataprojektoru.

Žákům mimořádně nadaným je možné zadávat náročnější samostatné úkoly, individuální práce s odbornou literaturou, pověřit je vedením skupiny. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají výuku podle doporučených podpůrných opatření.

Časová dotace hodin přírodopisu v jednotlivých ročnících:

6. ročník	2 hodiny/týden
7. ročník	2 hodiny/týden
8. ročník	2 hodiny/týden
9. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- žákům jsou zadávány úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazovány metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky**,** respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků
- žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami

Průřezová témata

- Environmentální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů ● popíše buňku rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel ● třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek ● rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ● uvede na př. z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ● vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ● rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ● objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků ● odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ● porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných	**Obecná biologie** ● vývoj, vznik života, ● látky anorganické a organické ● buňka, pletiva, orgány, ● organismy jednobuněčné a mnohobuněčné ● systematické třídění organismů **Přehled organismů** ● viry a bakterie ● houby ● plísně a kvasinky ● první pomoc při otravě houbami ● řasy, sinice – stavba těla, rozdělení, zástupci ● lišejníky – stavba těla, zástupci, význam ● prvoci – trepka velká a další zástupci ● žahavci – nezmar obecný, medúzy, koráli a sasanky ● ploštěnci – ploštěnka mléčná, tasemnice bezbranná ● hlísti – škrkavka a roup dětský ● měkkýši – plži – hlemýžď zahradní, další druhy plžů, mlži – škeble rybničná, další druhy mlžů ● hlavonožci – chobotnice, krakatice, sépie ● kroužkovci – žížala obecná, další druhy ● členovci - pavouci, roztoči, sekáči, štíři, korýši, hmyz **Člověk a příroda** **Základy ekologie** ● organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi	ENV – základní podmínky života ENV – potravní pyramida, význam reducentů (destruentů) pro život na Zemi JČ – jednoduchý popis VV – kresba podle předlohy OV – drogy - lysohlávky ENV – význam řas pro vznik života na Zemi MDV – přemnožení sinic – varování Z – potrava sobů v tundře VV – jednoduchá kresba RV – základní hygienické návyky Z - globální problémy, chráněná území ENV – ekosystémy, aktivní přístup k ochraně životního prostředí, principy udržitelného rozvoje

živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ● zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ● uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ● rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ● vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	organismy a prostředím ● populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému ● Ochrana přírody	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Obecná biologie a genetika ● P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života ● P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů ● P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy ● P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka, má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích, pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka **Biologie hub** ● P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků ● P-9-2-03p pozná lišejníky	**Obecná biologie a genetika** ● vývoj, vznik života, ● látky anorganické a organické ● buňka, pletiva, orgány, ● organismy jednobuněčné a mnohobuněčné systematické třídění organismů: ● viry a bakterie ● řasy, sinice ● prvoci ● žahavci ● ploštěnci ● měkkýši ● kroužkovci ● členovci **Biologie hub** Přehled organismů ● houby ● lišejníky – stavba těla, zástupci, význam ● První pomoc při otravě houbami	ENV – základní podmínky života ENV – potravní pyramida význam reducentů (destruentů) pro život na Zemi JČ – jednoduchý popis VV – kresba podle předlohy OV – drogy – lysohlávky ENV – význam řas pro vznik života na Zemi MDV – přemnožení sinic – varování Z – potrava sobů v tundře VV – jednoduchá kresba

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (org. soustav) živočichů ● odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ● zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ● vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin ● rozpozná, porovná a objasní funkci základních rostlinných orgánů ● vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin a jeho význam z hlediska dědičnosti ● odvodí na základě pozorování uspořádání rostl. těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ● porovná vnější a vnitřní stavu jedn. orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku ● rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	**Obratlovci** ● stavba těla, způsob života a rozmnožování, hlavní zástupci, význam ● paryby – žraloci a rejnoci ● ryby – kapr obecný, další druhy ryb ● obojživelníci – bezocasí, žáby ● ocasatí – mloci, čolci ● plazi – ještěři, hadi, krokodýlové, želvy ● ptáci – kur domácí (vnitřní stavba těla), některé čeledi: hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, papoušci, pěvci, nelétaví ptáci – plavci, běžci **Rostliny** ● fyziologie rostlin: základní princip fotosyntézy a dýchání rostlin, význam rostlin pro život na Zemi ● mechy ● kapraďorosty – plavuně, přesličky, kapradiny ● rostliny nahosemenné - jehličnany – rozmnožování, zástupci ● rostliny krytosemenné – anatomie a morfologie: stavba a význam jednotlivých částí těla (kořen, stonek, list, květ), rozmnožování krytosemenných rostlin, květenství, plody, semena ● rozdělení krytosemenných rostlin - jednoděložné , dvouděložné, znaky ● vybrané čeledi dvouděložných a	VV – jednoduchá kresba RV – základní hygienické návyky Z – typická fauna jednotlivých světadílů OSV – rozvoj schopnosti poznávání ENV – rostliny- producenti, jejich význam v potravním řetězci PČ – druhy dřeva, praktické použití ENV – rostlinná společenstva – les, louka, ochrana rostl MDV – pylové zpravodajství – alergeny v ovzduší Z – rozšíření významných druhů rostlin na Zemi, rostlinná společenstva (deštný prales, savana, poušť, step, apod.) PČ – péče o půdu

● odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí ● aplikuje praktické metody poznávání přírody ● dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé přírody	jednoděložných rostlin - hlavní zástupci, rozdělení, význam – využití hospodářsky významných rostlin, plevele, rostliny léčivé, rostliny jedovaté, zvláštní druhy ● ochrana rostlin ● významní biologové a jejich objevy	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Biologie rostlin ● P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin ● P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití ● P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování ● P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce ● P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí **Biologie živočichů** ● P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ● P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny	**Biologie rostlin** ● anatomie a morfologie: - stavba a význam jednotlivých částí těla (kořen, stonek, list, květ) - rozmnožování krytosemenných rostlin - květenství, plody, semena fyziologie rostlin: - základní princip fotosyntézy a dýchání rostlin, význam rostlin pro život na Zemi ● význam – využití hospodářsky významných rostlin, plevele, rostliny léčivé, rostliny jedovaté, ● rostliny nahosemenné ● jehličnany – rozmnožování, zástupci ● rostliny krytosemenné ● rozdělení krytosemenných rostlin - jednoděložné , dvouděložné, znaky - vybrané čeledi dvouděložných a jednoděložných rostlin ● hlavní zástupci, rozdělení, podmínky	ENV – rostliny- producenti, jejich význam v potravním řetězci PČ – druhy dřeva, praktické použití ENV – rostlinná společenstva – les, louka, ochrana rostl MDV – pylové zpravodajství – alergeny v ovzduší Z – rozšíření významných druhů rostlin na Zemi, rostlinná společenstva (deštný prales, savana, poušť, step, apod.) PČ – péče o půdu VV – kresba Z - rozmístění z regionálního hlediska (savci jednotl. svět. biomů – trop. dešt. les, savana, step, apod.) EGS, Z – mezinárodní smlouvy – lov velryb, ochrana živočichů

živočichů a zná jejich hlavní zástupce ● P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí ● P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ● - využívá zkušenosti s chovem	pěstování, nároky na prostředí **Biologie živočichů** ● obratlovci - stavba těla, způsob života a rozmnožování, hlavní zástupci, význam ● paryby, ryby – kapr obecný, další druhy ryb ● obojživelníci – bezocasí, ocasatí ● plazi – ještěři, hadi, krokodýlové, želvy ptáci – kur domácí (vnitřní stavba těla) některé čeledi: hrabaví, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, papoušci, pěvci - nelétaví ptáci – plavci, běžci ● savci – znaky, rozdělení - psovité, ● kočkovité, kunovité, medvědovité, ploutvonožci, zajíci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, hmyzožravci, letouni, chobotnatci, kytovci, primáti, vačnatci, vejcorodí rozšíření, význam, ochrana chování živočichů (etologie)	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ● odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a	**Savci** znaky, rozdělení -psovité, kočkovité, kunovité, medvědovité, ploutvonožci, zajícovci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, hmyzožravci, letouni, chobotnatci, kytovci, primáti, vačnatci, vejcorodí rozšíření, význam, ochrana chování živočichů (etologie)	VV – kresba Z - rozmístění z regionálního hlediska (savci jednotl. svět. biomů – trop. dešt. les, savana, step, apod.) EGS, Z – mezinárodní smlouvy – lov velryb, ochrana živočichů

přizpůsobení danému prostředí ● zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ● orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka ● určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ● upřesní umístění dané soustavy v těle ● vyjmenuje základní části soustav ● stručně popíše význam jednotlivých částí a význam soustav jako celku ● uvede příklady některých onemocnění v rámci daných soustav a způsob jejich prevence ● objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ● vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ● uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů ● objasní význam zdravého způsobu života ● rozlišuje příčiny, příp. příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ● aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	**Biologie člověka** původ a vývoj člověka lidská plemena **Soustava opěrná** tkáně, vývin, složení, stavba a spojení kostí, kloubů, kostra **Soustava pohybová** stavba a funkce svalu, svalová tkán, některé kosterní svaly **Soustava oběhová** tělní tekutiny srdce, krevní oběh, krevní cévy **Soustava dýchací** stavba a funkce, nemoci **Soustava trávicí** stavba a funkce, výživa a přeměna látek, význam složek potravy **Soustava vylučovací** stavba a funkce, nemoci **Soustava rozmnožovací** pohlavní orgány, oplození vývin nitroděložní a po narození **Soustava nervová** neuron, reflexy, únava, spánek, relaxace **Soustava hormonální** žlázy s vnitřním vyměšováním, hormony, význam **Soustava smyslová** oko a ucho, hmat, čich, chuť poškození sluchu a zraku, **Soustava krycí** stavba kůže a péče o ni **Základy nauky o dědičnosti** podstata dědičnosti	MKV – různé rasy, národnostní menšiny VDO – tolerance k odlišnostem D – vývoj člověka TV – správné držení těla, kondice Z – nebezpečí kouření ENV – znečištěné ovzduší F –zákon zachování energie CH – cukry, tuky, bílkoviny EGS, Z –problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě OV – pubescence, dospívání OV –výchova k rodičovství MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o výživě a civilizačních nemocech CH – léčiva a návykové látky

	Člověk a zdraví nemoci, úrazy příčiny, příznaky, léčba, prevence	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Biologie člověka ● P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce ● P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka ● P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince ● P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ● P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění ●	● původ a vývoj člověka ● soustava opěrná ● soustava pohybová ● soustava oběhová ● soustava dýchací ● soustava trávicí - stavba a funkce, výživa a přeměna látek, význam složek potravy ● soustava vylučovací - stavba a funkce, nemoci ● soustava rozmnožovací - pohlavní orgány, oplození - vývin nitroděložní a po narození ● soustava nervová - únava, spánek, relaxace ● soustava hormonální ● soustava smyslová - oko a ucho, hmat, čich, chuť ● soustava krycí ● Člověk a zdraví - nemoci, úrazy příčiny, příznaky, léčba, prevence ● Zásady poskytování první pomoci při poranění	MKV – různé rasy, národnostní menšiny VDO – tolerance k odlišnostem D – vývoj člověka TV – správné držení těla, kondice Z – nebezpečí kouření ENV – znečištěné ovzduší F –zákon zachování energie CH – cukry, tuky, bílkoviny EGS, Z –problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě OV – pubescence, dospívání OV –výchova k rodičovství MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení o výživě a civilizačních nemocech CH – léčiva a návykové látky

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● objasní vliv jednotlivých sfér na vznik a trvání života ● rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ● rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ● porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ● rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ● uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nim ● uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ● rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ● vysvětlí podstatu	**Neživá příroda** **Vznik a stavba Země** N**erosty a horniny** - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků principy krystalografie **Vnější a vnitřní geologické procesy** příčiny a důsledky **Půdy** pedologie – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady její rekultivace hydrologie **Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí **Geologický vývoj a stavba území ČR** Český masiv, Karpaty **Základy ekologie** organismy a prostředí **–** vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému praktické metody poznávání neživé přírody významní biologové a jejich objevy	Z – stavba Země CH – prvky, sloučeniny, chemické názvosloví Z – litosférické desky MDV – přírodní katastrofy, zemětřesení Z – zvětrávání CH – působení vody ve vápencích Z – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě Z - globální problémy, chráněná území ENV – ekosystémy, aktivní přístup k ochraně životního prostředí, principy udržitelného rozvoje

jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ● aplikuje praktické metody poznávání přírody ● dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody ● uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a důsledky pro rovnováhu ekosystémů	**Člověk a životní prostředí**	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Neživá příroda ● P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země ● P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny ● P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů ● P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik ● P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života ● na Zemi **Základy ekologie** ● P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi ● P-9-7-02p rozliší populace, společenstva,	**Neživá příroda** ● vznik a stavba Země - nerosty a horniny - - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, ● vnější a vnitřní geologické procesy ● půdy - pedologie – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost ● vliv podnebí a počasí na udržení života na Zemi ● hydrologiie **Základy ekologie** ● základy ekologie ● organismy a prostředí ● vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím ● populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní	Z – stavba Země CH – prvky, sloučeniny, chemické názvosloví Z – litosférické desky MDV – přírodní katastrofy, zemětřesení Z – zvětrávání CH – působení vody ve vápencích Z – vznik pohoří, Z - globální problémy, chráněná území ENV – ekosystémy, aktivní přístup k ochraně životního prostředí, principy udržitelného rozvoje

ekosystémy a objasní základní princip ● některého ekosystému ● P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech ● P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky ● P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí **Praktické poznávání přírody** ● P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu ● P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	řetězce, rovnováha v ekosystému - praktické metody poznávání neživé přírody - významní biologové a jejich objevy **Praktické poznávání přírody** ● aplikuje praktické metody ● poznávání přírody ● dodržuje základní pravidla ● bezpečnosti práce a chování při ● poznávání neživé přírody ● uvede příklady kladných a záporných ● vlivů člověka na životní prostředí a ● důsledky pro rovnováhu ekosystémů	

6.5.4. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis poskytuje žákům informace o základních geografických a kartografických pojmech. Žáci aktivně pracují s mapami, globusy, orientují se v zeměpisné síti. Učivo týkající se mapy, měřítka, cvičení a pozorování krajiny v terénu je názorně probráno v okolí školy a místní krajině. Žáci si osvojují vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejich hlavních složkách, geografických pásech a přírodních oblastech. Učí se orientovat na mapě světa a jednotlivých světadílů, oceánů a makroregionů světa - jsou schopni přiměřeně charakterizovat přírodní a socioekonomické poměry. Jejich poznatky se zaměřují především na informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu a postavení v celosvětovém měřítku.

Vyučování předmětu zeměpis je v rámci mezipředmětových vztahů blízké zejména předmětům:

- Přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky,
- Dějepis – kultura národů, historie národů,
- Fyzika – Sluneční soustava, Vesmír, meteorologie,
- Chemie – prvky, atmosféra, hydrosféra, biosféra,
- Matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve výuce zohledňováni na základě podpůrných opatření, doporučených školským poradenským zařízením. Žákům pomáhá při práci používání názorných materiálů, fólií, předtištěných textů a map, do kterých pouze doplňují správné odpovědi.

Nadaní žáci jsou zaměstnáváni složitějšími úlohami, mohou se také zapojit do zeměpisných olympiád a soutěží. V rámci práce ve skupinách pomáhají slabším žákům při řešení složitějších úloh.

Časová dotace hodin dějepisu v jednotlivých ročnících:

6. ročník	2 hodiny/týden
7. ročník	2 hodiny/týden
8. ročník	2 hodiny/týden
9. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- podporovat u žáka orientaci v prostoru, zejména prací s mapami, prací s buzolou a kompasem v terénu

Kompetence k řešení problému

- učit žáky kriticky přemýšlet, dělat vlastní rozhodnutí a umět obhájit své názory při řešení politických a ekologických témat

Kompetence komunikativní

- pomocí práce ve skupině vést žáky k zásadám správné komunikace
- k souvislému a kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- rozvíjet schopnosti vzájemně si pomáhat a respektovat se, učit se vyjadřovat správně, logicky a k tématu

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině umožnit žákům rozdělit si role
- vytvářet při práci příjemnou atmosféru
- ohleduplně spolu jednat a komunikovat, vzájemně se respektovat a tolerovat

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat vlastní kulturní tradice, cítit se součásti národa, vážit si kulturního dědictví a památek
- vést je k aktivnímu zapojení do společenského a politického dění - žáci v rámci výuky sledují aktuální politické dění doma i v zahraničí, vytváří si vlastní názor na něj
- žák si je vědom svých práv a povinností občana.

Kompetence pracovní

- vést žáky k využití dosavadních poznatků v praktickém životě zadáváním samostatných prací a projektů, kdy si žáci sami musí časově rozvrhnout zpracování úkolu
- při práci ve skupinách si rozdělují náplň práce
- učí se respektovat pravidla slušné komunikace a chování při práci v terénu, při práci s mapami

Průřezová témata

- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě ● žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy, prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ● žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a grafů, diagramů, statických a dalších informačních zdrojů ● žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ● vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu ● žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy	**Geografické a topografické pojmy** Základní topografické útvary Hlavní kartografické produkty: mapy, plány, jazyk mapy: symboly, smluvené značky Orientace v místní krajině **Vesmír** **Země ve vesmíru** tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas **Základní topografické útvary** důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrchy **Geografická kartografie a topografie** glóbus, měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty orientace v základních objektech, jevech a procesech krajinné sféry. **Socioekonomická sféra** **Krajinná sféra** přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry na planetární úrovni a regionální	TV - orientace v krajině F - Sluneční soustava, skupenství látek PŘ - litosféra, stavba Země, nerosty M - jednotky délky, porovnávání velikostí planet, úhly MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (snímky z kosmu) OSV - kreativita a komunikace EV - základní podmínky života EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - ekosystémy MKV kulturní diference lidské vztahy etnický původ multikulturalita EGS objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá

a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost ● porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	úrovni – geografické pásy, přírodní oblasti **Práce s mapou** atmosféra, biosféra, hydrosféra, pedosféra	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii ● získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí ● objasní důsledky pohybů Země ● uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost ● uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	pohyby Země, střídání dne a noci **Geografické a topografické pojmy** **Vesmír** **Země ve vesmíru** tvar, velikost ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas **Základní topografické útvary** důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, sítě, povrchy **Geografická kartografie a topografie** glóbus, měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky,	 **EV** - lidské aktivity a problémy životního prostředí **EV** - ekosystémy TV - orientace v krajině F- Sluneční soustava, skupenství látek PŘ - litosféra, stavba Země, nerosty M - jednotky délky, porovnávání velikostí planet, úhly **MDV** - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení(snímky z kosmu)

	zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty Orientace v základních objektech, jevech a procesech krajinné sféry. **Socioekonomická sféra** **Krajinná sféra** přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry na planetární úrovni a regionální úrovni – geografické pásy, přírodní oblasti atmosféra, biosféra, hydrosféra, pedosféra **Práce s mapou** Hlavní kartografické produkty: mapy, plány, jazyk mapy: symboly, smluvené značky Orientace v místní krajině	**OSV** - kreativita a komunikace **EV** - základní podmínky života **MKV** - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita **EGS** - objevujeme Evropu a svět - Evropa

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy a kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa ● lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	**Regiony světa** **Amerika** vyjmenuje, vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky, popisuje Severní Ameriku, uvádí na mapě významné oblasti koncentrace obyvatelstva, hlavní průmyslové a zemědělské oblasti, určuje a vyhledává hlavní a největší města USA a	EV základní podmínky života ekosystémy lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k životnímu prostředí PŘ - nerosty EGS - Evropa a svět nás zajímá

● porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnost, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ● žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy a kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa ● lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ● porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn	Kanady a vyjmenuje a vyhledává na mapě významné státy Latinské Ameriky **Afrika** socioekonomická a přírodní charakteristika oblasti, odlišnosti od dalších makroregionů světa, ekonomické a politické problémy v afrických regionech, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter. vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje Zvyky nejvýznamnějších skupin obyvatelstva a hospodářských aktivit v Africe **Indický oceán** **Asie** charakterizuje hospodářský rozvoj zemí Jižní a Jihovýchodní Asie vyhledává na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva a hospodářských aktivit v Rusku, charakterizuje je, určuje hlavní města a další významná města určuje polohu vůči ostatním světadílům na mapě světa **Austrálie** **Tichý oceán** **Antarktida** ochrana polárních oblastí, mezinárodní území	MKV kulturní diference lidské vztahy etnický původ multikulturalita

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány ● rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů ● charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných stát	**Regiony světa** **Amerika** vyjmenuje, vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky, popisuje Severní Ameriku, uvádí na mapě významné oblasti koncentrace obyvatelstva, hlavní průmyslové a zemědělské oblasti, určuje a vyhledává hlavní a největší města USA a Kanady a vyjmenuje a vyhledává na mapě významné státy Latinské Ameriky **Afrika** socioekonomická a přírodní charakteristika oblasti, odlišnosti od dalších makroregionů světa, ekonomické a politické problémy v afrických regionech, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje Zvyky nejvýznamnějších skupin obyvatelstva a hospodářských aktivit v Africe **Indický oceán** **Asie** charakterizuje hospodářský rozvoj zemí Jižní a Jihovýchodní Asie. Vyhledává na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva a hospodářských aktivit v Rusku, charakterizuje je, určuje hlavní města a další významná města určuje polohu vůči ostatním světadílům na mapě světa	**EV** ● základní podmínky života ● ekosystémy ● lidské aktivity a problémy životního prostředí ● vztah člověka k životnímu prostředí **PŘ** - nerosty **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MKV** ● kulturní diference ● lidské vztahy ● etnický původ ● multikulturalita

	Austrálie **Tichý oceán** **Antarktida** - ochrana polárních oblastí, mezinárodní území	

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny, porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států, zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ● žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ● uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a	**Regiony světa** **Evropa** objasňuje aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy, určuje a vyhledává na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství chápe pojem Evropská unie, vyjmenuje, vyhledá na mapě a porovnává hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států **Česká republika** poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo a sídla, hospodářská charakteristika, sektorová struktura, ochrana území. Transformační společenské, politické a hospodářské procesy, jejich dopady na hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodního dění a organizací Regiony České republiky – Pražský, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Pardubický,	EGS – objevujeme Evropu a svět EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí VDO občan, občanská společnost a stát VDO principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS Evropa a svět nás zajímá jsme Evropané objevujeme Evropu a svět OSV mezilidské vztahy HV – regionální písně ČJ – regionální pověsti, významné osobnosti regionu VV - region ve výtvarném umění D – historie regionu, historické památky

integracích států ● lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ● vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy ● hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Královehradecký, Vysočina, Jihomoravský, Zlínský, Olomoucký kraj, Moravskoslezský **Místní region** Zlínský kraj, Zlín a okolí, Valašsko	PŘ – rostliny a živočichové v regionu, ZOO ekologické problémy, nerosty

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy ● charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ● určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy ● rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost ● uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva ● vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	**Regiony světa** **Evropa** objasňuje aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy, určuje a vyhledává na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství chápe pojem Evropská unie, vyjmenuje, vyhledá na mapě a porovnává hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, hlavní a největší města těchto států **Česká republika** poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo a sídla, hospodářská charakteristika, sektorová struktura,	Objevujeme Evropu a svět **EV -** ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí **VDO -** občan, občanská společnost a stát **VDO** - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **EGS** Evropa a svět nás zajímá jsme Evropané objevujeme Evropu a svět **OSV** mezilidské vztahy HV - regionální písně

	ochrana území. Regiony České republiky – Pražský, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Pardubický, Královehradecký, Vysočina, Jihomoravský, Zlínský, Olomoucký kraj, Moravskoslezský **Místní region** - Zlínský kraj, Zlín a okolí, Valašsko	ČJ - regionální pověsti, významné osobnosti regionu VV - region ve výtvarném umění D – historie regionu, historické památky PŘ – rostliny a živočichové v regionu, ZOO ekologické problémy, nerosty

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● posoudí na přeměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyby, zhodnotí mozaiku multikulturního světa ● pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel, posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla ● zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ● porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit ● porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	**Obyvatelstvo světa** Základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – kraje, města, aglomerace, aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa **Světové hospodářství** Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – národní, mnohonárodnostní státy,	VDO občan, občanská společnost principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MDV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality fungování a vliv médií ve společnosti MKV lidské vztahy etnický původ multikulturalita princip sociálního smíru a solidarity kulturní diference EGS Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané EV

● lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech ● porovnává různé krajiny jako součásti krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ● uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek, prostorové rozmístění ekosystémů ● uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	části států, správní oblasti, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečností a hospodářská seskupení států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska **Krajina** přírodní a společenské prostředí, typy krajiny vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva zaměřuje se na klíčové ekologické problémy	Ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ● uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek ● uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ● ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ● uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	**Krajina** Přírodní a společenské prostředí, typy krajin Vztah příroda a společnost trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva Zaměřuje se na klíčové ekologické problémy Kompas, buzola, mapa, světové strany	**EGS** Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět jsme Evropané **EV** Ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

6.6. Umění a kultura

6.6.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Otevírá žákům možnost rozvoje specifického cítění, tvořivosti a vnímavosti k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i okolnímu světu. Vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Na 2. stupni se žák učí orientovat v základních hudebně vyjadřovacích prostředcích. V teoretické rovině je pak veden ke schopnosti analýzy základních hudebních stylů, žánrů, slohových údobí, srovnání hudby a jiných druhů umění.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně s interaktivní tabulí. Součástí hudební výchovy jsou návštěvy koncertů, aktivní účast v pěveckých soutěžích nebo veřejných vstoupeních, exkurze a sledování produkcí v médiích.

Vyučovací metody a pracovní postupy: specifickým rysem v přístupu dětí k hudbě je její aktivní a stále nové objevování. Děje se tak především prostřednictvím hudebních činností (pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových) v podobě reprodukčního, experimentálního, aktivně vnímaného i tvořivého projevu. Velký význam mají tvořivé hudební činnosti ve spojení se slovem či v souvislosti s výtvarným projevem. Metody práce v hudební výchově jsou založeny na hudební přirozenosti, jsou pro děti přitažlivé, lehce použitelné v praxi; mají respektovat dětskou psychiku a optimálně rozvíjet hudební schopnosti, dovednosti a návyky žáků. Metody se vzájemně prolínají, doplňují a posilují. Využívají se zejména metody motivační, monologické, dialogické, diagnostické, metody samostatné i skupinové práce, metoda didaktických her.

Časová dotace hodin hudební výchovy v jednotlivých ročnících:

6. ročník	1 hodina/týden
7. ročník	1 hodina/týden
8. ročník	1 hodina/týden
9. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vede žáka k porozumění, užívání a orientaci v hudební terminologii
- učí žáka porozumět zákonitostem hudby pomocí propojení a systematizace získaných poznatků
- orientuje žáka k celoživotnímu vzdělávání v oblasti hudební teorie a praxe.

Kompetence komunikativní

- předkládáním hudebních prožitků vést k uvědomení různosti vnímání lidmi
- směrovat k aktivnímu vnímání hudby jako k prostředku svébytného druhu neverbální komunikace s okolním světem

- vedení k porozumění různým typům hudebního záznamu (notové písmo, zvukový záznam) jeho pravidelným předkládáním
- poskytováním dostatečného prostoru umožňuje žákům jejich vlastní hudební projev.

Kompetence občanské

- učitel vede žáka k aktivnímu zapojení se do kulturního dění ve škole, popř. ve městě, k účasti na soutěžích, přehlídkách a koncertech
- zamýšlením se nad obsahem písní a skladeb učí žáky respektovat, chránit a cenit si našich tradic, kulturního a historického dědictví
- kreativními činnostmi buduje pozitivní postoj k umělecké tvořivosti a pokračování tradic.

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k využívání získaných hudebních dovedností při řešení zadaného problému buď individuálně, nebo při skupinové práci
- učí žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a také tyto dokázat obhájit
- učitel na základě respektování odlišných názorů buduje žákovu sebedůvěru

Kompetence sociální a personální

- učitel společným muzicírováním posiluje týmového ducha a vede tak žáka ke skupinové práci
- respektováním názoru druhého učí žáky ke spoluvytvoření příjemné pracovní atmosféry.

Kompetence pracovní

- žák se učí ohleduplnosti a bezpečnosti při zacházení s hudebními nástroji a zvukovou technikou.

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obor: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● žák dokáže podle svých dispozic čistě zpívat v jednohlase a lidovém dvojhlase ● vyhledává rytmy a takty ● orientuje se v jednoduchém notovém zápisu ● uplatňuje základní principy hlasové hygieny ● rytmizuje a melodizuje vlastní nebo cizí tvorbu ● intonuje durové řady ● intonuje mollovou řadu ● sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat ● rozliší sluchem skladbu ● vokální a instrumentální ● sluchem rozliší melodram, operu, operetu ● reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy s využitím hudebních výrazových prostředků ● reprodukuje známé písně ● orientuje se v zápise písní a jednoduché partituře ● doprovodí rytmicky píseň na Orffovy nástroje ● vytvoří rytmické motivy, předehry, dohry ● pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus ● taktuje ve 2/4, ¾ taktu ● pohybem dovede vyjádřit obsah písně	**Vokální činnosti** ● intonační cvičení, durové řady ● mollová stupnice aiolská a melodická ● intervaly (tercie, sexty) ● zpěv lidových písní různých oblastí ● práce s notovým zápisem ● rytmické vyjádření textu písně ● vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky **Poslechové činnosti** ● poznání hudebních nástrojů ● píseň lidová a umělá ● píseň v proměnách staletí ● vokální a instrumentální skladby ● opera, opereta, melodram ● hudební revue, česká opera, scénická hudba **Instrumentální činnosti** ● hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace) ● partitura ● rytmické hádanky, ozvěny, ● hry na tělo **Hudebně pohybové činnosti** ● pochod, valčík, polka, mazurka ● hra na dirigenta a orchestr ● dramatizace písní	Vv – ilustrace písní Výtvarný záznam melodie, rytmu EV – citová stránka osobnosti, Láska k přírodě, vnímání krásy VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace Tv – hudebně pohybové činnosti, krok pochodový, valčíkový, polkový OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – esteticka mezilidských vztahů

Vzdělávací obor: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● při zpěvu využívá správné pěvecké návyky ● podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně ● zpívá v jednohlasu ● zazpívá kánon a jednoduchou polyfonii ● orientuje se v notovém zápisu melodie ● správně tvoří tón ● dodržuje hlasovou hygienu ● využívá získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu lidových i umělých písní ● při poslechu využívá získané zkušenosti ● rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti ● rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby ● zařadí skladbu do příslušného období ● rozpozná některé z tanců různých stylových období ● pohybem reaguje na hudbu s využitím tanečních kroků ● dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně-dramatického vystoupení ● pohybem reaguje na hudbu s využitím taktovacích gest ● reprodukuje rytmická hudební témata na Orffových nástrojích ● udrží rytmus pravidelně se opakující v různých rytmických celcích	**Vokální činnosti** ● lidové písně české a cizích národů ● práce s lidským hlasem – dynamika, gradace, kontrast, rytmus ● práce s hlasem při mutaci ● stupnice mollová harmonická ● zpěv písní v moll ● opakování durových řad ● polyfonní vokální zpěv ● kánony **Poslechové činnosti** ● polyfonie, kánon, fuga – J. S. Bach ● koncert – A. Vivaldi, J. S. Bach ● sonáta, sonátová forma ● symfonie – Haydn, Mozart, Beethoven ● symfonická báseň – B. Smetana ● kantáta a oratorium ● muzikál ● balet **Pohybové činnosti** ● lidový tanec -taneční kroky ● polka, valčík, mazurka ● společenské tance - základní kroky - tango, waltz, jive **Instrumentální činnosti** ● hra na dirigenta ● taktovací schémata 2/4, ¾ a 4/4 + tempo ve spojení s charakterem písně ● střídání taktů v písni, předtaktí, dynamika v gestech	VV, Čj, D MKV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturní tradic EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody OSV – hudba jako prostředek EGS – vnímání evropské hudební kultury OSV – obecná kreativita, Rozvoj smyslového vnímání

Vzdělávací obor: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● dodržuje správné pěvecké návyky ● zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně ● respektuje dynamiku písně ● používá dle individuálních dispozic k doprovodu jednoduché hudební nástroje ● orientuje se v jednoduchých kytarových akordech ● rozlišuje durovou a mollovou stupnici ● zpívá v lidovém dvojhlasu ● seznámí se s prvky jazzové hudby ● zpívá rytmicky přesně ● při poslechu rozeznává v proudu hudby změnu tempa ● všímá si ukončenosti melodie ● postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu ● rozliší melodii vzestupnou a sestupnou ● jmenuje vybrané hudební pojmy ● realizuje instrumentální rytmický doprovod dvouhlasé písně ve 2/4, ¾ taktu ● uvědoměle používá při doprovodu písní dynamická znaménka ● používá k doprovodu písní Orffův instrumentář a hudební melodické nástroje podle individuálních	**Vokální činnosti** ● Zpěv vzestupných a sestupných tónů, modální stupnice ● Zpěv kánonů, lidových písní různých národů, country písně, rockové písně 60. let, disko písně, popové písně 70. let, hlasová a rytmická cvičení ● rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje **Poslechové činnosti** ● poslech různých hudebních žánrů, srovnání postihování charakteristických rozdílů (jazz, swing, rock and roll, country and western) **Gotika** – gregoriánský chorál, rytířské písně **Renesance –** Palestrina, Lasso, polyfonie **Baroko –** Monteverdi, Bach, Händel, Vivaldi Opera, kantáta, oratorium, suita, koncert, fuga **Klasicismus** J. Haydn, L. v. Beethoven, W. A. Mozart Symfonie, smyčcové kvarteto, koncert, sonátová forma **Romantismus –** F. Chopin, F. Schubert, Ruská hudba – P. I. Čajkovskij **Český romantismus**	Citlivý přístup k přírodě, láska k místu kde bydlím - EV Čj MKV – tradice a rozmanitost kultur EGS – vnímání evropské a světové kultury OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů

schopností ● pozná taneční kroky polky, mazurky, valčíku a některých společenských tanců, vytleskává dle individuálních dispozic obtížnější rytmus, pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy. ● dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova, doprovází dle individuálních dispozic lidové písně podle kytarových značek	B. Smetana, J. J. Ryba – Česká mše vánoční **Instrumentální činnosti** ● hudební projekty k příležitosti oslav Dne matek: pásmo reprodukované hudby, lidové písně, doprovod na různé hudební nástroje ● výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem ● Ragtime – synkopický rytmus ● Swing, boogie woogie, blues ● Kytarové značky, akordy **Hudebně – pohybové činnosti** prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu roku	

Vzdělávací obor: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ● zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ● dokáže ocenit vokální projev druhého ● podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů a hudebních období	**Vokální činnosti** Opakování písní s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus **Výběr písní období** **Středověk** Hospodine pomiluj ny, Ktož sú boží bojovníci, Gregorián **Renesance a Baroko** Viva la musica (kánon), Já s nebes výše, Chtíc aby spal **Klasicismus** Beethoven – Óda na radost, J. Haydn – Intervaly	EV – citový vztah k přírodě EGS - vnímání evropské hudební kultury VDO – zásady slušnosti, tolerance a odpovědné chování Samostatné řešení problémů MKV – tradice a rozmanitost kultur

● orientuje se v proudu znějící hudby ● postihuje hudebně výrazové prostředky ● spojuje poslech s pohybovou činností ● přistupuje k hudebnímu dílu jako k celku ● zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ● taktuje složitější složené rytmy, ● doprovází na rytmické nástroje dle svých dispozic složitější rytmy, ● doprovází dle svých individuálních dispozic jednoduché písně pomocí akordů a kytarových značek, ● zapisuje jednoduché melodie v notách ● rozeznává sluchem odlišné hudební slohy znějící hudby ● v proudu znějící hudby rozlišuje jednotlivé hudební nástroje a pamatuje si základní hudební motivy nejznámějších českých skladeb ● v proudu hudby rozliší změnu tempa, kontrast, gradaci ● realizuje instrumentální rytmický složitější doprovod dvouhlasé písně	**Romantismus** F. Schubert – Pstruh, Verdi – Nabucco **Hudební žánry 20. století** B. Martinů – Otvírání studánek, L. Janáček – Ej mamko Jazz: J. Ježek – Ezop a brabenec, David a Goliáš, G. Gershwin – Summertime, Divadla malých forem: Suchý-Šlitr – Pramínek vlasů Country: Montgomery, Všichni jsou už v Mexiku Bluegrass: Panenka Česká trempská píseň: Rosa na kolejích, Ascalona Folk: Když mě brali za vojáka Pop a rock: Stín katedrál **Poslechové činnosti** starověk **–** Egypt, Řecko, Řím, středověk – Gregoriál, duchovní hudba, mše, madrigal - G. de Machaut **Renesance v Čechách** Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic, Jan Campanus Vodňanský **České baroko** Michna z Otradovic, P. J. Vejvanovský **Český klasicismu** J. Mysliveček, F. X. Brixi, Stamic, Rejcha, česká hudební emigrace **Český romantismus** F. Škroup. A. Dvořák, Z. Fibich, B. Smetana (opakování) **20. století** a **česká hudba** L. Janáček, B. Martinů, J. Suk, V. Novák	

	Instrumentální činnosti rytmus, metrum, tempo. harmonizace – T, S, D kvintakord, hudba v notách **Hudebně-pohybové činnosti** hudební výrazové prostředky a nástroje	

Vzdělávací obor: Člověk a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6. – 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● doprovází písně pomocí ostinata ● interpretuje vybrané lidové a umělé písně ● rozeznává různé hudební žánry ● pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu ● rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru ● uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl ●	● hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) ● vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální ● tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy ● hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) ● hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a	

	zvykům ● interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	

6.6.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti ***Umění a kultura*** a má postupnou návaznost na předmět výtvarná výchova, který je vyučován na prvním stupni. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence.

Výuka probíhá v učebně kmenové třídy, odborné učebně, popřípadě dle možností i mimo školu.

Předmět je realizován především formou vyučovací hodiny, dále formou projektu, prací v terénu, návštěvou galerie či muzea nebo besedou.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňujeme individuální postupy a doporučená podpůrná opatření. Žákům mimořádně nadaným je možné zadávat náročnější samostatné úkoly, umožňovat individuální práci s odbornou literaturou, zapojovat je aktivně do výtvarných soutěží apod.

Časová dotace hodin výtvarné výchovy v jednotlivých ročnících:

6. ročník	2 hodiny/týden
7. ročník	2 hodiny/týden
8. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému využívání získaných informací, zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly, které je možné řešit více různými postupy
- zařazuje metody, jimiž žáci sami navrhují různé možnosti řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získané poznatky
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek.

Kompetence komunikativní

- učitel zařazuje metody práce ve skupinách, jenž jsou založeny na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi
- vede žáky k formulování vlastních myšlenek různými formami, umožňuje prezentaci práce žáků

Kompetence sociální a personální

- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

- žáci jsou vedeni k vzájemnému respektu, ochotě si pomáhat i k možnosti o pomoc požádat
- učitel vede žáky k vlastní seberealizaci a získání pocitu sebeuspokojení a sebeúctě

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování názoru druhých, ke snaze o empatii
- vede žáky k pochopení principů společenských norem, svých práv i povinností
- vede žáky nejrůznějšími metodami k respektu, ochraně i ocenění našich tradic, kulturnímu i historickému dědictví
- rozvíjí pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výtvarnými pomůckami
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení,
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	**Vizuálně obrazné vyjádření** **Kresebné studie** linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Uspořádání objektů do celků v ploše. **Jednoduché plošné kompozice** z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.	OSV – kreativita
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	**Smyslové vnímání** Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru. Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění.	**Malba** Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace (pravěké umění)	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - komunikace
	Nauka o perspektivě perspektiva paralelní a šikmá, umístění postav na plochu, velikost objektů.	EGS – Jsme Evropané
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody	Třetí prostor budovaný liniemi. Práce s www stránkami.	MDV – tvorba mediálního sdělení

uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace.		
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	**Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.	VDO – principy demokracie
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	**Přírodní motivy** rostliny, neživá příroda, živočichové, člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.	EV – ekosystémy
Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.	**Lidská figura** tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová a barevná kompozice.	EGS – Jsme Evropané
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	**Dekorační práce** využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. **Písmo a užitá grafika** Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	**Tematické práce** - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.	ČJ - poezie a próza s tématem Vánoc
Užívá viz. obr. vyjádřen k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	**Subjektivní výtvarné vyjádření reality**. Vnímání okolních jevů.	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ● uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních ● při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby	● jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – řazení, rytmus ● tradiční i netradiční výtvarný materiál ● základní poměry částí vnímaných objektů ● plošné a prostorové ● různorodé náměty a techniky - kreativně ztvárňovat své výtvarné představy ● tisky, koláže, frotáže ● prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí kresba, malba, grafické techniky, modelování ● náměty ze života dětí a dospělých, vztah k prostředí, ilustrace, rodina ● hra a experimentování – vytvoření jednoduchého prostorového objektu ● díla našich výtvarníků ● zobrazování námětů z přírody různými technikami	OSV – kreativita spolupráce a soutěživost - zařazení se do týmu a efektivní spolupráce při společné činnosti

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá a vytváří co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů.	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky.	OSV – rozvoj schopností poznávání

Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	EV- vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	Barevné vyjádření. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	MKV - multikulturalita OSV - kreativita
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce	MDV – tvorba mediálního sdělení Výtvarný projekt - V duchu českých tradic
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vlastní prožívání. Interakce s realitou.	OSV – sebepoznání a sebepojetí
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.	ČJ - literární texty
Užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.	OSV - kreativita

Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geom. tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.	EGS – Evropa a svět nás zajímá
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obr. Vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Architektura – románský styl, gotika	OSV – poznávání lidí EGS – Jsme Evropané
K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ● uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních ● při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	● tradiční i netradiční výtvarný materiál ● náčrt, návrh ● pracovní postupy ● umístění objektů, těla, pozorování prostorových útvarů – kresba malba, grafika, kombinované techniky ● linie, barva, tvar ● dekorativní kompozice, kresba, malba, koláž, kreslené písmo ● prostorová tvorba – hračky, fantastické stroje, nádoby /papír, keramika, plast/ ●	**OSV** – kreativita, rozvoj schopností poznávání **EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - práce s odpadovými materiály a plasty, uvědomění si nutnosti ochrany životního prostředí

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	OSV - rozvoj schopností poznávání
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Seznámení s linorytem, tisk z koláže.	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko.	D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS – Jsme Evropané OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	EGS - Evropa a svět nás zajímá OSV – kooperace a kompetice
	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných	Práce s netradičními materiály.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.		OSV – sebepoznání a sebepojetí
	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.	MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí
K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Lineární perspektiva Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě. Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.	D - renesance - objev perspektivy MDV – fungování a vliv médií ve společnosti

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ● uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ● při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho	● tradiční i netradiční výtvarný materiál ● volba námětů a technik ● seznámení s linorytem, tisk z koláže ● poměry a velikosti částí a objektů – střed, symetrie, asymetrie ● tematické práce – děj a vlastní vztah k němu – kresba, malba, grafika, prostorová tvorba ● hodnocení a prezentace díla ● umělecká díla všech žánrů, vlastní interpretace děl, hodnocení ● animace, komiks, fotografie, videotvorba ● umělecká díla, odstín, sytost, harmonie, kontrast barev ● užité umění a moderní	**OSV** - rozvoj schopností poznávání **EV** - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - znázornění svého vztahu k životnímu prostředí výtvarnou technikou - problematika dopadů civilizace na prostředí, odpadů...

s výsledky ostatních ● vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	architektura, tradiční umění	

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	EV – vztah člověka k prostředí
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, míšení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).	
	Tisk z výšky, plochy, hloubky.	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby). Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření	EGS – Jsme Evropané OSV – hodnoty, postoje, praktická etika

	(abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).	
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.	Společná práce - komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.	OSV - komunikace EV - ekosystémy
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	OSV – sebepoznání a sebepojetí
K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Animovaný film – spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	MDV – práce v realizačním týmu
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.	OSV – sebepoznání a sebepojetí
	Krajinomalba.	EV – vztah člověka k prostředí

Vyučovací obor: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru ● při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky	● tradiční i netradiční výtvarný materiál ● volba námětů a technik ● prezentace, výstavky prací, PC prezentace ● hodnocení a interpretace vlastní tvorby ● poměry a velikosti částí a objektů – střed, symetrie, asymetrie ● návrhy designu /bydlení,	**VDO** - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - výtvarné obhájení svého názoru k dané problemat **OSV –** komunikace

a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních ● uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci ● vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	auta, oděvy, zahrada/ ● sny, představy, myšlenky ● osvětlení tváře, hry se stíny, práce se světlem v dílech mistrů ● výpisky, letáky, propagační materiály – estetičnost a účinek reklamy ● osvětlení tváře, hry se stíny, práce se světlem v dílech mistrů ● klasické a moderní umění ● architektonické slohy	

6.7. Člověk a zdraví

6.7.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví v sobě zahrnuje po stránce obsahové především snahu poskytnout žákům informace, dovednosti a postoje, které budou schopni uplatnit ve svých občanských postojích. Žáci si v rámci výuky rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

V žácích je probouzeno přiměřené sebevědomí, reálný pohled na současnost, minulost i budoucnost s uvědomělou snahou o aktivní účast ve všech oblastech lidského života. Žáci se seznamují také se zdravou výživou, problematikou návykových látek a sexuální výchovou. Pro doplnění, zkvalitnění a zpestření výuky jsou zařazovány naučné pořady a filmy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zohledňováni dle doporučených podpůrných opatření. Tolerován je řečový nebo písemný projev, dbáme na akceptaci kolektivem, přizpůsobujeme tempo atp.

Možnost rozvíjet své schopnosti mají také nadaní jedinci doplňováním znalostí na internetu, studiem doporučených knih, tiskovin a jiných materiálů, jsou jim nabízeny úkoly navíc, na kterých zdokonalují také své dovednosti.

Časová dotace hodin výchovy ke zdraví v jednotlivých ročnících:

6. ročník	1 hodina/týden
7. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci předkládají dostatečné množství vhodných materiálů, které jsou schopni třídit, porovnávat, popisovat a sepisují informace, též pracují s texty, tabulkami, mapami, přehledy, obrázky, umí používat potřebné základní pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- při vytváření projektů se žáci učí pochopit problém a nalézt vhodné a přijatelné řešení
- vedeme je k toleranci, snažíme se, aby viděli souvislosti a hledali řešení problémů i v evropském až globálním měřítku.

Kompetence komunikativní

- je potřeba, aby naslouchali, formulovali a obhajovali své názory a myšlenky, aby dovedli uplatňovat vhodné vyjadřovací prostředky
- komunikativní dovednosti pak uplatňují i při využití informačních prostředků, učí se diskutovat.

Kompetence sociální a personální

- učí se vybrat si spolupracovníky, rozdělit si práci, vytvářet pozitivní atmosféru, respektovat odlišnost pohlaví, národností, kultur i charakteru.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k využití nabytých znalostí a zkušeností
- k dodržování dohodnutých pravidel
- plnění pracovních povinností v samostatných pracích
- snažíme se rozvíjet osobnost dítěte v oblasti sebepoznání, zapojení se v různých typech kolektivů, vyrovnat se s životními změnami
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování a přijetí důsledků, proto jsou seznamováni s riziky a nebezpečími, jež nás obklopují, a s možnostmi prevence

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství	Rodina a širší sociální prostředí (postavení a role ženy a muže, vliv rodiny, komunikace, osvojování komunikačních dovedností, kamarádství, přátelství, láska, práva a povinnosti členů rodiny, rodina a domov, komunikace, rodina a bydlení, ekonomika domácnosti, faktory ovlivňující stabilitu rodiny, sňatek ano-ne, neshody v manželství	OSV Multikulturní vých. Vých. dem. obč.
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím-vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Rozvoj osobnosti (duševní a tělesné zdraví, vyrovnávání se s problémem) Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	
projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní	Osobní bezpečí způsoby chování v kriz. situacích, při pobytu v různých prostředích, dětská krizová centra, linky důvěry, nebezpečné situace, agresoři a oběti, násilí v sexualitě, nácvik první pomoci	

perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky zná význam zdravé výživy pro organismus rozpozná typy alternativní výživy zná nebezpečí poruch příjmu potravy ví, jak se postarat o nemocné zná vybrané civilizační choroby a jejich prevenci naučí se pečovat o nemocné a handicapované optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Péče o zdraví osobní hygiena, odívání, režim dne, volný čas Prevence zneužívání návykových látek pozitivní cíle a hodnoty, alkoholismus, kouření, propagace tabákových výrobků a alkoholu, modelové situace odmítání podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, ochrana před přenosnými chorobami~~)~~ základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu	Tv, Vv, OSV – sebereg. a sebeorg., sebepozn., psychohyg.

v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za své bezpečné sexuální chování	a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Sexuální výchova (proměny v období dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty, sexuální zneužívání – pedofilie)	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny ● uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ● respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví ● projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy ● svěří se se zdravotním problémem ● dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním	**Péče o zdraví** (osobní hygiena, odívání, režim dne, volný čas) Prevence zneužívání návykových látek (pozitivní cíle a hodnoty, alkoholismus, kouření, propagace tabákových výrobků a alkoholu, modelové situace odmítání) podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví **Výživa a zdraví** zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy,	**Tv, Vv,** OSV – sebereg. a sebeorg., sebepozn., psychohyg.

hazardních her ● uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ● dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování ● projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci **Sexuální výchova** proměny v období dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty, sexuální zneužívání – pedofilie	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví,	Člověk ve zdraví a nemoci (infekční choroby, postižení mezi námi, klíče ke zdraví, člověk ve zdraví a nemoci, pomoc nemocným, strava	Tv, Vv, OSV – sebereg. a sebeorg., sebepozn., psychohyg.

osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními i jinými chorobami, svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	nemocných, léky, prevence, civilizační choroby)	Uplatňování relaxačních technik, výchovy emoční zralosti ve všech předmětech
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky chápe význam výživy na zdravotní stav organismu zná způsoby nežádoucí výživy zná význam zdravé výživy pro organismus rozpozná typy alternativní výživy zná nebezpečí poruch příjmu potravy chápe, co je zdravý způsob života a péče o zdraví učí se dbát na zdravé podmínky pro život - odpočinek, pravidelný pohyb ví, jak se postarat o nemocné zná vybrané civilizační choroby a jejich prevenci naučí se pečovat o nemocné a handicapované učí se chránit před chorobami a před úrazy učí se základům první pomoci a chování v nepředvídaných situacích	Zdravá výživa (zdravá výživa, vliv výživy, nežádoucí způsoby výživy výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy Zdravý způsob života a péče o zdraví - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, ochrana před přenosnými chorobami) základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a	

	před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	
dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Zneužívání návykových látek a jejich prevence (drogy, doping, legislativa drog, závislosti a obrana)	Př TV
optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za své bezpečné sexuální chování	Sexuální výchova (odlišnosti, pohl.org.muže a ženy, reprodukční zdraví dospívajících, plánované rodičovství a prevence) Změny v životě člověka a jejich reflexe, dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	Př
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy,	

komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí-v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí učí se základům první pomoci a chování v nepředvídaných situacích	stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci, bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti), manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt, ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných	

	událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
● uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ● dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování ● svěří se se zdravotním problémem ● uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím ● respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví ● dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her ● uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ● projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní	**Člověk ve zdraví a nemoci** infekční choroby, postižení mezi námi, klíče ke zdraví, člověk ve zdraví a nemoci, pomoc nemocným, strava nemocných, léky, prevence, civilizační choroby **Zdravá výživa** zdravá výživa, vliv výživy, nežádoucí způsoby výživy výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy **Zdravý způsob života a péče o zdraví** vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v	Tv, Vv, Př OSV – sebereg. a sebeorg., sebepozn.,psychohyg. Uplatňování relaxačních technik, výchovy emoční zralosti ve všech předmětech

životní cíle, hodnoty a zájmy ● uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy ● zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí ● uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla ● chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci **Zneužívání návykových látek a jejich prevence** drogy, doping, legislativa drog, závislosti a obrana **Sexuální výchova** (odlišnosti, pohl. org. muže a ženy, reprodukční zdraví dospívajících, plánované rodičovství a prevence) Změny v životě člověka a jejich reflexe, dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí	

	mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci, bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti), manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt, ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace,	

	činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

6.7.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V předmětu žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí. Pohybové vzdělávání vede žáky od spontánního pohybu k činnosti řízené a výběrové.

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti a ve volné přírodě. Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky jsou do výuky řazeny ve formě kurzů plavání a lyžování. Další formy pohybových činností probíhají ve sportovních kroužcích a při soutěžích.

Žáci si v rámci výuky osvojují mj. také zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve výuce je využíváno v plné míře také motivačního hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Talentované žáky směřujeme do sportovních klubů. Respektujeme omezené možnosti pohybu u žáků se zdravotním omezením.

Časová dotace hodin tělesné výchovy v jednotlivých ročnících:

6. ročník	2 hodiny/týden
7. ročník	2 hodiny/týden
8. ročník	2 hodiny/týden
9. ročník	2 hodiny/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti
- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě.

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva

- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair-play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- první pomoc při úrazech lehčího rázu
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- bezpečná manipulace s nářadím, náčiním a samostatná příprava a úklid před a po sportovní činnosti
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele	**Činnosti ovlivňující zdraví** význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost průpravná a jiná zdravot. zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky) pro daný věk žáků Tance základy úpolů (chlapci) základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 50, 150m) vytrvalý běh (běh 600 m – D, běh 800 m - CH) přespolní běh ve volné přírodě, skok do dálky, hod kriketovým míčkem Badminton Sportovní hry-utkání-vybíjená-fotbal, florbal, basketbal, házená - herní činnosti jednotlivce výběr místa, uvolňování, nabíhání, zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém,	OSV - seberegulace a sebeorganizace -integrace do předmětu OSV-psychohygiena -integrace do předmětu PT (MKV, EGS – lidové zvyky a tradice – taneční kroužek) OSV-kreativita OSV, VDO-mezilidské vztahy, komunikace -integrace do předmětu OSV-sebepoznání, seberegulace -integrace do předmětu PT (EV) – turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd OSV-mezilidské vztahy, komunikace OSV-praktická etika -integrace do předmětu

dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží učí se jak přežít v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc	manipulace s míčkem, vedení míčku, přihrávka, střelba, rozskok Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Turistika ochrana přírody **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v Tv tělocvičné názvosloví osvojovaných činností základy pořadové přípravy smluvené povely, signály, gesta, značky vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností, evidence, vyhodnocování posuzování pohybových dovedností Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí -ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech -dopravní výchova	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	**Činnosti ovlivňující zdraví** význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost průpravná a jiná zdravot. zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika - průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky) pro daný věk žáků Tance Základy úpolů (chlapci) základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 50, 150m) vytrvalý běh (běh 600m – D, běh 800m - CH) přespolní běh ve volné přírodě, skok do dálky, hod kriketovým míčkem Badminton Sportovní hry-utkání-vybíjená-fotbal, florbal, basketbal, házená - herní činnosti jednotlivce, výběr místa, uvolňování, nabíhání, zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém,	OSV seberegulace a sebeorganizace integrace do předmětu OSV-psychohygiena integrace do předmětu PT (MKV, EGS – lidové zvyky a tradice – taneční kroužek) OSV kreativita OSV, VDO mezilidské vztahy, komunikace integrace do předmětu OSV sebepoznání, seberegulace integrace do předmětu PT (EV) turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd

	manipulace s míčkem, vedení míčku, přihrávka, střelba, rozskok Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Turistika ochrana přírody **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v Tv tělocvičné názvosloví osvojovaných činností základy pořadové přípravy smluvené povely, signály, gesta, značky vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností, evidence, vyhodnocování posuzování pohybových dovedností Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech dopravní výchova	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele	**Činnosti ovlivňující zdraví** význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost Průpravná a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí v různém prostředí a klimatických podmínkách **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda po ramena Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky), kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Tance Úpoly (chlapci) průpravné úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 50, 150 m) vytrvalý běh (běh 600 m – D, běh 800 m - CH) přespolní běh ve volné přírodě, skok do dálky, hod kriketovým míčkem Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání)	OSV-seberegulace a sebeorganizace -integrace do předmětu OSV-psychohygiena -integrace do předmětu OSV-kreativita OSV, VDO-mezilidské vztahy, komunikace -integrace do předmětu PT (MKV, EGS – lidové zvyky a tradice – taneční kroužek) OSV-sebepoznání, seberegulace -integrace do předmětu PT (EV) – turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd OSV-mezilidské vztahy, komunikace OSV-praktická etika -integrace do předmětu

dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží zvládá zásady jednání a chování v roli hráče, diváka poznává zásady jednání a chování v roli rozhodčího, organizátora měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky jak přežit v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, Turistika ochrana přírody **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v Tv tělocvičné názvosloví osvojovaných činností základy pohybové přípravy smluvené povely, signály, gesta, značky vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností měření, evidence, vyhodnocování Posuzování pohybových dovedností Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	**Činnosti ovlivňující zdraví** význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní sport sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost Průpravná a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí v různém prostředí a klimatických podmínkách **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry: s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda po ramena Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky), kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Tance Úpoly (chlapci) průpravné úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 50, 150m) vytrvalý běh (běh 600m – D, běh 800m - CH) přespolní běh ve volné přírodě, skok do dálky, hod kriketovým míčkem Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání)	OSV seberegulace a sebeorganizace integrace do předmětu OSV psychohygiena integrace do předmětu OSV kreativita OSV, VDO mezilidské vztahy, komunikace integrace do předmětu PT MKV, EGS – lidové zvyky a tradice – taneční kroužek OSV sebepoznání, seberegulace integrace do předmětu PT (EV) turistické vycházky do přírody v rámci akcí tříd OSV mezilidské vztahy, komunikace OSV praktická etika integrace do předmětu

	zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, Turistika ochrana přírody **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v Tv tělocvičné názvosloví osvojovaných činností základy pohybové přípravy smluvené povely, signály, gesta, značky vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování Posuzování pohybových dovedností Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných okolností ochrana člověka za mimořádných událostí klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplívající z role	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy manipulace se zátěží Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení Zdravý životní styl a odmítání anabolik, drog, návykových látek Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech -v nestandardním prostředí v různém prostředí a klimatických podmínkách **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky), kondiční formy cvičení pro daný věk žáků rytmická gymnastika Úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 60 m, 150 m) vytrvalý běh (běh 800 m – D, běh 1000 m – CH) přespolní běh ve volné přírodě, štafetový běh, skok do dálky, vrh koulí Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal:	EV-vztah člověka k prostředí -integrace do předmětu OSV -školní soutěže, reprezentace školy OSV, EGS -mezilidské vztahy, komunikace, kooperace OSV-praktická etika -integrace do předmětu -školní soutěže -reprezentace školy OSV-seberegulace a Sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti F, Z – práce s buzolou PT (EGS, MV – školní projekty na sportovní témata) OSV, VDO, EGS

hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci zvládá herní a taktické činnosti ve hře zvládá dle svých předpokladů základní herní činnosti jednotlivce a používá je ve hře zvládá dle svých předpokladů útočnou kombinaci založenou na „přihraj a běž“ zvládá dle svých předpokladů základ postupného útoku orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Dbá o ochranu zdraví a života při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí	herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, volejbal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (lob), podání (spodní, vrchní) přihrávka, nahrávka utkání na zmenšeném hřišti-3:3 herní systém herní kombinace základy orientačního běhu **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v TV vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností, měření, evidence, vyhodnocování Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků	**Činnosti ovlivňující zdraví** Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy manipulace se zátěží Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení Zdravý životní styl a odmítání anabolik, drog, návykových látek Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí v různém prostředí a klimatických podmínkách **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry: s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení, cvičení na nářadí, přeskoky, hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky), kondiční formy cvičení pro daný věk žáků rytmická gymnastika Úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 60m, 150m) vytrvalý běh (běh 800m-D, běh 1000m–CH) přespolní běh ve volné přírodě, štafetový běh, skok do dálky, vrh koulí Badminton	EV vztah člověka k prostředí integrace do předmětu OSV školní soutěže, reprezentace školy OSV, EGS mezilidské vztahy, komunikace, kooperace OSV praktická etika integrace do předmětu školní soutěže reprezentace školy OSV seberegulace a Sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti F, Z – práce s buzolou

	Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, volejbal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (lob), podání (spodní, vrchní) přihrávka, nahrávka utkání na zmenšeném hřišti-3:3 herní systém herní kombinace základy orientačního běhu **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v TV vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Dbá o ochranu zdraví a života při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívá osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí -uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	**Činnosti ovlivňující zdraví** Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy manipulace se zátěží Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí problematika dopingu a návykových látek Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí Obrana vlasti **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení cvičení na nářadí přeskoky hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky) kondiční formy cvičení pro daný věk žáků rytmická gymnastika Úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh (běh na 60 m, 150 m) vytrvalý běh (běh 800 m-D, běh 1000 m – CH) přespolní běh ve volné přírodě štafetový běh	EV-vztah člověka k prostředí -integrace do předmětu OSV -školní soutěže, reprezentace školy OSV, EGS -mezilidské vztahy, komunikace, kooperace OSV-praktická etika integrace do předmětu školní soutěže reprezentace školy OSV-seberegulace a Sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti F, Z – práce s buzolou PT (EGS, MV – školní projekty na sportovní témata)

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Uplatňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci zvládá dle svých předpokladů útočnou kombinaci založenou na „přihraj a běž“ zvládá dle svých předpokladů základ postupného útoku orientuje se a cvičí na stanovištích dle písemného zadání učitele dokáže si nachystat nářadí a náčiní ke cvičení na stanovištích dle pokynů učitele zná roli diváka a sportovce při sportu poznává olympijskou tradici dokáže vyhledat informace o sportovním dění ve škole na nástěnkách, na internetu měří výkony svých spolužáků dle instrukcí učitele kriticky se snaží zhodnotit svůj výkon a porovnat s ostatními spolužáky poznává a snaží se dodržovat pravidla jednoduchých her, závodů a soutěží	skok do dálky vrh koulí Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, volejbal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (lob), podání (spodní, vrchní) přihrávka, nahrávka utkání na zmenšeném hřišti-3:3 herní systém herní kombinace základy orientačního běhu Základy orientačního běhu **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v TV vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností, měření, evidence, vyhodnocování	

Vzdělávací obor: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	**Činnosti ovlivňující zdraví** Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost kondiční programy manipulace se zátěží Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravot. zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v nestandardním prostředí problematika dopingu a návykových látek **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry: s různým zaměřením Gymnastika průpravná cvičení cvičení na nářadí přeskoky hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (dívky) kondiční formy cvičení pro daný věk žáků rytmická gymnastika Úpoly základy sebeobrany Atletika rychlý běh(běh na 60m, 150m) vytrvalý běh (běh 800m-D, běh 1000m–CH) přespolní běh ve volné přírodě štafetový běh skok do dálky vrh koulí	EV-vztah člověka k prostředí integrace do předmětu OSV -školní soutěže, reprezentace školy OSV, EGS -mezilidské vztahy, komunikace, kooperace OSV-praktická etika integrace do předmětu školní soutěže reprezentace škol OSV-seberegulace a Sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti F, Z – práce s buzolou PT (EGS,MV – školní projekty na sportovní témata)

	Badminton Sportovní hry-utkání: vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal: herní činnosti jednotlivce výběr místa (uvolňování, nabíhání) zpracování míče, vedení míče, přihrávka po zemi, vhazování, střelba, obsazování, herní kombinace, herní systém, volejbal herní činnosti jednotlivce odbití obouruč vrchem, spodem, jednoruč (lob), podání (spodní, vrchní) přihrávka, nahrávka utkání na zmenšeném hřišti-3:3 herní systém herní kombinace základy orientačního běhu Základy orientačního běhu **Činnosti podporující pohybové učení** Komunikace v TV vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností, her, závodů a soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	

6.8. Člověk a svět práce

6.8.1. PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika oblasti

Člověk a svět práce navazuje na předmět Pracovní výchova na prvním stupni. Obsah učiva se realizuje v předmětu pracovní výchova v těchto okruzích: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce, Design a konstruování.

Tematické okruhy se ve výuce prolínají a jsou vybírány podle aktuálních podmínek školy. Svět práce je mj. obsažen vždy v 8. a 9. ročníku.

Učební prostory: školní pozemek, cvičná kuchyňka, kmenové třídy

Oblast úzce souvisí s předměty

- Přírodopis – stavba rostlinného těla, savci,
- Chemie – chemické vlastnosti látek,
- Fyzika – fyzikální vlastnosti látek, elektrické vlastnosti látek, výroba a využití elektrické energie.

Koncepce oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací obsah se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Časová dotace hodin pracovní výchovy v jednotlivých ročnících:

6. ročník	1 hodina/týden
8. ročník	1 hodina/týden
9. ročník	1 hodina/týden

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- porozumění návodů, náčrtů, pracovních postupů
- vedení k plánování různých pracovních činností
- poznávání vlastnosti materiálů, surovin a jejich použitelnost
- vyhledávání a třídění informací, používání odborné literatury a odborné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- promýšlení pracovních postupů a jejich následné ověřování
- hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- uplatňování osvojených poznatků v praktickém životě a na trhu práce

- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti dalšího studia

Kompetence komunikativní

- vedení ke správnému formulování technologického postupu při práci
- využívání správného technického názvosloví a pojmů
- učení ke kultivovanému vystupování při vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- posuzování výsledku vlastní pracovní činnosti i činnosti v rámci skupiny
- ohleduplné chování na pracovišti
- uznání a respektování práce druhých

Kompetence občanské

- respektování bezpečnostních pravidel při práci s ohledem na druhé
- poskytnutí první pomoci při zranění a přivolání pomoci

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů, materiálů a vybavení
- vedení ke kvalitnímu provedení práce
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- učení se promyšlenému rozhodnutí o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

- Příprava pokrmů
- Provoz a údržba domácnosti
- Svět práce
- Práce s technickými materiály
- Pěstitelské práce, chovatelství

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	**Pěstitelské práce, chovatelství** **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin, využívání květin k výzdobě údržba a správné používání pracovních pomůcek při pěstování rostlin a při údržbě zahrady **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech	OSV - kreativita - komunikace – řeč lidských skutků ve vztahu k rostlinám i zvířatům - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem - kooperace – řešení konfliktů při skupinové práci VDO - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů - vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání - kultura stolování VDO - osobní zodpovědnost za své zdraví - respektování a dodržování předpisů a norem MV - recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady EGS a MKV - stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů EV - lidské aktivity a problém životního prostředí

	způsobenými při práci na zahradě, při péči o zvířata **Příprava pokrmů** **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **potraviny** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině bezpečnost práce, hygienické návyky při vaření, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci v kuchyni	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny	**Pěstitelské práce, chovatelství** **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin údržba a správné používání pracovních pomůcek při pěstování rostlin a při údržbě zahrady bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci na zahradě, při péči o zvířata **Práce s technickými materiály** vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí,	OSV - kreativita - komunikace – řeč lidských skutků ve vztahu k rostlinám - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem - kooperace – řešení konfliktů při skupinové práci VDO - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů - vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení OSV - stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO - osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem EV - energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu EV - konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí OSV - osobnostní rozvoj, historie odívání, módní trendy, kultura odívání,

při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace	technika a volný čas, tradice a řemesla bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci s nástroji a nářadím **Provoz a údržba v domácnosti** rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti, elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika drobná domácí údržba, údržba domácích elektrospotřebičů, správné zacházení s pomůckami, nástroji a nářadím bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, poskytování první pomoci při údržbě domácnosti, při úrazech elektrickým proudem **Svět práce** **trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	VDO - pravidla bezpečné práce, vlastní zodpovědnost EV - přírodní a umělé materiály MV - módní časopisy, odborné časopisy - kritický postoj k odívání EGS - módní trendy v Evropě a ve světě MKV - tolerance k tradicím jiných národů OSV - osobní zodpovědnost za své jednání VDO - respektování a dodržování pravidel a legislativy EV - vliv prostředí na život, zodpovědnost za stav prostředí EGS - objevujeme Evropu a svět, uplatnění na trhu práce

přihlédnutím k potřebám běžného života	**volba profesní orientace** – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným	**Pěstitelské práce, chovatelství** **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin údržba a správné používání pracovních pomůcek při pěstování rostlin a při údržbě zahrady bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci na zahradě, při péči o zvířata **Práce s technickými materiály** vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	OSV - kreativita - komunikace – řeč lidských skutků ve vztahu k rostlinám - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem - kooperace – řešení konfliktů při skupinové práci VDO - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů - vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení OSV - stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu VDO - osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem EV

výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla bezpečnost práce, základy první pomoci při úrazech způsobenými při práci s nástroji a nářadím **Svět práce** **trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce **volba profesní orientace** – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	- energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu EV - konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí OSV - osobní zodpovědnost za své jednání VDO - respektování a dodržování pravidel a legislativy EV - vliv prostředí na život, zodpovědnost za stav prostředí EGS - objevujeme Evropu a svět, uplatnění na trhu práce

ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	**zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů **podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 6 – 9. – minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály ● získat základní vědomosti o materiálech a nástrojích ● získat základní vědomosti o pracovních postupech ● provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň ● pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech ● řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ● organizovat svoji pracovní činnost ● dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím ● poskytnou první pomoc při úrazu	● Materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) ● Pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování ● Technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody ● Technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody ● Materiály, pracovní pomůcky – užití v praxi ● Řemesla a tradice ● Úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí ● Organizace práce ● Organizace práce ● Zásady první pomoci	
Práce s ostatními materiály ● rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti ● zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu ● správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ● dovést pracovní postupy	● Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy ● Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu ● Základní dovednosti ručních prací – pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ● Výroba drobných	

k finálnímu výrobku ● dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu	oděvních a bytových doplňků ● Zásady bezpečnosti práce a první pomoci	
Práce montážní a demontážní ● sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model, ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení ● provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ● dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu	● Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické sestavování modelů, montáž a demontáž ● Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem ● Práce s návodem – základy údržby jednoduchých předmětů a zařízení ● Zásady bezpečnosti práce a první pomoci	
Práce pěstitelské, chovatelství ● volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ● pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě ● používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu ● prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ● dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	● Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa a ochrana rostlin a půdy ● Okrasné rostliny – pokojové květiny, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, využití květin v exteriéru a interiéru, aranžování a jednoduchá vazba květin ● Hygiena a bezpečnost práce ● Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty ● Chovatelství - hygiena, bezpečnost a kontakt se zvířaty ● Léčivé rostliny, koření, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	

Provoz a údržba domácnosti ● provádět jednoduché operace platebního styku ● ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti ● správně zacházet s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu ● dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy a poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem a chemikálií	● Finance a provoz domácnosti, rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk, úspora energií ● Údržba v domácnosti – elektrické spotřebiče, funkce a užití, ochrana a údržba, bezpečnost provozu ● Údržba v domácnosti, údržba a úklid, prostředky, postupy při styku s čistícími prostředky, údržba oděvů a textilií, postupy, prací a čistící prostředky a zacházení s nimi ● Údržba v domácnosti, bezpečnost při styku s elektrickými přístroji a s čistícími prostředky, bezpečnost provozu a nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
Příprava pokrmů ● používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče ● připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ● dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu ● dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni ● posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace, s přihlédnutí k potřebám běžného života	● Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ● Potraviny - skupiny potravin, sestavování jídelníčku, způsoby konzervace ● Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy ● Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole ● Kuchyně – bezpečnost a hygiena provozu ● Volba profesní orientace	

	– základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace	

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

7.1. Hodnocení žáků

Škola se řídí školním řádem, který si vypracovala podle těchto dokumentů v aktuálním znění:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

7.2. Obecné zásady hodnocení

- Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt, soustředíme se na individuální pokrok žáka
- Klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo - žáci mají dostatek času k naučení a procvičení látky
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci - na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SVP používá slovní hodnocení
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrole, učí se pracovat s chybou - uvědomění si chyby je příležitostí lépe zvládnout učivo

7.3. Kritéria pro hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost uvádět věci do souvislostí, propojování vědomostí do celků
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnost smysluplně a řešit předkládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance u žáka
- přístup k výsledkům pracovní činnosti
- přístup k získávání informací, k vzájemné spolupráci
- výsledky klasifikace

7.4. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce - slohové práce, testy, diktáty, cvičení, testy PC aj.
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů k danému tématu
- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly - kvízy, křížovky, rébusy
- výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce
- projektové a skupinové práce